

B 15/2017 rd

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR FOLKPENSIONSANSTAL- TENS FULLMÄKTIGE

2016

HELSINGFORS 2017

Förläggare: FPA, Helsingfors
Omslagsbild: FPA/A. Söderblom
ISSN 0355-4996
Tryckeri: Kopio Niini Oy, Helsingfors, 2017

FOLKPENSIONSANSTALTENS FULLMÄKTIGE

TILL RIKSDAGEN

I enlighet med 5 § 7 punkten i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) tillställer Folkpensionsanstaltens fullmäktige härmed riksdagen sin verksamhetsberättelse för 2016.

Helsingfors den 13 juni 2017

På Folkpensionsanstaltens fullmäktiges vägnar

Sari Sarkomaa
ordförande

Leena Uikkanen
sekreterare

INNEHÅLL

ALLMÄNT	5
KUNDSERVICE	6
SERVICENÄTET	8
GENOMSTRÖMNINGSTIDER FÖR ANSÖKNINGAR	9
UTVECKLING AV FÖRVALTNINGEN OCH VERKSAMHETEN 2016.....	10
KANTA-TJÄNSTERNA	10
REHABILITERING	11
DIREKTERSÄTTNING AV TAXIRESOR.....	12
PROJEKTET UTKOMSTSTÖD 2017.....	12
CYBERSÄKERHET	13
FÖRSÖKET MED BASINKOMST	13
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSREFORMEN OCH FPA.....	14
CENTRALA FRÅGOR SOM BEHANDLATS AV FULLMÄKTIGE	14
FULLMÄKTIGELEDAMÖTER	15
REVISORER.....	15
BOKSLUT OCH ANSVARSFRIHET	16
BILAGA 1: FÖRTECKNING ÖVER FULLMÄKTIGE OCH ERSÄTTARE.....	17
BILAGA 2: REVISIONSBERÄTTELSE	18
BILAGA 3: FOLKPENSIONANSTALTENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUT 2016.....	21
BILAGA 4: CENTRALA RESULTAT OCH IAKTTAGELSER I FPA:S FORSKNINGSPROJEKT 2016	122

Allmänt

Fullmäktige **sammanträdde** 9 gånger och fullmäktiges arbetsutskott 16 gånger under 2016. Vid varje plenum presenterar generaldirektören en heltäckande översikt av verksamheten vid Folkpensionsanstalten (FPA). I detta sammanhang behandlas som regel bland annat finansieringsläget för FPA och de olika förmånssystemen, verksamhetskostnadernas utveckling, genomströmningstiderna för förmånsansökningarna, nyckeltal som beskriver medarbetarskapet och personalen samt övriga aktuella ärenden. Även direktörerna medverkar vid plena och redogör vid behov för de ärenden som rör deras ansvarsområden. Generaldirektören och direktörerna deltar även i arbetsutskottets möten. Övervakningsrevisorn presenterar en rapport för fullmäktige en gång i kvartalet. För fullmäktige redovisas dessutom de viktigaste resultaten av FPA-barameterundersökningen och av övriga utredningar som gäller kundservicen och andra funktioner vid FPA.

År 2016 uppgick **förmånsutgifterna** för den socialförsäkring som handhas av FPA uppgick till totalt 14,34 miljarder euro. Ökningen jämfört med 2015 var 0,2 %. Pensionsförsäkringsförmånerna minskade med 1,2 %. Sjukförsäkringsförmånerna inklusive rehabiliteringen minskade med 3,2 %. De förmåner som finansieras med medel ur allmänna fonden för social trygghet ökade med 3,9 %. Mest ökade det allmänna bostadsbidraget, 17,8 %. Förmånsutgifternas andel av bruttonationalprodukten var 6,7 %.

Den största förmånen sett till antalet mottagare var sjukvårdersättningarna, som 2016 betalades till totalt 3 829 800 personer. Vid slutet av 2016 fick 658 400 personer pensionsförmåner och 101 600 personer garantipension från FPA. Barnbidrag betalades för sammanlagt 1 068 600 barn under året. Arbetsmarknadsstöd från FPA beviljades 306 500 personer under 2016.

Verksamhetskostnaderna var 430,9 mn euro, vilket utgör 2,9 % av de totala kostnaderna för förmånsfonderna.

Intäkterna från förmånsfonderna utgjorde 14,90 miljarder euro, vilket var 1,8 % mer än året innan. Av intäkterna var statens andel 68 %, sjukförsäkringsavgifternas andel 26 % och kommunernas 6 %.

I slutet av 2016 hade FPA 6 686 tjänstemän, vilket var 718 mer än ett år tidigare. Jämfört med tidigare är ökningen i personalstyrkan betydande. Den årliga arbetsinsatsen var 5 706 årsverken, vilket var nästan 70 årsverken mindre än året innan. Den viktigaste förklarande faktorn för ökningen i såväl personalstyrkan som arbetsinsatsen var förebredelserna inför det grundläggande utkomststödet i slutet av året. Av personalen var 9,5 % visstidsanställda och 12,7 % deltidsanställda. Genom att öka andelen visstidsanställda har man förberett sig på de stora omvärldsförändringarna under de kommande åren, bl.a. vård- och landskapsreformen.

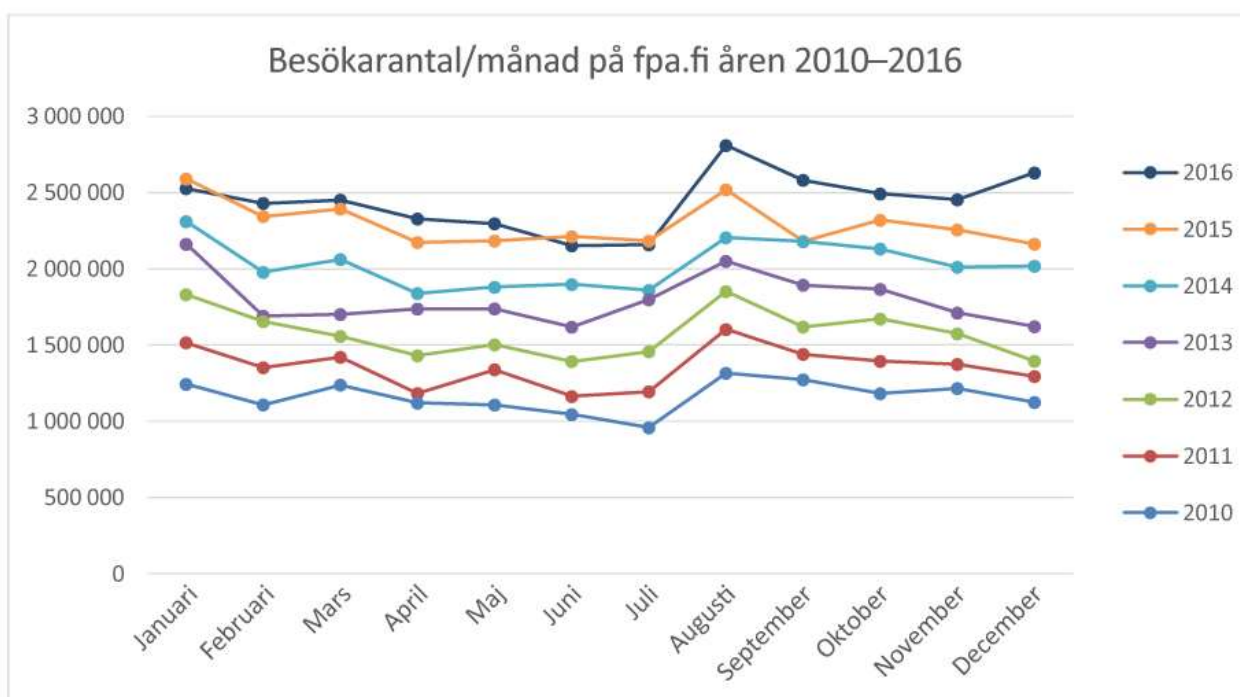
Tillträdesomsättningen 11,2 % var betydligt större än tidigare. Avgångsomsättningen hölls oförändrad (4,6 %). Totalt 278 tjänstemän avgick från FPA. Största delen av dem gick i pension, och merparten i ålderspension. Antalet nya tjänstemän som anställdes vid FPA var 677.

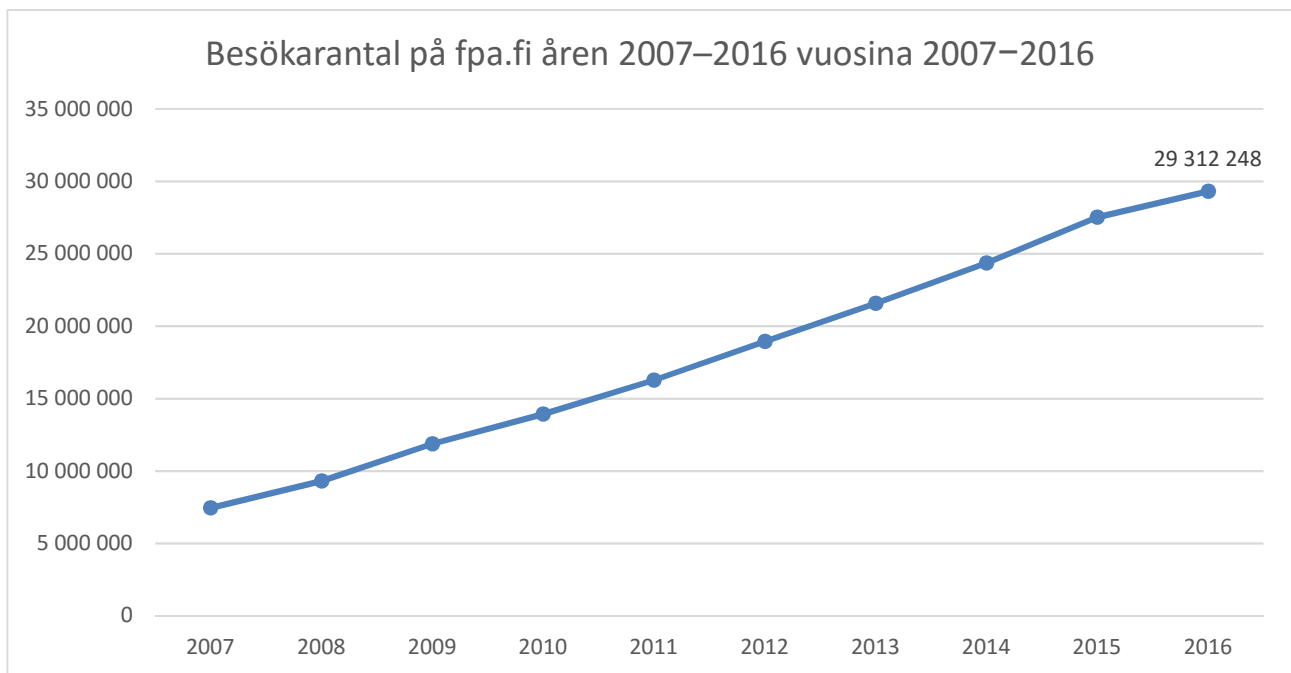
83 % av FPA:s anställda var kvinnor. Åldersfördelningen bland den ordinarie personalen var fortsatt jämn. Antalet anställda var minst i den allra yngsta respektive äldsta åldersgruppen. Genomsnittsåldern bland den ordinarie personalen var 45,7 år vid utgången av året. År 2016 var pensioneringsåldern i det finländska arbetspensionssystemet i genomsnitt 61,1 år. Vid FPA var den genomsnittliga pensioneringsåldern 63,2 år, dvs. de anställda stannar kvar i arbetslivet längre.

Nyckeltalen för arbetshälsa var fortsatt goda, om än svagare än året innan. 86 % av alla anställda upplevde att FPA är en bra arbetsplats. Likaså upplevde 86 % engagemang i arbetet varje vecka och 79 % var mycket eller ganska belåtna med sitt arbete. Medelvärdet för de FPA-anställdas upplevda arbetsförmåga var 8,3 på skalan 1–10. Upplevelsen av stress och brådska ökade något. Sjukfrånvaroprocenten för de ordinarie anställda var 5,0. Jämfört med året innan minskade sjukfrånvaron med 0,1 procentenhet.

Kundservice

Besökarantalet på webbplatsen fpa.fi fortsatte att öka under 2016. FPA:s öppna internetjänst besöktes totalt cirka 29,3 miljoner gånger under året (27,5 miljoner under 2015). Antalet identifierade besök i e-tjänsten för privatpersoner (exkl. Mina Kanta-sidor) ökade år 2016 till 14,4 miljoner från 13,1 året innan; antalet inloggningar av företags- och organisationskunder hölls däremot på samma nivå som tidigare, dvs. cirka 1,2 miljoner.

Antalet byråbesök minskade år 2016 till knappt 2 miljoner från 2,1 miljoner året innan. Tidsbokning utnyttjades av 1,7 % av byråkunderna (jämfört med 1,3 % år 2015). Även antalet inkomna samtal har minskat från 2,8 miljoner (år 2015) till drygt 2,7 miljoner (år 2016). Antalet besvarade samtal minskade i samma proportion från drygt 1,7 miljoner till knappt 1,7 miljoner.

Av alla ansökningar som kom in till FPA var 63,5 % elektroniska, 35,9 % i pappersformat och 0,6 % muntliga (år 2015 var 60,4 % av ansökningarna elektroniska). Merparten (minst 70 %) av ansökningarna om studiestöd, militärunderstöd, familjeförmåner, utkomstskydd för arbetslösa och sjukdagpenning var elektroniska. De flesta (över 90 %) ansökningarna i samband med skolresestöd, rehabilitering, företagshälsovård, handikappförmåner och pensioner gjordes däremot på papper.

I april 2016 gjordes en enkät bland besökare på FPA:s byråer, och totalt 97 % av alla som besvarade enkäten (totalt 8 427 svar) upplevde att de hade fått vänlig service. 94 % av kunderna tyckte att de hade fått tillräckligt med information om de ärenden som de kommit för att sköta, och likaså 94 % att man hade satt sig in i deras ärende i tillräcklig mån. De sämsta betygen fick bedömningen av helhetssituationen (förmåner som kunderna kan ha rätt till), överskådligheten i beslut och brev samt informationen om olika sätt att utträta ärenden. Det totala medeltalet för servicen på skolbetygsskalan 4–10 var 9,3 (år 2015 var motsvarande medeltal 9,2).

De kundnöjdhetssenkäter som genomfördes i mars och september 2016 besvarades av totalt 986 kunder i FPA:s olika kanaler. Kundnöjdhetsindex var 7,74 (på skalan 0–10), vilket kan anses som ett gott resultat (motsvarande siffra år 2015 var 7,79). Kunderna har förtroende för FPA, och de är relativt nöjda med FPA:s förmåga att bemöta deras servicebehov. Kunderna är mycket nöjda med FPA:s tjänster i allmänhet, och de anser att FPA:s verksamhet i allmänhet är tämligen sakkunnig. Det svagaste betyget fick tillräckligheten och tydligheten i informationen om de förmåner och tjänster som kunderna har rätt till.

Servicevätet

Vid årets slut ingick 182 byråer i FPA:s servicevät. Servicevätet ersätts och stöds av samservice-ställen som inrättats i samverkan mellan olika myndigheter samt av servicepunkter genom vilka tillgången till tjänster på ett skäligt avstånd säkerställs. Vid samservice-ställena och servicepunkterna får kunderna handledning i användningen av FPA:s e-tjänster och allmän rådgivning. De kan också lämna in förmånsansökningar. I slutet av året fanns det totalt 146 samservice-ställen och servicepunkter som ingått avtal med FPA (av dem var 141 samservice-ställen och 5 service-ställen). Vid 31 samservice-ställen och alla 5 servicepunkter erbjöds tillgång till distansservice genom vilken kunderna kan få betjäning av FPA:s servicerådgivare via videoförbindelse.

FPA:s servicevät, läget 31.12.2016

FPA:s kundrelationstjänster

Kundserviceenheter 6 st.

Norra kundserviceenheten
Västra kundserviceenheten
Mellersta kundserviceenheten
Östra kundserviceenheten
Södra kundserviceenheten
Huvudsadsregionens kundserviceenhet

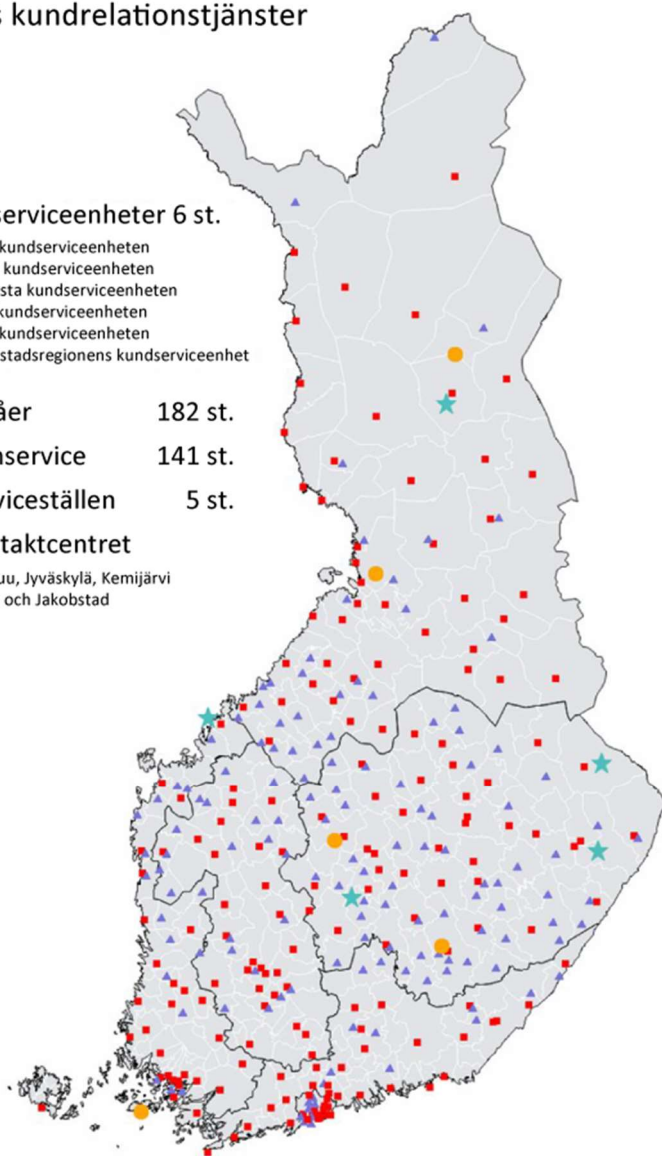
■ Byråer 182 st.

▲ Samservice 141 st.

● Service-ställen 5 st.

★ Kontaktcentret

Joensuu, Jyväskylä, Kemijärvi
Lieksa och Jakobstad

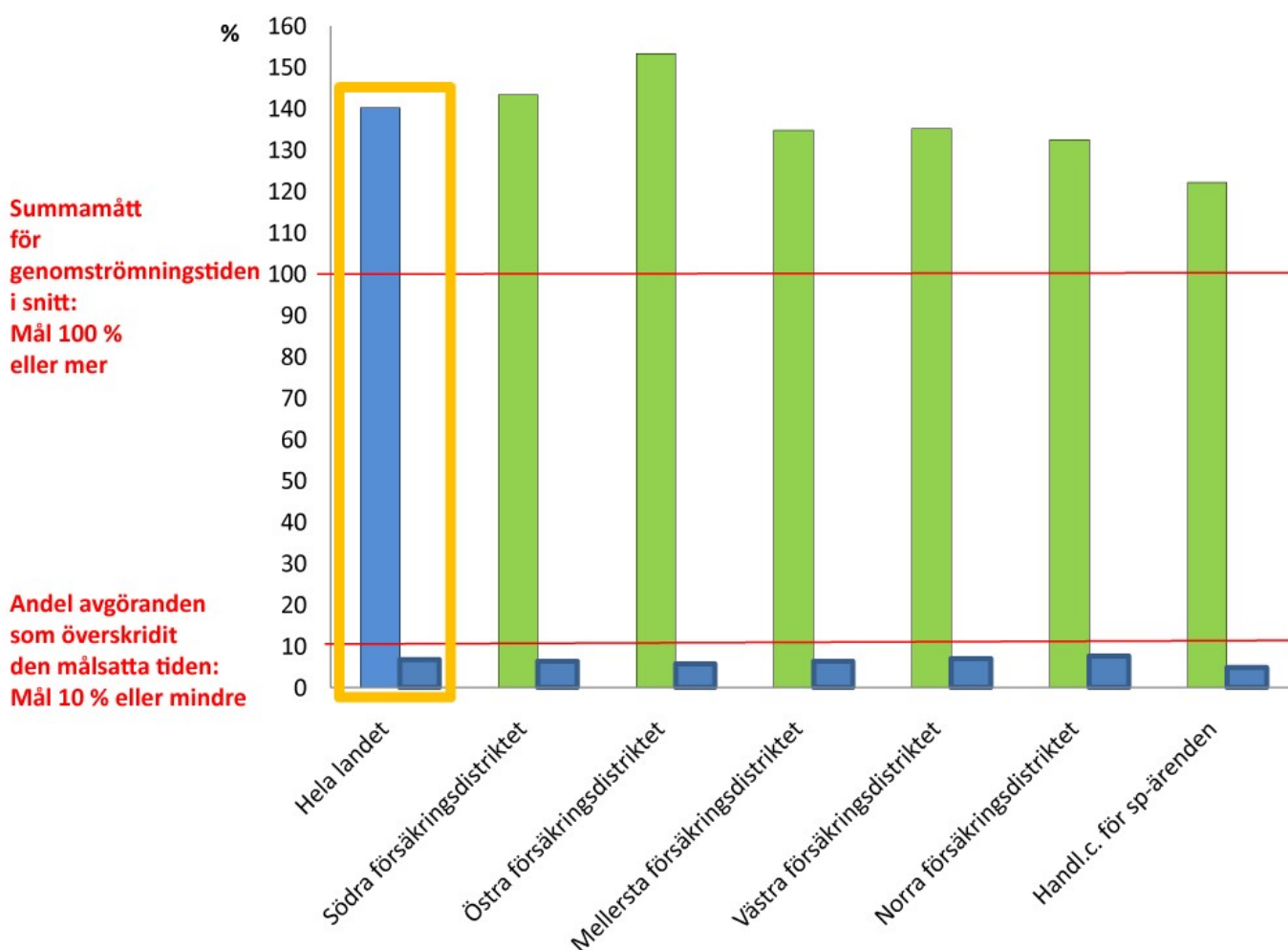

Genomströmningstider för ansökningar

Fullmäktige har på sina möten fått en utredning om de genomsnittliga **genomströmningstiderna** för olika förmånsansökningar. FPA för statistik i realtid över dem. Statistiken utvisar siffror för varje försäkringsdistrikt och för hela landet. På så sätt kan arbetsledningen följa genomströmningstiderna, reservera nödvändiga resurser och utveckla processerna. Vid behov kan arbete överföras från överbelastade försäkringsdistrikt till sådana distrikt som har kapacitet att hjälpa till med handläggningen av ärenden.

De ansökningar som inkommit till FPA bör avgöras inom en viss målsatt tid. Målen sätts upp för månadsvis, och måluppfyllelsen utvärderas genom att man studerar medeltalen för genomströmningstiderna och andelen avgöranden som överskridit den målsatta tiden. År 2016 nåddes målsättningarna för samtliga förmåner med råge.

Summamått för genomströmningstiderna och andelen avgöranden som dröjt länge 2016

Utveckling av förvaltningen och verksamheten 2 016

Projektet för utveckling av förvaltningen och verksamheten (HAKE) beredde en ny organisation och ett uppdaterat ledningssystem. Det handlade om en av de största administrativa reformerna i FPA:s historia. I början av 2016 inleddes verksamhet inom sex resultatenheter.

Det är fråga om resultatenheter för kundrelationstjänster, förmånstjänster, utvecklingstjänster, ICT-tjänster, gemensamma tjänster och stabstjänster.

Resultatenheten för kundrelationstjänster ansvarar för kundservicen i alla servicekanaler och för rådgivning och handledning för kunderna. Den regionala kundservicen handhas av sex kundserviceenheter: Södra, Västra, Mellersta, Östra och Norra kundserviceenheten och Huvudstadsregionens kundserviceenhet.

Resultatenheten för förmånstjänster ansvarar för förmånsavgöranden enligt kundernas behov och för att ge förslag till utveckling av förmånslagstiftningen. Resultatenheten för förmånstjänster har fem försäkringsdistrikt: Södra, Västra, Mellersta, Östra och Norra försäkringsdistriktet.

Resultatenheten för utvecklingstjänster bidrar till genomförandet av FPA:s strategi genom att producera informationssystemtjänster som stöder FPA:s affärsprocesser på ett kundorienterat och kostnadseffektivt sätt i samarbete med de andra verksamhetsenheterna.

Resultatenheten för ICT-tjänster ansvarar för att ICT-tjänster levereras till FPA:s kunder, intressentgrupper och personal på ett ansvarsfullt och kostnadseffektivt sätt.

Resultatenheten för gemensamma tjänster producerar centrala tjänster för hela FPA.

Resultatenheten för stabstjänster ansvarar för tjänster som stöder ledarskapet vid genomförandet av FPA:s strategi och säkerställandet av ett lyckat helhetsresultat samt stöder ledningen i det strategiska ledandet av tjänsterna.

Kanta-tjänsterna

Bastjänsterna inom Kanta-tjänsterna har etablerats till en välfungerande helhet. Under 2016 skrev läkarna ut nästan 30 miljoner e-recept. Apoteken expedierade cirka 55 miljoner e-recept. Vid utgången av 2016 hade cirka 599 miljoner dokument arkiverats i patientdataarkivet, dvs. personuppgifter för 5,4 miljoner personer. Under 2016 gjordes rekordartade 9,5 miljoner inloggningar i tjänsten Mina Kanta-sidor. Nästan 2 miljoner personer har redan loggat in i tjänsten.

Tjänsten Kelain togs i bruk i september 2016. Tjänsten är i första hand avsedd för utskrivning av elektroniska recept på basis av yrkesrättigheter (läkare, tandläkare). Dessutom kan självständiga yrkesutövare eller små privata serviceproducenter inom social- och hälsovården använda Kelain om det inte finns tillgång till ett patientdatasystem eller någon annan motsvarande tjänst för att skriva ut recept.

Arbetet med att utveckla Kanta-tjänsterna var alltjämt intensivt. Kanta-tjänsterna utvidgas och blir mångsidigare i takt med att kundernas behov och lagstiftningen utvecklas.

FPA fick en lagstadgad uppgift att utöka tjänsten Mina Kanta-sidor med ett dataarkiv där medborgarna själva kan mata in uppgifter om sin hälsa och välfärd. För närvarande byggs det upp beredskap för att också kunna arkivera klientdata inom socialvården i Kanta.

År 2016 var tjänsten kanta.fi den näst bästa webbtjänsten i Finland enligt deltagarna i Taloustutkimus årliga undersökning om webbvarumärken.

E-recepten och patientdataarkivet flyttades till en ny plattform. Genom åtgärderna förbättrades tjänsternas tillgänglighet och kapacitet.

FPA erbjuder en möjlighet till integration med systemtjänsterna och datainnehållet i Kanta-tjänsten via den nationella informationsleden.

Rehabilitering

År 2016 fick 109 700 rehabiliteringsklienter rehabiliteringstjänster från FPA. Antalet mottagare minskade med 2,2 % från året innan. Antalet rehabiliteringsklienter och kostnaderna inom den behovsprövade rehabiliteringen har minskat till följd av sparåtgärderna inom statsfinanserna. Antalet patienter inom yrkesinriktad rehabilitering och medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning samt rehabiliterande psykoterapi håller på att öka, liksom även kostnaderna.

FPA väljer merparten av serviceproducenterna inom rehabiliteringen genom öppet anbudsförfarande. Servicebeskrivningarna (standarderna) innehåller tydliga beskrivningar av kvalitetsfaktorerna och de minimikrav som alla serviceproducenter som väljs ska uppfylla. Ingen poängsättning tillämpas och urvalskriteriet är lägsta pris.

Följande rehabiliteringsrelaterade ändringar i lagstiftningen gjordes:

- en lagändring som gällde krävande medicinsk rehabilitering (1.1.2016)
- en höjning av ersättningsnivån inom rehabiliterande psykoterapi för vuxna (1.1.2016)
- en lagändring om partiell rehabiliteringspenning (1.10.2015)

FPA är på riksnivå med om att förnya rehabiliteringen bl.a. genom en reformkommitté som har tillsatts för perioden 1.9.2016–30.9.2017. Målet med reformen är ett jämlikt och kostnadseffektivt och styrbart system som förlänger tiden i arbetslivet, stöder och stärker rehabiliteringsklienternas förmåga att klara av sin vardag, sitt arbete och sina studier samt deras hemmaboende och aktiva deltagande. Kommittén har i uppgift att bedöma behoven av att ändra lagstiftningen om rehabilitering och finansieringen av den samt att ta fram ett förslag till ett nytt rehabiliteringssystem och de lagändringar som krävs så att ansvarsfördelningen mellan de aktörer som är ansvariga för rehabiliteringen är tydlig och att den kundorienterade rehabiliteringen fungerar smidigt.

Direktersättning av taxiresor

Förfarandet med direktersättning av taxiresor tillämpas i hela landet med undantag för Åland. Direktersättningsförfarandet har blivit etablerat i de områden där det tillämpats. Genom samordningen av resor sparade man in cirka 16 miljoner euro år 2016.

År 2016 inleddes beredningen av ett samarbetsprojekt mellan landskapet Egentliga Tavastland och FPA som gäller gemensam upphandling av transporttjänster. Alla kommuner och sjukvårdsdistriktet i landskapet är med i samarbetsavtalet. Den gemensamma upphandlingen omfattar alla taxiresor inom landskapet som ersätts av samhället samt transporter enligt handikapp- socialvårdslagen, transporter som betalas av sjukvårdsdistriktet och hälsovårdscentralerna och taxiresor som ersätts av FPA. Samprojektet syftar till en gemensam upphandling av en transportservicecentral som förmedlar och kombinerar olika betalande instansers resor.

Projektet Utkomststöd 2017

Uppgiften att bevilja och betala ut det grundläggande utkomststödet överförs till FPA i början av 2017. Ändringarna i lagen om utkomststöd har godkänts i riksdagen 12.3.2015.

Planeringen av överföringen av utkomststödet inleddes hösten 2014 och gick enligt tidsplanen. Mottagarna av utkomststöd betjänas i alla FPA:s servicekanaler. Förmånsärenden handläggs i alla försäkringsdistrikt så att verksamheten koncentreras till orter där det redan finns lediga lokaler.

Det personalbehov som förmånen ger upphov till bestämdes utifrån prestationskoefficienter och det uppskattade antalet prestationer. FPA:s personalbehov bedömdes vara uppskattningsvis 750 årsverken, varav hälften täcktes genom interna personalöverföringar och hälften genom extern rekrytering, huvudsakligen i kommunerna.

FPA har samarbetat med kommunerna allt sedan projektet inleddes. Kommunikationen och utbildningen genomfördes enligt planen.

Arbetet med att ta fram de datasystem som förmånen kräver framskred enligt tidsplanen. Systemen togs i bruk 12.12.2016, men verifieringar i dem kunde göras först fr.o.m. 15.12.2016 eftersom lagändringarna trädde i kraft sent. Inom ramen för projekten togs bland annat fram system för handläggning och utbetalning av förmånen samt lösningar för integration med FPA:s övriga system. Dessutom skapades webbtjänster och ett datalager för utkomststödet samt en tjänst som överför nödvändiga data från FPA till kommunerna. De faktiska kostnaderna för projektet är cirka 13,7 miljoner euro och de totala kostnaderna uppgår sannolikt till cirka 15 miljoner euro.

I december 2016 lämnades färre ansökningar om grundläggande utkomststöd än väntat in till FPA. Avgörandena för december (45 588 st.) klarades av inom 7 arbetsdagar såsom lagen förutsätter. Personalen arbetade övertid bl.a. på annandag jul för att säkerställa effektiva avgöranden. I början av 2017 var den totala arbetsbördan dock avsevärt större än förväntat, och beredskapen till trots uppstod köer i kundservicen i januari och handläggningsarbetet drog ut på tiden i början av februari. Genast i januari reagerade FPA på köbildningen bl.a. genom rekrytering, övertidsarbete och ett utökad utnyttjande av FPA:s resurser. Åtgärderna ledde till att läget var under kontroll i slutet av april.

Fullmäktige har fått en lägesöversikt om överföringen av det grundläggande utkomststöd till FPA vid möten som hölls 31.5.2016, 25.8.2016, 13.9.2016, 8.11.2016 och 14.12.2016. Lägesöversikterna har bl.a. handlat om hur arbetet med att ta fram datasystemen fortskrider, rekryteringssituationen, interna utbildningar, förberedelser inför årsskiftet och kommunikationen. Under hösten fick fullmäktige också ett utkast till anvisningarna om utkomststöd och en beskrivning av kundprocessen för påseende. I samband med lägesöversikten har fullmäktige diskuterat bl.a. eventuella problem i samband med ansökningar om grundläggande utkomststöd och papperslösas rätt till stöd.

På uppdrag av fullmäktige gör FPA en utvärdering av överföringen av det grundläggande utkomststöd. Utvärderingen genomförs av internrevisionen vid FPA.

Cybersäkerhet

Inom FPA har man aktivt följt förändringen i cybersäkerhetsläget. Den bärande tanken i FPA:s informationssäkerhetsarbete är 80/20-regeln: merparten, dvs. 80 % av säkerheten bygger på tjänstemännens kunnande och arbetssätt, medan 20 % består av tekniska lösningar.

FPA:s vision för cybersäkerheten är att FPA ska kunna upprätthålla sina vitala funktioner enligt säkerhetsstrategin för samhället i alla situationer som hotar cybersäkerheten, utan att förlora allmänhetens förtroende. För att uppnå denna vision satsar vi på att trygga kontinuiteten, upprätthålla de vitala funktionerna och bevara förtroendet.

FPA har satsat på traditionell informationssäkerhetsteknik som i nuläget ligger på en god nivå. För att upprätthålla en hög cybersäkerhetsnivå ser vi till att vi kan identifiera skadlig verksamhet, återhämta oss från hotfulla situationer och öka övervakningsautomationen.

Försöket med basinkomst

Ett försök med basinkomst har skrivits in i programmet för statsminister Juha Sipiläs regering. Syftet med försöket är att utreda hur den sociala tryggheten kan reformeras så att den bättre svarar mot förändringarna i arbetslivet och uppmuntrar till att arbeta samt hur man kan minska byråkratin och förenkla det komplicerade förmånssystemet, som ofta skapar olika slags inkomst-, flit- och byråkratifällor. För att genomföra försöket konkurrensutsatte statsrådets kansli under hösten 2015 några forskningsgrupper som skulle kunna ta fram en modell och ett försöksupplägg.

Ett konsortium lett av FPA vann konkurrensutsättningen och inledde planeringen i slutet av hösten 2015. En förstudierapport överlämnades till minister Mäntylä 30.3.2016. Rapporten behandlade hur s.k. ren basinkomst, partiell basinkomst, negativ inkomstskatt och andra eventuella modeller lämpar sig för försöket. Regeringen lämnade en proposition med förslag till lag om försök med basinkomst (RP 215/2016 rd).

I det försök som genomförs testas partiell basinkomst med ett sampel bestående av 2 000 mottagare av FPA:s arbetslöshetsförmåner. Bl.a. av grundlagsmässiga skäl och på grund av försöksbudgeten och den strikta tidsplanen kunde försöket inte genomföras enligt riktlinjerna i förstudierapporten.

Trots detta ger försöket som inleddes 1.1.2017 värdefull information om hur social trygghet som bygger på basinkomst fungerar och påverkar människors beteende. Deltagarna i försöket följs huvudsakligen via olika register. I slutskedet av försöksperioden görs även intervjuer och enkäter. Resultaten jämförs med kontrollgruppen.

FPA:s konsortium överlämnade sin slutrapport till minister Mattila 16.12.2016. I slutrapporten rekommenderades bl.a. att försöket ska utvidgas till att omfatta låginkomsttagare, att en tillräcklig försöksbudget ska anvisas, att man ska överväga att inkludera personer i åldern 18–25, att inkomsten börjar beskattas, att det inkomstregister som tas i bruk 2019 ska utnyttjas för försök med en modell med negativ inkomstskatt samt att det sameuropeiska och internationella forskningssamarbetet ska intensifieras för att säkerställa att finansieringen blir mer omfattande och forskningen får större genomslag.

Försöket har fått mycket positiv internationell uppmärksamhet. I och med försöket har varumärket Finland förstärkts avsevärt.

Social- och hälsovårdsreformen och FPA

Beredningen av lagstiftningen kring social- och hälsovårdsreformen (vårdreformen) har fortskridit under 2016. FPA har aktivt kommenterat den tilltänkta lagstiftningen. Reformen kan ha avsevärda konsekvenser för FPA:s verksamhet och förmåner. FPA har också berett en utredning av den övergripande arkitekturen för att vårdreformen ska lyckas.

FPA vill bidra till att vårdreformen lyckas och förespråkar en ökad valfrihet för kunderna inom social- och hälsovårdsservicen. FPA besitter omfattande information om social- och hälsovården och den sociala tryggheten. En nödvändig förutsättning för en lyckad reform är fri rörlighet och datasäkerhet i fråga om denna information.

Centrala frågor som behandlats av fullmäktige

Utöver generaldirektörens aktuella översikter och CGR-revisorns kvartalsöversikter har fullmäktige under 2016 behandlat bland annat följande frågor:

- måluppfyllelsen för behandlingstiderna i fråga om förmåner
- volymerna i FPA:s servicekanaler
- utfall för verksamhetskostnader samt produktivitetsutvecklingen
- beredningen av överföringen av det grundläggande utkomststödet
- beredningen av vårdreformen
- försäkringen av och familjeförmåner för de asylsökande som kommit till Finland
- Befolkningsförbundets projekt för familjevänliga arbetsplatser
- nya former av arbete vid FPA
- FPA:s säkerhetsområden, beredskap, säkerhetsorganisation, säkerhetsplaner och beredskapsövningar
- cybersäkerhet
- ändring av FPA:s kollektivavtal för att motsvara konkurrenskraftsavtalet

- förfarandet med direktersättning av taxiresor och de resulterande besparingarna år 2015 samt utvecklingen av direktersättningsförfarandet och utnyttjandet av det vid andra resor som stöds av samhället
- FPA:s rehabilitering och konkurrensutsättning av serviceproducenterna inom rehabiliteringen, kvalitetskriterier för rehabiliteringen samt sparbeslutet i fråga om behovsprövad rehabilitering
- den sociala tryggheten i internationella situationer och export av förmåner
- valet av FPA:s generaldirektör
- valet av FPA:s övervakningsrevisor
- utnämmandet av FPA:s styrelse för åren 2017–2019
- försöket med basinkomst
- FPA:s strategi för åren 2017–2020
- FPA:s projektportfölj för lagstiftningen
- Kanta-tjänsterna
- tolktjänst för personer med funktionsnedsättning
- hållbar utveckling
- aktuellt om kommunikation
- riskhanteringsärenden
- moderskapsförpackningen.

Fullmäktiges arbetsutskott bereder de ärenden som ska behandlas vid plenum. Arbetsutskottet hade en betydande roll i synnerhet i processen med att utse generaldirektören.

Fullmäktige hade 12.2.2016 ett gemensamt seminarium med riksdagens social- och hälsovård-utskott. Dessutom gjorde fullmäktige ett besök på byrån i Kampen 25.8.2016.

Fullmäktigeledamöter

FPA:s **fullmäktige** år 2016 var Outi Alanko-Kahiluoto, Ritva Elomaa, Hannakaisa Heikkinen, Niilo Keränen (vice ordförande), Anneli Kiljunen, Jaana Laitinen-Pesola, Anne Louhelainen, Leena Meri, Kristiina Salonen, Sari Sarkomaa (ordförande), Eero Suutari och Martti Talja.

Till **arbetsutskottet** hörde ordförande Sari Sarkomaa och vice ordförande Niilo Keränen samt fullmäktige Outi Alanko-Kahiluoto, Anneli Kiljunen och Anne Louhelainen. **Sekreterare** för fullmäktige var Tuula Kähkönen, chef för juridiska ärenden. Under perioden 12.2–31.5.2016 var stabsdirektör Juhani Rantamäki sekreterare.

Revisorer

Revisorerna bistår fullmäktige i övervaknings- och revisionsarbetet. Revisorerna håller fyra revisionsmöten förutom årsrevisionen. CGR-revisorn bedrev kontinuerlig övervakningsrevision och lämnade en redogörelse till fullmäktige och revisorerna för varje kvartal.

De av fullmäktige utsedda revisorerna var professor, CGR Markku Koskela (ersättare VD, CGR, OFR Eero Prepula), riksdagsledamot Eeva-Maria Maijala (vice ordförande, ersättare riksdagsledamot Olavi Ala-Nissilä), riksdagsledamot Antti Kurvinen (riksdagsledamot Heli Järvinen), riksdagsle-

damot Toimi Kankaanniemi (riksdagsledamot Maria Tolppanen fram till 3.10.2016 och riksdagsledamot Kimmo Kivelä fr.o.m. 4.10.2016), riksdagsledamot Martti Mölsä (riksdagsledamot Wille Rydman), riksdagsledamot Antti Häkkänen (riksdagsledamot Sari Multala), riksdagsledamot Riitta Myller (riksdagsledamot Suna Kymäläinen) samt CGR, OFR Ulla-Maija Tuomela (CGR, OFR Ari Lehto). Sekreterare för revisorerna var Tuula Kähkönen, chef för juridiska ärenden.

Bokslut och ansvarsfrihet

18.4.2017 fastställde fullmäktige Folkpensionsanstaltens **bokslut** för 2016 och beviljade styrelsen **ansvarsfrihet** för 2016. Protokollen över fullmäktiges plena har tillställts revisorerna och styrelsen för kännedom.

Bilagor

Som bilagor ingår en förteckning över fullmäktige och ersättare (*bilaga 1*), revisionsberättelsen (*bilaga 2*), Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut 2016 (*bilaga 3*) samt en översikt av centrala resultat och iakttagelser i FPA:s forskningsarbete 2016 (*bilaga 4*).

Bilaga 3, Folkpensionsanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut innehåller närmare uppgifter om FPA:s förvaltning, verksamhet och ekonomi för 2016.

Helsingfors den 13 juni 2017

Sari Sarkomaa
Outi Alanko-Kahiluoto
Ritva Elomaa
Hannakaisa Heikkinen
Niilo Keränen
Anneli Kiljunen
Jaana Laitinen-Pesola
Anne Louhelainen
Leena Meri
Kristiina Salonen
Eero Suutari
Martti Talja

Bilaga 1: Förteckning över fullmäktige och ersättare

Fullmäktige 1.1.–31.12.2016

Sarkomaa, Sari, riksdagsledamot (ordförande)
ersättare: Lehti, Eero, riksdagsledamot

Keränen, Niilo, riksdagsledamot (vice ordförande)
Rantakangas, Antti, riksdagsledamot

Alanko-Kahiluoto, Outi, riksdagsledamot
Yanar, Ozan, riksdagsledamot

Elomaa, Ritva, riksdagsledamot
Niikko, Mika, riksdagsledamot

Heikkinen, Hannakaisa, riksdagsledamot
Hakanen, Pertti, riksdagsledamot

Kiljunen, Anneli, riksdagsledamot
Nurminen, Ilmari, riksdagsledamot

Laitinen-Pesola, Jaana, riksdagsledamot
Raassina, Sari, riksdagsledamot

Louhelainen, Anne, riksdagsledamot
Mäkelä, Jani, riksdagsledamot

Meri, Leena, riksdagsledamot
Saarakkala, Vesa-Matti, riksdagsledamot

Salonen, Kristiina, riksdagsledamot
Taavitsainen, Satu, riksdagsledamot

Suutari, Eero, riksdagsledamot
Talvitie, Mari-Leena, riksdagsledamot

Talja, Martti, riksdagsledamot
Katainen, Elsi, riksdagsledamot

Bilaga 2: Revisionsberättelse

REVISIONSBERÄTTELSE

Till Folkpensionsanstaltens fullmäktige

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Folkpensionsanstalten (FO-nummer 0246246-0) för räkenskapsperioden 1.1-31.12.2016. Bokslutet omfattar Folkpensionsanstaltens balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter samt balansräkningen och resultaträkningen för Pensionsansvarsfonden och Servicefonden, vilka har behandlats som fonder med egen täckning.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av sammanslutningens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning enligt gällande bestämmelser om upprättande av bokslut i Finland och uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisions sed i Finland. Våra skyldigheter enligt god revisions sed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet*. Vi är oberoende i förhållande till sammanslutningen enligt de etiska krav som i Finland gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt etiska ansvar enligt dessa. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övervakningsrevisionen av Folkpensionsanstalten har utförts av OFR-sammanslutningen Auditor Oy med undertecknad Ulla-Maija Tuomela, CGR, OFGR, som ansvarig revisor.

Styrelsens ansvar för bokslutet

Styrelsen ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild enligt gällande bestämmelser om upprättande av bokslut i Finland och uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter som beror på oegentligheter eller på fel.

När styrelsen upprättar bokslutet är den skyldig att bedöma sammanslutningens förmåga att fortsätta sin verksamhet och, när så är tillämpligt, upplysa om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas inte om man avser att likvidera sammanslutningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ än att göra något av dessa.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisions sed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt

eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om sammanslutningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en sammanslutning inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med förvaltningsorganen avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Övrig information

Styrelsen ansvarar för den övriga informationen. Övrig information omfattar informationen i verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa informationen i verksamhetsberättelsen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan informationen i verksamhetsberättelsen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om informationen i verksamhetsberättelsen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om, baserat på det arbete vi har utfört, vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig felaktighet i informationen i verksamhetsberättelsen, måste vi rapportera detta. Vi har inget att rapportera i detta avseende.

Helsingfors den 6 april 2017

Markku Koskela
CGR, ordförande

Eeva-Maria Maijala

Antti Kurvinen

Toimi Kankaanniemi

Martti Mölsä

Antti Häkkänen

Riitta Myller

Ulla-Maija Tuomela
CGR, OFGR

Bilaga 3: Folkpensionanstaltens verksamhetsberättelse och bokslut 2016

GENERALDIREKTÖRENS ÖVERSIKT

År 2016 var ett år av förändring och förberedelser inför nya förändringar inom Folkpensionsanstalten.

Projektet för utveckling av förvaltningen och verksamheten (HAKE) beredde en ny organisation och ett nytt ledningssystem. I början av året började vi arbeta inom sex resultatenheter. Saker som gäller kundrelationer samlades vid Resultatenheten för kundrelationstjänster. Försäkringsdistrikten som svarar för arbetet med avgöranden organiserades som en integrerad del av Resultatenheten för förmånsrelaterade tjänster. ICT- och utvecklingstjänsterna delades upp i egna resultatenheter. De stödtjänster som är oundgängliga för vår organisations verksamhet samlades inom Resultatenheten för gemensamma tjänster. Ledningen har ett stöd i Resultatenheten för stabstjänster, som fokuserar på strategisk ledning och ledningstjänster.

Effektivt och välfungerande multilokaliserat arbetskollektiv

Den nya organisationen omvandlade FPA till ett multilokaliserat arbetskollektiv. I den nya organisationen kan anställda som hör till samma team befinna sig på olika håll i Finland. Välfungerande nationella datasystem och snabbmeddelandesystemet Skype gör att ledning och utförande av arbete inte är bundna till en viss plats. Mer än 40 procent av våra anställda arbetar inte på samma ställe som sin chef. Enligt personalundersökningar har förändringen tagits emot rätt väl. På våren var andelen som var nöjda med sitt arbete 79 procent av de svarande, medan den ett år tidigare var 83 procent. På hösten bedömde de anställda ledningsarbetet i en chefsenkät, där både ledningen av arbetet och personalledningen fick ett medeltal på mer än 4,5 (på skalan 0–5).

Det multilokaliserade arbetet fungerar smidigt. Arbetet har fått extra effektivitet. För den nya organisationen återstår dock en diskussion om gränsytorerna mellan olika resultatenheter och arbetet med att inympa förändringen i arbetsrutinerna fortgår.

Överföring av det grundläggande utkomststödet och förberedelser för basinkomstförsöket

Överföringen av det grundläggande utkomststödet från kommunerna till FPA i början av 2017 framkom genom hela organisationen under 2016. På en och samma gång justerade vi lagstiftningen i samarbete med ministeriet, byggde ett helt nytt system för förmånsbehandlingen och informerade kommuner och kunder om förändringen. Internt rekryterade vi och utbildade 750 personer för det grundläggande utkomststödet. Utbildningen genomfördes i form av en akademi för utkomststöd, som utöver traditionella närstudier i klass även tillgodogjorde sig av vår nätskola och Skype-föreläsningar.

Ett försök med basinkomst har skrivits in i regeringsprogrammet för 2017-2018. En grupp som stod under FPA:s ledning och bestod av forskare från olika forskningsinstitut utredde hur försöket med basinkomst ska genomföras. Ambitionen är att med hjälp av försöket klarlägga hur den sociala tryggheten kunde omformas så att den bättre svarar mot förändringarna i arbetslivet och kan minska flitfällorna. Målet är att även införa större delaktighet och fler incitament i den sociala tryggheten. Inom FPA inleddes försöket med basinkomst den 7 januari 2017.

Ny vision med sikte på vårdreformens tid

Strategiarbetet påbörjades enligt organisationens nya uppbyggnad. Anställda, kunder, olika intressentgrupper och FPA:s organ bjöds in för att medverka i byggprocessen. Styrelsen godkände FPA:s

nya vision och strategiska målsättningar för 2017-2020. Visionen framhäver ett välfärdsbygge med välfungerande, heltäckande och framåtskridande tjänster för social trygghet.

FPA:s nya vision är att skapa välfärd och bygga tjänster i egenskap av föregångare inom social trygghet. Målet är att erbjuda utmärkt kundservice, att vara en stark expert inom social- och hälsovård, att vara en initiativrik aktör och att utveckla vårt arbete och vår arbetsmiljö genom satsningar på personalens arbetshälsa.

De strategiska målen ska materialiseras genom utvecklingsprogram. Dessa mål och utvecklingsprogram är samtidigt vårt svar på social- och hälsovårdsreformen och landskapsreformen. FPA är ett stöd i livets alla skeden.

Elli Aaltonen

KORT OM FPA

Ett stöd i livets alla skeden

Folkpensionsanstalten (FPA) sörjer för den sociala tryggheten i livets olika skeden för alla som bor i Finland och för många finländare som bor utomlands. Den sociala trygghet som FPA ansvarar för omfattar bland annat stöd till barnfamiljer, sjukförsäkring, rehabilitering, grundtrygghet för arbetslösa, bostadsbidrag, studiestöd, handikappförmåner och minimipensioner.

FPA vill ge kundbetjäning. Varje år får våra kunder service mer än 2 miljoner gånger på FPA-byråerna och 1,5 miljoner gånger per telefon. Vi ger kunderna råd också i olika kanaler på sociala medier. Det beslutsfattande som gäller att avgöra sociala trygghetsförmåner har decentraliserats och överförts till försäkringsdistrikten.

FPA verkar under riksdagens tillsyn. Dess förvaltning och verksamhet övervakas av tolv fullmäktigeledamöter som utses av riksdagen och åtta revisorer som utses av fullmäktige. Verksamheten leds och utvecklas av styrelsen, som har tio medlemmar.

FPA:s verksamhetsidé är: FPA tryggar befolkningens försörjning, främjar hälsan och bidrar till att ge alla en möjlighet att klara sig själva i olika livssituationer.

FPA:s grundläggande värderingar: Respekt för individen, kompetens, samverkan, nytänkande.

FÖRÄNDRINGAR I OMVÄRLDEN GER ÅTERVERKNINGAR I FRAMTIDEN FÖR FPA

FPA svarar nu för handläggningen av alla viktiga grundtrygghetsförmåner. Förändringarna och utmaningarna i det finländska samhället påverkar FPA:s förmåner och verksamhet.

På medellång sikt kommer de största utmaningarna inom den sociala tryggheten att vara förknippade med utvecklingen inom ekonomi och sysselsättning, och den press på anpassning av offentliga utgifter som därav följer. Den internationella ekonomiska och politiska utvecklingen är svår att förutspå. Eftersom Finland är en liten och öppen ekonomi ger internationella kriser och ekonomiska konjunkturer direkta återverkningar på vårt lands ekonomiska utsikter.

Finlands statsfinanser har uppvisat underskott sedan 2009. Den kommunala ekonomin har visat fortsatt underskott sedan 2001. Prognoserna pekar på en rätt svag ekonomisk utveckling under 2017. Även om trendbrottet för den ökande arbetslösheten inföll redan 2016, är långtidsarbetslösheten fortsatt stor. Under 2016 överskred skuldsättningen inom den offentliga ekonomin den kritiska gräns på 60 procent som EU har fastslagit och nu uppgår den till 64 procent av BNP. Det innebär en risk för att Finland får sämre kreditvärdighet och ökande låneskötselkostnader.

Anpassningsåtgärderna inom den offentliga ekonomin har lett till kännbara nedskärningar och strukturella förändringar i den sociala tryggheten. Nedskärningarna inom den kommunala ekonomin har skötts genom överföring av uppgifter från kommunerna till staten.

I början av 2017 tog FPA hand om det grundläggande utkomststödet. Omläggningen ökar jämlikheten mellan människor och möjliggör en harmonisering av olika förmåner för grundtrygghet.

En ökning i förmånsutgifterna kan bli avigsidan. På grund av överföringen av det grundläggande utkomststödets uppskattas prestationerna inom kundservicen, skanningen, posthanteringen och indexeringen öka med mer än en tredjedel. Antalet avgöranden om utkomststöd vid FPA uppskattas överstiga 1,4 miljoner.

Nedskärningar och strukturella reformer

Av anpassnings- och sparåtgärderna inom statsfinanserna har en del också hänfört sig till FPA. FPA:s verksamhetsutgifter drogs ner under 2015-2016.

Både nedskärningarna och de strukturella reformerna kräver ändringar i lagstiftningen. De största förändringarna tillkommer sannolikt på grund av social- och hälsovårdsreformen. Vårdreformen och strävan efter ett enkanalssystem för finansieringen kan ha en inverkan på FPA:s sjukdomsbaserade ersättningssystem. Det kan även bli ändringar inom rehabiliteringsförmånerna och reseersättnings-systemet.

Enligt de preliminära riktlinjerna slopas sjukvårdsersättningarna för privat hälso- och sjukvård och ersätts med samlade tjänster för direkt val och kund- och betalsedlar efter en övergångstid 1.1.2021.

Idag finansieras sjukvårdsförsäkringen med en statlig andel och en sjukvårdsavgift för de försäkrade. Under 2016 uppgick statens andel till 44,9 procent och de försäkrades sjukvårdsavgift till 55,1 procent. I och med konkurrenskraftsavtalet förändrades finansieringsandelarna så att statens andel blev större och andelen för de försäkrades sjukvårdsavgift mindre.

Enligt kalkyler kommer statens andel av sjukvårdsförsäkringen att vara 70 procent och de försäkrades andel 30 procent från 2020 framåt.

FPA har förutsättningarna för att svara för förvaltningen och det tekniska genomförandet av den riksomfattande betalningsrörelsen. För att slutresultatet ska bli kostnadseffektivt bör FPA:s riktäckande datasystem utnyttjas. Till FPA:s starka sidor räknas utöver de välfungerande Kanta-tjänsterna även den nationella och internationella informationshanteringen inom hälsorelaterade förmåner och tjänster. Information om kostnader och verksamhet är tillgänglig så gott som i realtid för alla förmåner.

Strukturella reformer görs kontinuerligt. Utgifterna för det allmänna bostadsbidraget har ökat från 2014 till 2016 med uppskattningsvis 340 miljoner euro. Det som särskilt har höjt utgifterna är den nya lagen om bostadsbidrag från 2015, förvärvsinkomstavdraget på 300 euro, ökningen i antalet arbetslösa och ökningen i boendekostnader. De strukturella förändringarna fortgår, då den största delen av de studerande överförs till det allmänna bostadsbidraget hösten 2017.

Från den 1 april 2017 börjar vi betala en engångsersättning till arbetsgivare för deras kostnader för familjeledigheter. De årliga kostnaderna blir uppskattningsvis 75 miljoner euro. Under 2017, då reformen införs, blir kostnaderna 45 miljoner euro.

FPA:s förmånskostnader uppskattas bli sammanlagt 15,2 miljarder euro under 2017. Förmåner som är bundna till folkpensionsindexet frystes under 2017, med undantag för utkomststödet, och skars ned med 0,85 procent från nivån 2016. Samtidigt ska även ökningen i utgifterna för bostadsbidrag dämpas genom nedskärningar under 2016 och 2017.

Besparingarna inriktades under 2016 och 2017 på ersättningarna för läkemedel, läkararvoden, tandvård, undersökningar, vård och resor samt på studiestödet. Därutöver hänfördes besparingar till bland annat sjukdagpenningen och föräldradagpenningen. Strukturella förändringar och nedskärningar har också genomförts i rehabiliteringsförmånerna och utkomstskyddet vid arbetslöshet.

Enligt vår uppskattning kommer FPA:s totala utgifter att minska med mer än 100 miljoner euro från 2016 till 2017, bortsett från det grundläggande utkomststödet. Utgifterna för utkomststödet blir cirka 850 miljoner euro under 2017.

FPA:s förmåner får större betydelse

Riktlinjerna i regeringsprogrammet har återverkningar på FPA:s förmåner även på längre sikt. Effekten av indexfrysningarna, de delvis slopade indexbindningarna och nedskärningarna i förmånerna uppskattas totalt uppgå till cirka 750 miljoner euro under 2018.

Det nya systemet för arbetspensioner trädde i kraft i början av 2017. Enligt FPA:s kalkyler för tiden fram till 2080 kommer pensionsreformen att öka FPA:s förmånsutgifter, men i förhållande till bruttonationalprodukten förblir utgifterna oförändrade. Kalkylerna ger en utgångspunkt för exempelvis en genomgång av effekterna av den åldrande befolkningen och finansiella frågor.

Folkpensionens och garantipensionens förhållande till arbetspensionerna och förhållandet mellan folkpensionen och garantipensionen kommer upp till diskussion. Att arbetsavtalsförhållandena eventuellt tunnas ut och anställningstryggheten blir skör ökar betydelsen av FPA:s arbetslöshets- och pensionsförmåner när det gäller att hindra utslagning.

Som ett partiellt svar på fattigdomen och utslagningen inledde statsminister Juha Sipiläs regering ett försök med basinkomst förlagt till 2017 och 2018. FPA samordnar försöket.

Sjukförsäkringens betydelse som finansiär för primärvården har vuxit under 2000-talet. Företagshälsovården ersätter i allt större utsträckning primärvårdstjänsterna för personer i arbetsför ålder. I tillväxtcentra uppgår företagshälsovårdens andel av primärvårdsutgifterna till mer än en tredjedel. Ersättningsutgifterna för besök hos privata läkare har legat på samma nivå i flera år. Minst var tionde finländare använde sig av privata allmänläkartjänster.

Forskning behövs för att förhindra utslagning

FPA medverkar i arbetet för att förebygga utslagning.

Man har kunnat notera att utsatthet brukar hopa sig. Ekonomiska, hälsorelaterade och arbetsrelaterade problem ansamlas allt oftare hos samma personer. Exempelvis 70 procent av dem som får arbetsmarknadsstöd uppger att deras ekonomiska situation är svår och nästan varannan har en kronisk skada eller sjukdom. Följden blir fattigdom och utslagning.

FPA:s förmåner är en viktig utkomstkälla för dem som får arbetsmarknadsstöd. Utmaningen för de närmaste åren är att bevara en tillräcklig nivå på den grundläggande tryggheten och att skapa incitament till arbete och företagsamhet.

För närvarande pågår flera undersöknings- och åtgärdsprogram som ska klarlägga mekanismerna bakom utslagning och ge koncept för att minska problemen med utslagning och ohälsa. Åtgärder som bygger på forskning och bevis ska bli ett allt kraftigare inslag i det samhälleliga beslutsfattandet.

FPA har en central roll i de flesta av åtgärderna. Vi är representerade i den arbetsgrupp som ska förebygga utslagning under 2017. Därtill har vår forskning gjort en kraftig satsning på den strategiska forskningen inom Finlands Akademi, som tar fram information till stöd för beslutsfattarna.

Ett hårdare arbetsliv kräver utveckling av rehabiliteringen

De hårdare kraven i arbetslivet och de sämre möjligheterna till tidig pensionering ställer krav på rehabiliteringssystemet. FPA är en betydande aktör i fråga om organisering, utveckling och forskning inom rehabilitering.

Det mångformiga rehabiliteringssystemet och de oenhetliga servicesystemen gör det svårare att hitta rätt rehabiliteringsorgan och åtgärd. För att lyckas med rehabiliteringen krävs ett bättre samarbete mellan den offentliga hälso- och sjukvården, företagshälsovården, FPA, arbetspensionssystemet samt social- och arbetskraftsförvaltningen.

De strukturella reformerna inom kommunsektorn samt social- och hälsovårdsservicen har återverkningar på utvecklingen av rehabiliteringstjänsterna och konceptet för utformningen av tjänsterna. Även på den punkten behövs vittomfattande utvärdering och forskning.

Målet är ett tydligt och tätt nätverk för grundtrygghet

I början av 2017 övertog FPA det grundläggande utkomststödet från kommunerna. Hur väl och friktionsfritt kontakten mellan FPA och socialarbetet i kommunerna fungerar kommer att bli den centrala utmaningen. Även här för vårdreformen med sig nya, okända element.

Överföringen av det grundläggande utkomstskyddet innebär att FPA nu har hand om alla viktiga förmåner för grundtrygghet. Den stora socialpolitiska frågan under de närmaste åren blir i vilken grad de här olika systemen kan sammanföras till ett mindre byråkratiskt, men samtidigt tätare nätverk för grundtrygghet.

NY STRATEGI

Vår verksamhetsidé

Ett stöd i livets alla skeden

Våra grundläggande värderingar

Respekt för individen, kompetens, samverkan, nytänkande

FPA:s vision 2020

Vår verksamhet skapar välfärd i samhället. Vi skapar tjänster i egenskap av föregångare inom den sociala tryggheten.

Strategiska mål

Vi strävar mot vår vision med hjälp av fyra strategiska mål.

1. Vi erbjuder en utmärkt upplevelse för kunden på ett jämlikt och ansvarsfullt sätt

En jämlik och ansvarsfull service och ett effektivt handlägningsarbete är utgångspunkter för vår verksamhet. När varje kund får ett avgörande som gäller just hans eller hennes ärende i rätt tid och oberoende av servicekanal är resultatet en utmärkt kundupplevelse. Vi är en riksomfattande tjänsteleverantör och verkställare av den sociala tryggheten.

Vi når våra mål genom att involvera kunderna i processen för utveckling av tjänsterna. Samtidigt effektiviserar vi serviceupplevelsen genom att erbjuda en möjlighet till digitalisering, automation och robotteknik. Av FPA:s processer ser kunden endast den del som han eller hon i det aktuella fallet behöver.

2. Vi är en stark kunskapsexpert inom social- och hälsovårdsområdet

Vi utvidgar den mängd social- och hälsovårdsdata som kan utnyttjas. Därigenom kan vi ge en allt mer täckande service till våra samarbetspartner och vi arbetar aktivt i nätverk. FPA:s forskning, statistik och analyser är fritt tillgängliga för alla. Genom att utnyttja våra nationella kunddata kan vi erbjuda kunderna lätta och snabba tjänster.

3. Vi är en initiativrik och uppskattad aktör i samhället

Vi ökar välfärden genom en effektiv och transparent interaktion. Försöket med basinkomst är ett exempel på detta. Vårt verksamhetsfält sträcker sig till de nordiska länderna och EU. Därför är det viktigt att utveckla internationellt integrerade system.

4. Vi utvecklar vårt arbete och vår arbetsmiljö

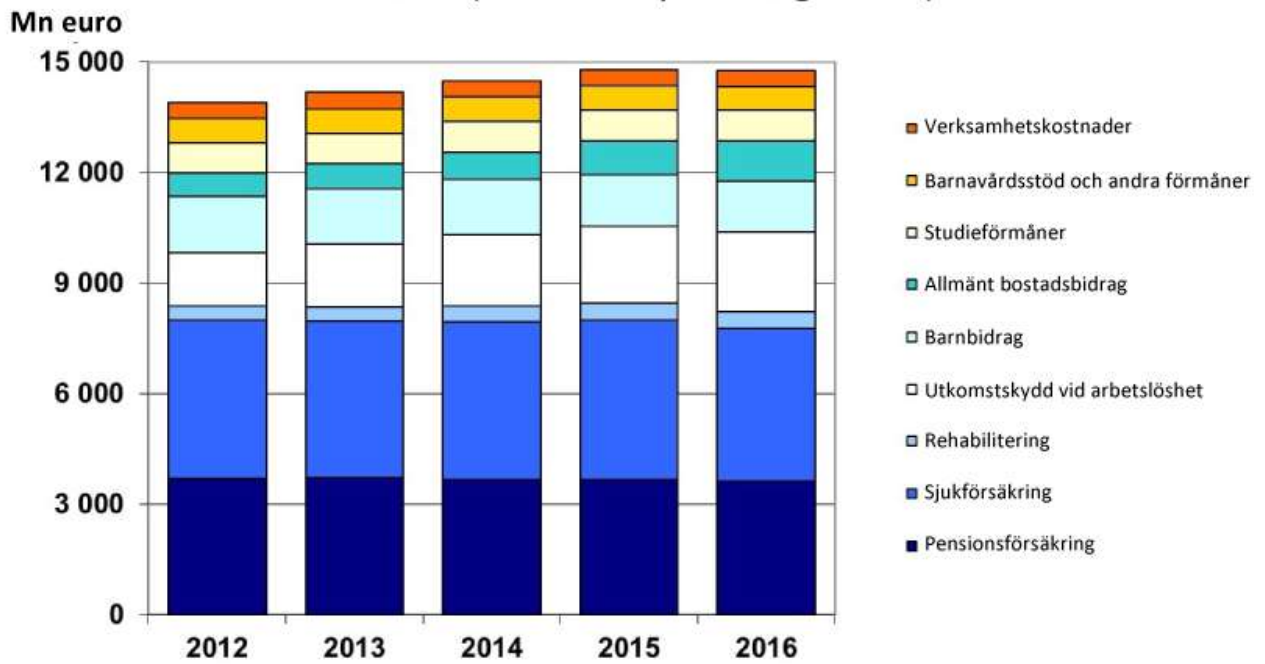
Sättet att arbeta och uppdragen förändras kontinuerligt. Därför utvecklar vi arbetsformerna och förhållandena på ett hållbart sätt. Vi vill vara den mest intressanta arbetsplatsen inom den offentliga sektorn och ett exempel på ett gott välbefinnande i arbetslivet. Vi erbjuder en meningsfull arbetsmiljö där effektivitet och produktivitet nås genom uppmuntran.

FPA år 2016

Figur: FPA:s förmåner och verksamhetskostnader 2012–2016 (2016 års penningvärde)

FPA:s förmåner och verksamhetskostnader 2012–2016 (2016 års penningvärde)

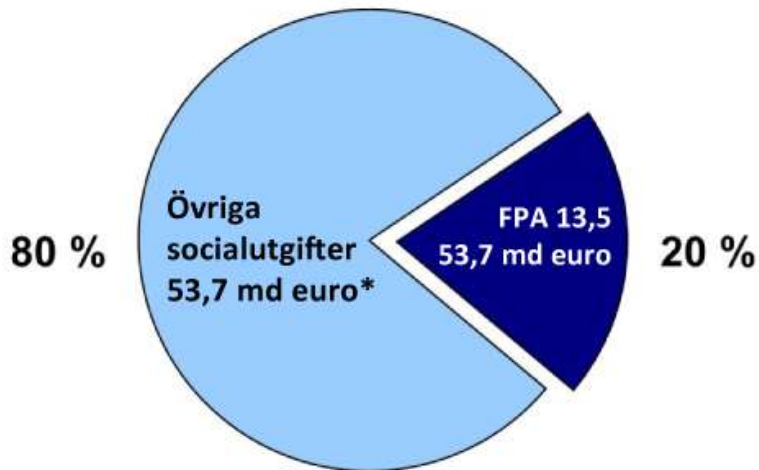

Figur: FPA-förmånernas andel av socialutgifterna 2016

FPA-förmånernas andel av socialutgifterna 2016

Socialutgifter totalt 67,2 md euro

Dessutom betalade FPA 0,8 md euro i studieförmåner.

* Uppskattning

Förmånsutgifterna ökade, verksamhetskostnaderna oförändrade

FPA:s kostnader totalt 14 770 mn euro.

FPA:s verksamhetskostnader utgör ca

3 %

av de totala kostnaderna.

Kostnaderna för det allmänna bostadsbidraget ökade fortsatt under 2016. Allt oftare betalas allmänt bostadsbidrag ut även till personer i arbete. Utgifterna för arbetsmarknadsstöd fortsatte att öka, men utgifterna för utkomstskydd vid arbetslöshet fick en nedåtgående trend.

DIGITALISERING INNEBÄR BÄTTRE SERVICE OCH EFFEKTIVARE ARBETE

Digitaliseringen är i många avseenden redan vardag inom FPA. Vi är en av de största organisationerna inom den offentliga förvaltningen som själv utför en stor del av ICT- utvecklingsarbetet. Finländarna känner väl till våra e-tjänster och hela 64 procent av alla förmånsansökningar kommer in via nätet. Att utveckla e-tjänsterna gör det lättare att kontakta oss och ger ekonomiska fördelar. Våra tjänstemän får därmed mer tid till att betjäna de kunder som behöver personlig service. Antalet besök i våra e-tjänster för privatpersoner uppgick under 2016 till cirka 14,4 miljoner. I november 2016 införde vi identifieringstjänsten Suomi.fi. Våra satsningar på elektronisk kommunikation har minskat postnings- och fraktkostnaderna från 2014 till 2016 med mer än 2 miljoner euro.

Kunderna ger i allmänhet fin respons på våra nättjänster. Det har blivit allt lättare för kunderna att utträtta sina ärenden och fråga råd var de än rör sig, till exempel med hjälp av vår chatt och e-tjänst samt servicekanalerna i sociala medier. I forumet Fråga FPA på webbsidorna på www.fpa.fi ger vi svar i alla ärenden som gäller en kunds förmåner. Vår chatt är en annan kundtjänst på våra webbsidor där vi besvarar frågor från fackmänniskor inom hälso- och sjukvården.

Vi omformar nu våra e-tjänster så att tillgängligheten bygger på en uppdelning efter kundernas livssituation. Syftet är att bygga om de samlade tjänsterna och ge en smidigare användarupplevelse som betjänar kunden bättre. Kunderna medverkar också i utvecklingen av e-tjänsterna. De testar tillgängligheten till tjänsterna genom att prova utvecklingsversioner av tjänsterna. Ur kundernas synvinkel är det viktigt med smidig användarupplevelse och välfungerande tjänster oavsett utrustning.

Effektiv förmånsbehandling och jämlik kundservice bygger på välfungerande datasystem

Välfungerande datasystem ligger bakom effektiv och jämlik kundservice och förmånsbehandling. FPA har långvarig erfarenhet av att producera tjänster för datasystem mellan patienter, aktörer inom hälso- och sjukvård samt staten. Nationella system och processer garanterar likabehandling inom förmånsavgöranden över hela landet. Att utveckla och underhålla datasystem kräver fackkunskap och resurser. Systemen måste vara kompatibla med systemen på apoteken och inom hälso- och sjukvården. I det närmaste alla reformer och lagändringar kräver ändringar i datasystemen.

När initialsjälvrisken infördes i januari 2016, utvecklade vi ett uppföljningssystem som var i fas med reformen. Under 2016 tog vi fram och driftsatte ett handläggningssystem för utkomststödet. I det arbetet var målet ett så lättanvänt och högautomatiserat system som möjligt för att garantera ett effektivt beslutsarbete. Samtidigt utarbetade vi bland annat ett tillägg till vår tjänst för förmånsinformation, Kelmu, som står till socialväsendets förfogande. Tillägget erbjuder kommuner ett nytt system för partnerkommunikation, eTotu. Därutöver utvidgades informationsutbytet mellan FPA och apoteken, bland annat genom att en elektronisk betalningsförbindelse utarbetades. De externa kommunikationsmöjligheterna gör arbetet betydligt enklare framöver.

Digitaliseringen framkommer även i det interna arbetet

FPA:s starka kompetens inom ICT framkommer även i det interna arbetet inom organisationen. Vi har aktivt utvecklat verktygen för vårt arbete och minskat bland annat på resandet. Genom att omforma våra interna arbetssätt har vi under de senaste fyra åren kunnat minska resekostnaderna med mer än 30 procent, dvs. med cirka 1,4 miljoner euro.

Välfungerande nationella datasystem och snabbmeddelandesystemet Skype gör att ledning och utförande av arbete inte är bundna till en viss plats. Mer än 40 procent av våra anställda arbetar inte

på samma ställe som sin chef. Varje dag för vi cirka 20 000 samtal eller diskussioner mellan två parter och har 1 200 möten. Mötena tar i genomsnitt 45 minuter. Eftersom man kan delta i mötet var som helst, går det i praktiken ingen tid åt till resor för mötena. Den tid som frigörs kan användas till annat arbete. Även det interna samarbetet har utvecklats genom att användningen av arbetsytor och vårt SharePoint-baserade intranät har utökats. Arbetet på arbetsytor bygger på öppenhet och samarbete. I och med att FPA har infört videokonferenser och Skype har telefonkostnaderna minskat från 2012 med närmare 450 000 euro, dvs. ca 13 procent.

Många gamla rutiner har förändrats i och med digitaliseringen av FPA. Förändringen framkom tydligt vid exempelvis rekryteringen och utbildningen för utkomststöd. Rekryteringsprojektet genomfördes i så hög grad som möjligt i den digitala världen. Sammanlagt inlämnades 6 719 ansökningar som var relaterade till arbetet med utkomststöd. Av dessa kom lejonparten in i elektronisk form via FPA:s webbsidor. Under rekryteringsprocessen spelades närmare 1 900 videointervjuer in. Alla ansökningar behandlades digitalt.

Vid sidan av rekryteringen framkommer det digitala sättet att arbeta även i utbildningen av nya anställda. FPA byggde upp en digital utbildningsmiljö, som vi använde för första gången vid utbildningen i utkomststöd. Förmodligen är FPA den största organisationen inom den offentliga sektorn som använder sig av digital utbildning på arbetsplatserna. De utbildningar i utkomststöd som vänder sig till personalen har genomförts i flerformatigt och interaktivt format. Mer än 1 200 nya och gamla tjänstemän vid FPA deltog i utbildningarna. Att utbilda en så stor grupp experter på så kort tid hade inte varit möjligt utan digital distansundervisning, särskilda nätkurser för avancemang i egen takt och digitala arbetsytor avsatta för gemensamma diskussioner. Den digitala utbildningsmiljön och de elektroniska nätskolorna har gett FPA betydande besparingar i verksamhetskostnaderna. Sedan 2012 har FPA:s kostnader för intern utbildning minskat med mer än 40 procent, dvs. sammanlagt med cirka 950 000 euro.

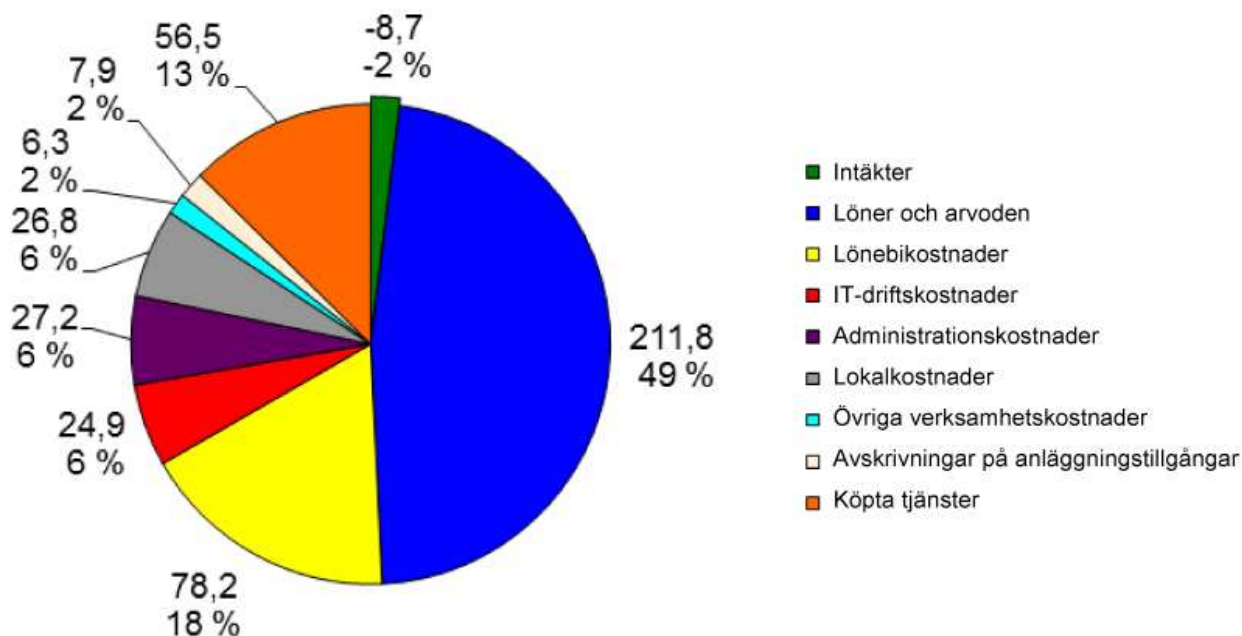
Framtiden

Kunderna önskar sig framför allt en möjlighet att sköta angelägenheter på någon annans vägnar i nättjänsten. Den här möjligheten utvecklas som ett inslag i utvecklingen av För fullmakterna kommer vi att tillgodogöra oss av tjänsten Suomi.fi-Fullmakter som tagits fram inom programmet för en nationell servicearkitektur och därtill bland annat av befintlig information från Befolkningsregistercentralen.

FPA medverkar också i det nationella arbetet med att utveckla nättjänster och skapa tjänster som förenar olika myndigheters data. Ett exempel på detta är att vi bygger ett nationellt inkomstregister som ska öppnas 2019. De som betalar ut löner och förmåner kommer att lämna in aktuella löneuppgifter till inkomstregistret, där bland annat FPA, kommunerna, arbetslöshetskassorna och arbetspensionsförsäkrarna får tillgång till dem. På så vis kan vi fatta beslut om och betala ut förmåner på ett snabbare och smidigare sätt. Genom att tillgodogöra sig av befintlig information kan man minska behovet av kommunikation.

FPA undersöker också aktivt möjligheterna att använda sig av robotteknik i sin egen verksamhet och i effektiviseringen av processerna. Vi gör också satsningar på att utveckla datasäkerheten och sekretessen i en omvärld som digitaliseras. I och med ökande reglering och föränderliga hotbilder satsar vi på att säkerställa att uppgifterna om våra kunder används på tillbörligt sätt.

Figur: Fördelning av verksamhetskostnader 2016, mn euro

Tabell: Information om FPA:s verksamhet

Information om FPA:s verksamhet	2016	2015	2014	2013	2012
Totalkostnader, md €	14,8	14,7	14,5	14,0	13,5
Förmånskostnader, md €	14,3	14,3	14,0	13,6	13,1
Verksamhetskostnader/totalkostnader, %	2,9	2,9	3,0	3,2	3,2
Förmånskostnader/BNP, %	6,7*	6,8*	6,9	7,0	6,8
Förmånskostnader/ socialutgifter, %	21,3*	21,1*	21,2	21,4	21,7
Förmånskostnader/invånare, €/år	2 606	2 607	2 561	2 486	2 416
Antal anställda 31.12	6 686	5 968	6 008	6 108	6 135

* uppskattning

UTBETALDA FPA-FÖRMÅNER

FPA:s förmånskostnader var totalt 14,3 miljarder euro. De ökade med 0,2 procent från året innan.

Tabell: Utbetalda FPA-förmåner 2015–2016

FPA-förmåner

	2016, mn €	2015, mn €	Förändring (%)
Pensionsförmåner	2 470,3	2 503,2	-1,3
Handikappförmåner	581,1	619,6	-6,2
Sjukförsäkringsförmåner	4 145,6	4 309,0	-3,7
Rehabilitering	456,4	445,4	1,5
Arbetslöshetsförmåner	2 169,9	2 092,2	3,7
Förmåner för barnfamiljer ¹	1 969,5	1 986,9	-0,9
Studieförmåner	843,9	839,1	0,6
Bostadsbidrag för pensionstagare	559,0	532,2	5,0
Allmänt bostadsbidrag	1 081,0	917,6	17,8
Övriga förmåner	62,7	63,1	-0,7
Kostnader totalt	14 339,4	14 308,1	0,2

¹ Föräldradagpenningen ingår i sjukförsäkringsförmånerna.

FPA betalade ut 11 procent mer bostadsbidrag under 2016 än under 2015. Utgifterna för det allmänna bostadsbidraget ökade mest: totalt 18 procent. Utgifterna ökade även för bostadsbidrag till pensionstagare.

Pensions- och handikappförmåner

Tabell: Pensionsförmåner 2015–2016

Pensionsförmåner

	2016, mn €	2015, mn €	Förändring (%)
Utbetalda förmåner			
Sammanlagt	2 470,3	2 503,2	-1,3
Folkpension	2 223,3	2 280,4	-2,5
Garantipension	192,4	161,9	18,8
Familjepension	29,2	30,3	-3,6
Barnförhöjning	5,6	5,7	-1,8
Fronttillägg	11,5	14,3	-19,2
Extra fronttillägg	8,2	10,5	-21,5

Antal förmånstagare	31.12.2016	31.12.2015	
Samtliga förmåner	654 691	661 625	-1,0
Folkpension	615 751	620 458	-0,8
Garantipension	101 647	100 947	0,7
Familjepension	22 522	23 135	-2,6
Barnförhöjning	12 139	12 379	-1,9
Fronttillägg	17 482	21 838	-19,9

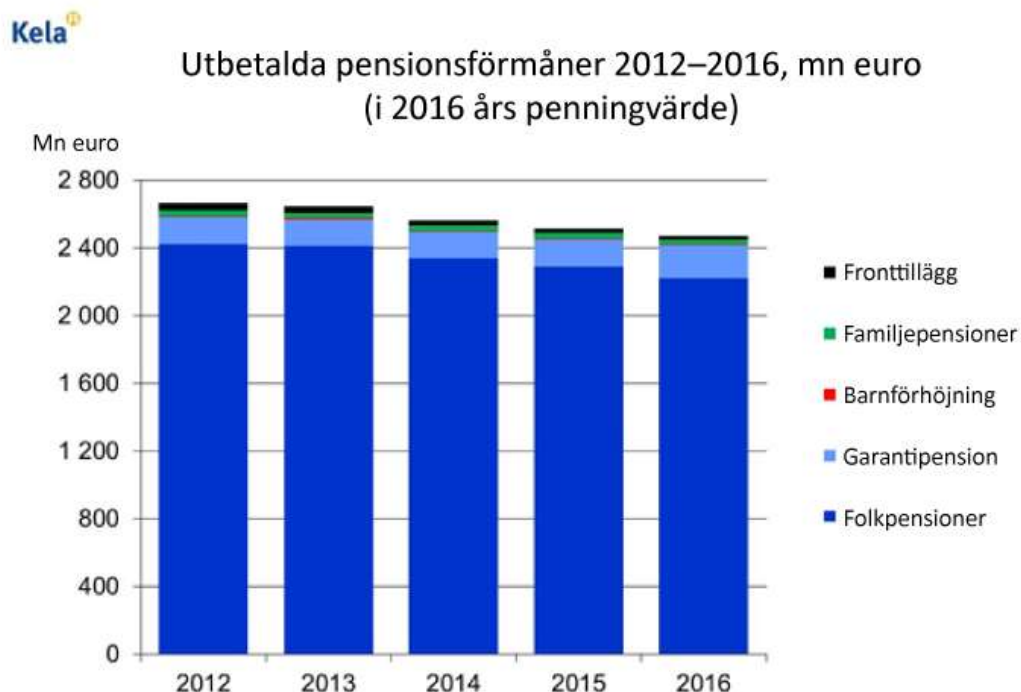
Tabell: Handikappförmåner 2015–2016

Handikappförmåner

Utbetalda förmåner	2016	2015	
Sammanlagt	581 077 874	619 556 973	-6,2
Handikappbidrag för personer under 16 år	81 856 030	85 027 318	-3,7
Handikappbidrag för personer över 16 år	37 970 805	37 226 627	2,0
Vårdbidrag för pensionstagare	461 246 379	487 565 107	-5,4
Kostersättning	–	9 737 922	.

Antal förmånstagare	31.12.2016	31.12.2015	
Samtliga förmåner	274 945	314 114	-12,5
Handikappbidrag för personer under 16 år	35 556	36 833	-3,5
Handikappbidrag för personer över 16 år	13 073	12 280	6,5
Vårdbidrag för pensionstagare	226 384	233 084	-2,9

Figur: Utbetalda pensionsförmåner (i 2016 års penningvärde), 2012–2016s

Sjukförsäkringsförmåner

Tabell: Sjukförsäkringsersättningar

Sjukförsäkringsersättningar	2016, mn €	2015, mn €	Förändring (%)
Samtliga¹	4 145,6	4 309,0	-3,7
Sjukförsäkringens dagpenningar ²	1 881,6	1 983,5	-5,1
Sjukdagpenning	773,8	826,1	-6,3
Partiell sjukdagpenning	33,6	31,2	7,9
FöPL-sjukdagpenning	5,2	5,7	-8,7
Föräldradagpenning ³	1 068,7	1 120,3	-4,6
Sjukvårdsersättningar	1 839,7	1 908,2	-3,6
Läkemedel ⁴	1 412,0	1 377,9	2,5
Grundersättning	316,1	310,1	1,9
Specialersättning	941,9	909,4	3,6
Lägre ersättning	245,7	243,6	0,9
Högre ersättning	696,2	665,8	4,6
Tilläggsersättning för läkemedel	153,8	158,2	-2,8
Privata läkares tjänster	58,7	72,5	-19,1

Privata tandläkares tjänster ⁵	55,7	95,2	-41,5
Privat undersökning och behandling	43,3	69,7	-37,8
Resor och sjuktransporter ⁶	270,0	292,9	-7,8
Övriga förmåner (bl.a. företagshälsovården och studerandehälsovården)	418,8	412,2	1,6

¹ inkluderar 5,56 mn euro i sjukdagpenningar som betalats till LPA 2016

² inkluderar utbetalda dagpenningar och ersättningar för inkomstbortfall enligt lagen smittsamma sjukdomar samt dagpenningar till donatorer

³ inkluderar också specialvårdspenningar samt semesterkostnadsersättningar till arbetsgivare

⁴ inkluderar arvoden för dosdispensering

⁵ inkluderar ersättning för arvoden till munhygienister

⁶ inkluderar tilläggsersättningar för resor

Tabell: Mottagare av sjukförsäkringsersättningar 2015–2016

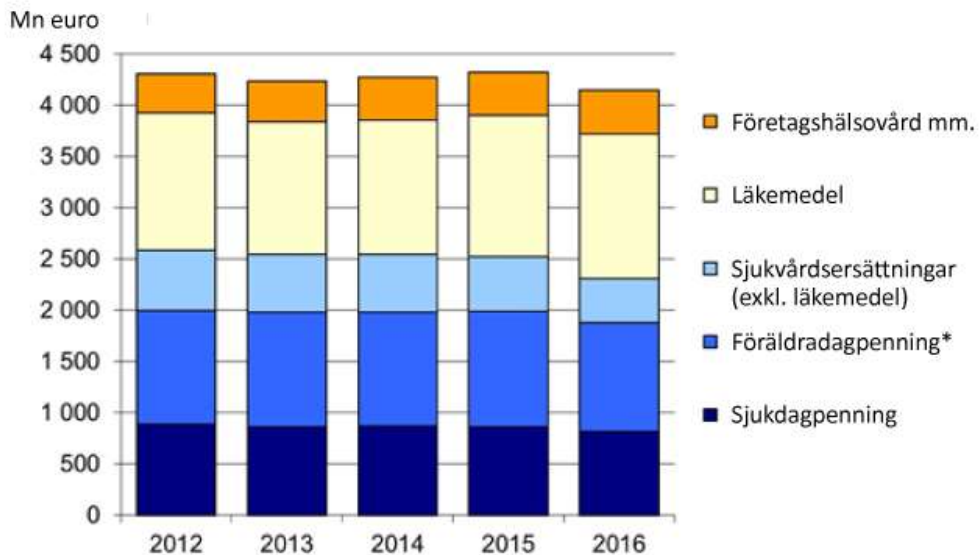
Mottagare av sjukförsäkringsersättningar	2016	2015	Förändring (%)
Samtliga	3 925 495	4 265 270	-8,0
Sjukdagpenning ¹	281 544	292 706	-3,8
Partiell sjukdagpenning ¹	16 771	15 528	8,0
FöPL-sjukdagpenning ¹	15 001	15 783	-5,0
Föräldradagpenning	154 729	162 921	-5,0
Sjukvårdersättningar	3 829 816	4 213 293	-9,1
Läkemedel	3 136 095	3 811 748	-17,7
Grundersättning	3 022 273	3 709 187	-18,5
Specialersättning	1 198 002	1 207 756	-0,8
Lägre ersättning	831 193	840 877	-1,2
Högre ersättning	637 262	635 358	0,3
Tilläggsersättning för läkemedel	209 655	197 484	6,2
Privata läkares tjänster	1 566 288	1 606 914	-2,5
Privata tandläkares tjänster ²	1 016 850	1 079 176	-5,8
Privat undersökning och behandling	1 195 792	1 227 184	-2,6
Resor och sjuktransporter	576 588	643 248	-10,4

¹ samma person kan få en eller flera sjukdagpenningar.

² Inkluderar antalet personer som fått ersättning för arvoden till munhygienister

Figur: Utbetalda sjukförsäkringsförmåner (i 2016 års penningvärde), 2012–2016

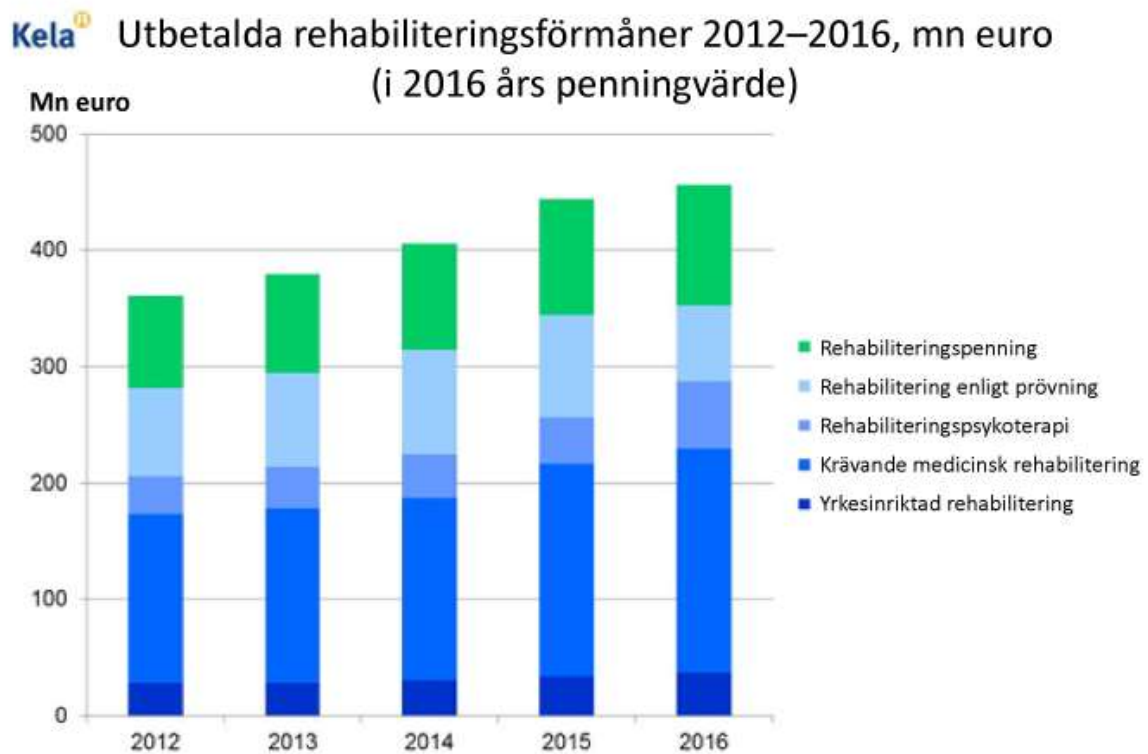
Kela Utbetalda sjukförsäkringsförmåner 2012–2016, mn euro
(i 2016 års penningvärde)

*Föräldradagpenningen innehåller också specialsjukvårdspenning och ersättningar till arbetsgivaren för semesterkostnader.

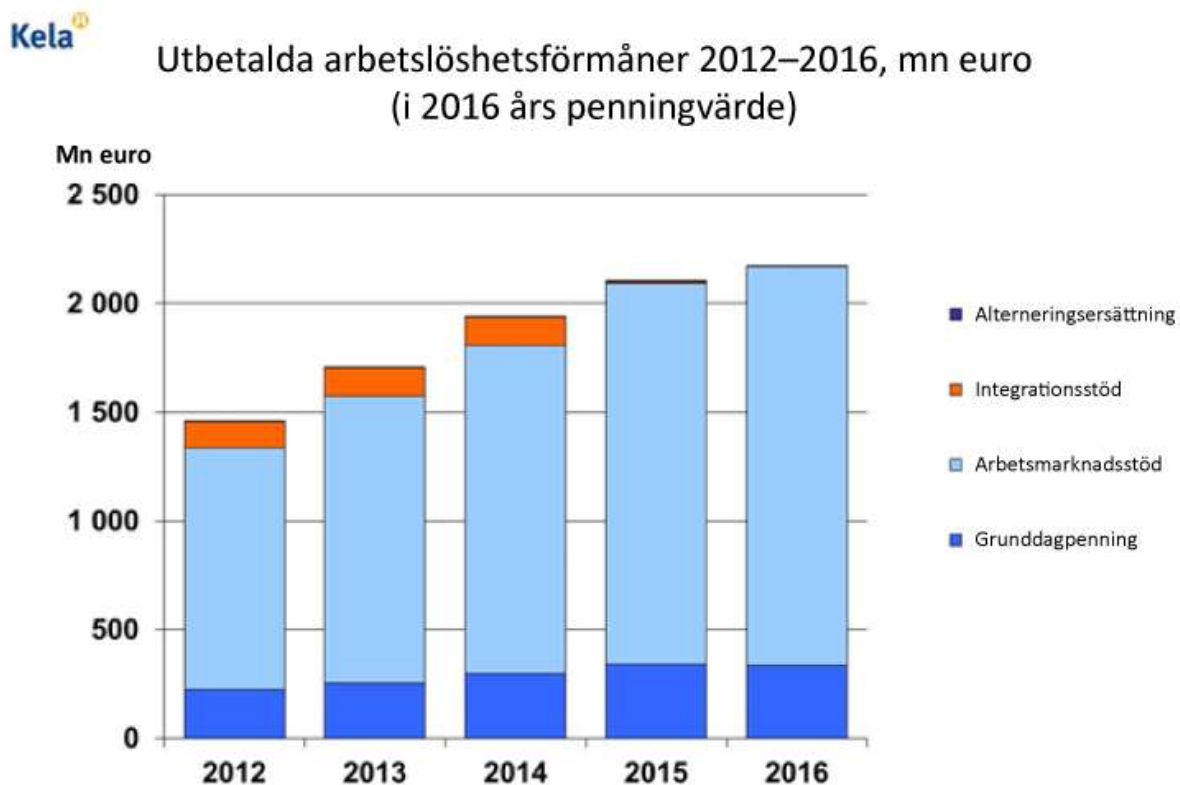
Rehabiliteringsförmåner

Figur: Utbetalda rehabiliteringsförmåner (i 2016 års penningvärde), 2012–2016

Arbetslöshetsförmåner

Figur: Utbetalda arbetslöshetsförmåner (i 2016 års penningvärde), 2012–2016

Arbetslöshetskassorna och FPA betalade ut arbetslöshetsförmåner för totalt 4 974 miljoner euro 2016. Det är 2 procent mindre än 2015. Andelen för det inkomstrelaterade skydd som utbetalas av arbetslöshetskassor var 2 805 miljoner euro och andelen för det grundläggande skydd som betalas av FPA var 2 169 miljoner euro.

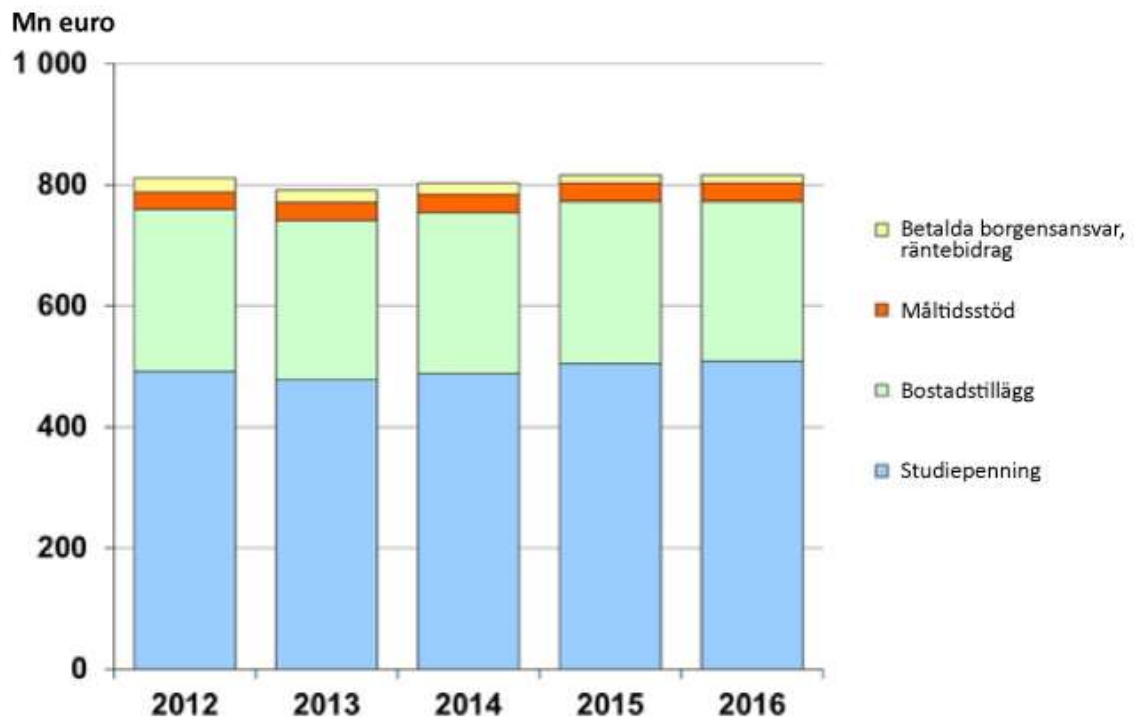
Utgifterna för utkomstskydd vid arbetslöshet som utbetalas av FPA var ifjol rekordhöga för andra året i rad. Utgifterna för det inkomstrelaterade skyddet från arbetslöshetskassorna gick däremot ner. Bakom minskningen i det inkomstrelaterade skyddet låg både en minskning i antalet dagar med ersättning och en minskning i den genomsnittliga utbetalda dagsersättningen.

Studieförmåner

Figur: Utbetalda studiestöd (i 2016 års penningvärde), 2012–2016

Kela[®]

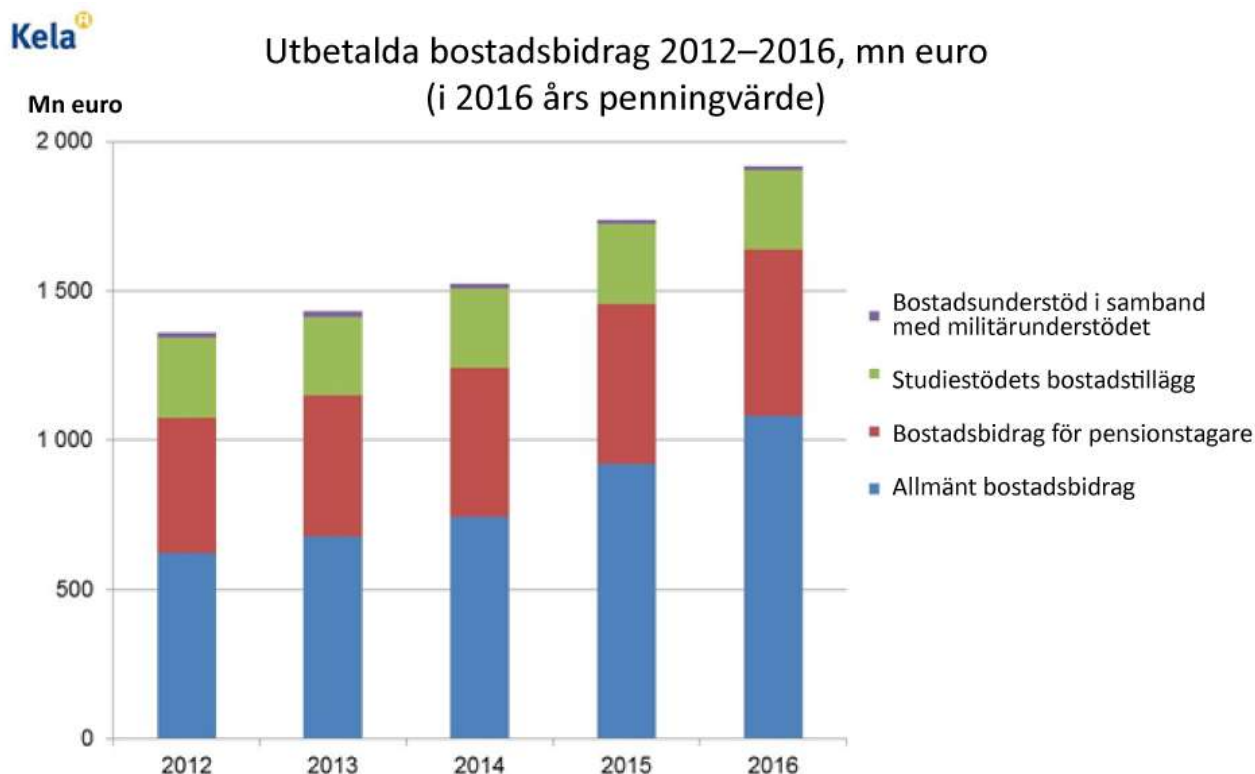
Utbetalda studiestöd 2012–2016, mn euro (i 2016 års penningvärde)

Utgifterna för studiepenningens bostadstillägg förblev nästa lika stora 2016 som ett år tidigare. Bostadstillägg till studiepenningen beviljades 149 000 studerande. De som fick bostadstillägget hade dock lägre kostnader för boende än de som fick andra former av bostadsbidrag.

Bostadsbidrag

Figur: Utbetalda bostadsbidrag (i 2016 års penningvärde), 2012–2016

Bostadsbidrag som utbetalades av FPA omfattade nästan 860 000 personer i slutet av året. Antalet hushåll som fick allmänt bostadsbidrag var 267 400 i slutet av 2016. Antalet var rekordhøgt för andra året i rad.

Antalet personer som fick bostadsbidrag för pensionstagare översteg 200 000 för första gången. Inom huvudstadsregionen varierar boendekostnaderna mer än i det övriga Finland.

Förmåner för barnfamiljer och övriga förmåner

Tabell: Övriga förmåner 2015–2016

Övriga förmåner	2016, mn €	2015, mn €	Förändring (%)
Rehabiliteringsförmåner	456,4	445,4	1,5
Arbetslöshetsförmåner	2 169,1	2 091,1	3,7
Moderskapsunderstöd	9,2	10,0	-7,7
Barnbidrag	1 381,7	1 384,4	-0,2
Barnavårdsstöd	435,2	453,1	-3,9
Underhållsstöd	204,5	201,9	1,3
Bostadsbidrag för pensionstagare	559,0	532,2	5,0
Allmänt bostadsbidrag	1 081,0	917,6	17,8
Studieförmåner	843,9	839,1	0,6

Militärunderstöd	16,1	16,9	-4,8
Tolktjänst för personer med funktionsnedsättning	42,9	42,5	0,9
Reseersättning för frontveteraner	0,4	0,5	-9,5

Tabell: Mottagare av övriga förmåner 2015–2016

Mottagare av övriga förmåner	2016	2015	Förändring (%)
Rehabiliteringsklienter	121 769	124 777	-2,4
Arbetslöshetsförmåner	369 651	356 787	3,6
Moderskapsunderstöd (familjer)	52 042	55 013	-5,4
Barnbidrag			
Familjer (31.12)	551 974	554 760	-0,5
Barn (31.12)	1 009 115	1 012 752	-0,4
Barnavårdsstöd			
Familjer	142 680	145 869	-2,2
Barn	195 474	203 085	-3,7
Underhållsstöd			
Familjer (31.12)	73 653	73 118	0,7
Barn (31.12)	107 716	106 796	0,9
Bostadsbidrag för pensionstagare (personer 31.12)	201 914	197 870	2,0
Allmänt bostadsbidrag (hushåll 31.12)	267 356	246 357	8,5
Studieförmåner			
Studiestöd	286 262 ¹	288 057 ²	-0,6
Stöd för skolresor	51 549 ¹	52 365 ²	-1,6
Militärunderstöd (hushåll)	9 192	9 296	-1,1
Tolktjänster för personer med funktionsnedsättning (31.12)	5 853	5 693	2,8

¹ läsåret 2015/2016

² läsåret 2014/2015

Återkrav

Vid årets slut var förmåner till ett sammanlagt belopp av 123,3 miljoner euro (0,2 procent) föremål för återkrav (inklusive indrivning på grund av inkomstkontrollen i samband med studiestödet). Av statens fordringar på grund av borgensansvar för studielån var vid årets slut 131,7 miljoner euro (8,1 procents minskning) föremål för indrivning.

FPA GER ALLT PERSONLIGARE SERVICE

FPA:s kundsamarbete blev mångsidigare under 2016. Att utveckla kundservicen var ett av fjolårets centrala mål. FPA:s service står för en övergripande förståelse för kundens livssituation. Nu är ambitionen inom FPA att vid behov rentav kunna förutse kundens ärenden och ta hand om dem.

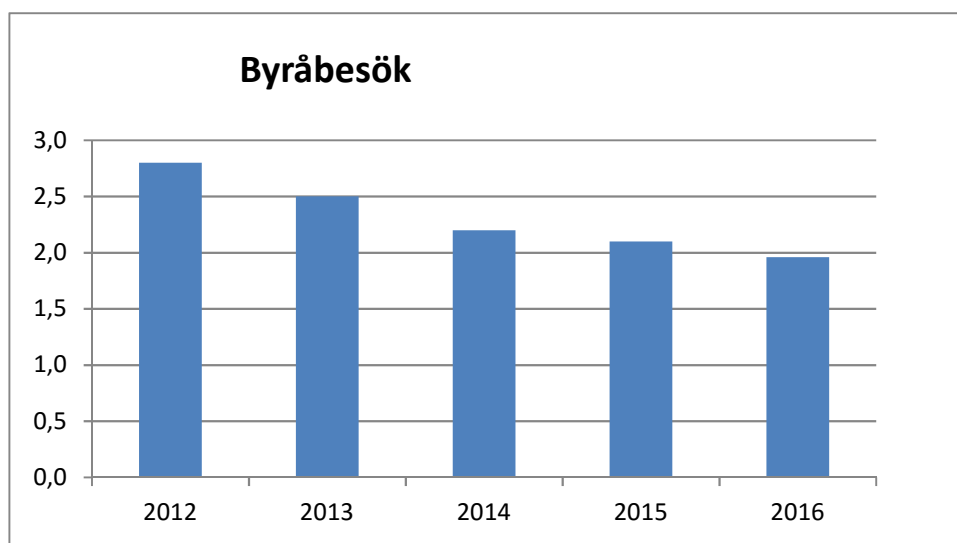
FPA:s förmånsarbete samlades inom en enda riksomfattande enhet. Samtidigt bevarades dock nätverket av byråer för att kunder som behöver personlig service ska få tillräckligt med tid och uppmärksamhet.

Genom att utveckla nätkommunikationen har vi kunnat utöka den personliga servicen för dem som behöver det.

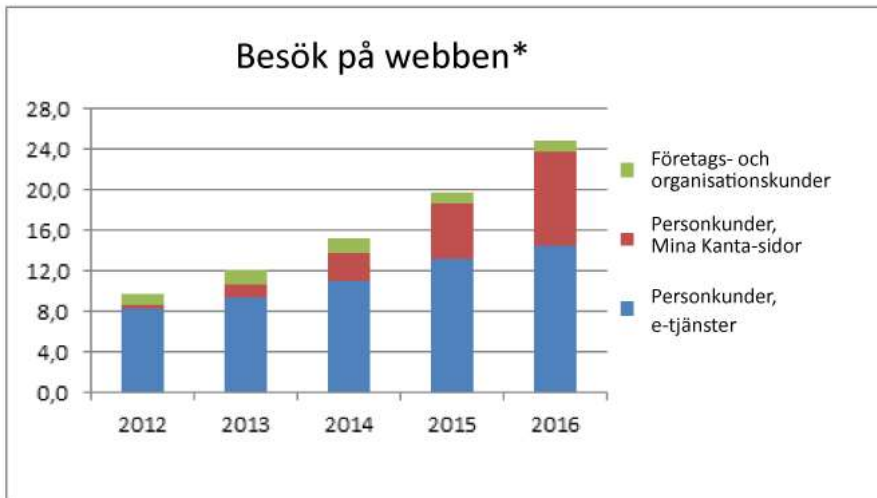
FPA har utbildat sina anställda så att de har en förståelse för kundens hela livssituation. Det innebär bland annat att vi utreder kundens behov av stöd och rätt till förmåner. Särskilt viktigt är det att se till att inte en enda kund faller mellan stolarna när det gäller förmåner. Som bäst kan servicen vara förutseende: initiativet till kundkontakten kan komma från FPA.

Utöver serviceställena utvecklar vi även distanstjänsterna, såsom vår chatt och videokonferenser. De underlättar för kunderna, om de inte kan komma till en byrå eller ett samserviceställe, eller om en servicerådgivare eller tolk som kan kundens språk inte är tillgänglig. Diskussionen med kunden kan då föras via en videoförbindelse på kundens språk, t.ex. kurdiska eller samiska.

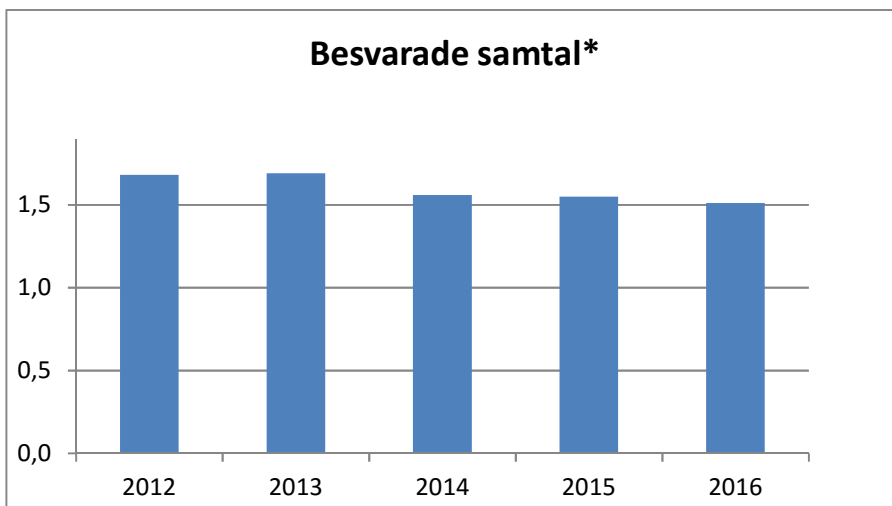
Figur: Byråbesök 2012–2016, mn

Figur: Besök på webben 2012–2016, mn

Figur: Besvarade samtal 2012–2016, mn

*Samtal till kontaktcentret. FPA får även samtal till andra enheter.

Användning av servicekanaler år 2016

E-tjänster (antal inloggningar)

Personkunder, e-tjänster 14,4 mn

Personkunder, Mina Kanta-sidor 9,3 mn

Företags- och organisationskunder 1,2
mn

Telefonservice (Kon- taktcentret)

1,51 mn mottagna samtal¹

Direktersättning*

Ersättning direkt till kunden

vid besök hos en serviceproducent:

34,1, mn 2015, mn

Brevkontakter

Antal brev som FPA skickat: 12,8 mn

Antal inkomna ansökningar och andra handlingar: 8,3 mn

Byråservice**

Antal byråbesök 1,96 mn, varav med tidsbokning 1,7 %

Antal byråer 182

Samservice

Antal besök 71 000

Antal samserviceställen 146

¹ Antalet samtal till kontaktcentret. FPA får även samtal till andra enheter.

* Arbetsplatskassorna och FPA:s byråer.

** Statistikföringen ändrades i början av 2012.

GRÄNSÖVERSKRIDANDE SAMARBETE OM SOCIAL TRYGGHET

Att utveckla den sociala tryggheten är ett världsomspännande samarbete. FPA:s experter är djupt involverade i den internationella organisationen för social trygghet, ISSA (International Social Security Association). ISSA är ett globalt samarbetsorgan för socialförsäkringsinrättningar, som har cirka 340 medlemmar från mer än 160 länder.

FPA underhåller för Finlands del det europeiska, elektroniska informationsutbytet om social trygghet, EESSI (Electronic Exchange of Social Security Information). Med hjälp av systemet utbyter EU-ländernas socialförsäkringsmyndigheter information på ett effektivt, snabbt och säkert sätt. Informationssystemet behövs för att samordna de sociala trygghetssystemen inom EU.

Europeiska unionens medborgare får lika behandling inför social- och hälsovårdstjänster oavsett i vilket EU-land de bor. Exempelvis en polsk rörmokare som arbetar i Tammerfors för en finländsk arbetsgivare får barnbidrag i Finland, fastän hans familj bor i Krakow.

Vilket land som betalar för den sociala tryggheten fastställs av regelverket inom EU, ländernas inbördes avtal om social trygghet och den nationella lagstiftningen. Enligt EU:s regler får en person sin sociala trygghet enligt praxis i det land där han eller hon arbetar, även om personen skulle bo stadigvarande i något annat land. På den punkten kör EU över nationell lagtolkning och lagstiftning. Social trygghet från FPA är inte beroende av arbete eller nationalitet, utan av stadigvarande bostadsort.

EU-medborgare kan använda det europeiska sjukförsäkringskortet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Det gör det lättare att få tjänster på samma villkor och till samma kostnad som de försäkrade i landet i fråga får. Det sociala trygghetssystemet i hemlandet ersätter de uppkomna kostnaderna.

Något egentligt socialt trygghetssystem för EU finns inte. EU ställde redan 2010 upp som mål att senast 2020 avlägsna risken för fattigdom och utslagning för åtminstone 20 miljoner människor. På grund av den ekonomiska recessionen och de stora skillnaderna mellan länderna har situationen tvärtom blivit värre under de senaste åren, då antalet fattiga inom EU har ökat med miljoner.

EU-länderna har mycket olika nationella sätt, kutymer och kulturer för hur fattigdom ska avhjälpas. Medan de nordiska länderna förlitar sig på den trygghet välfärdsstaten ger, är släkt och vänner den bästa tryggheten i Syd- och Östeuropa.

Sist och slutligen fastslås den sociala tryggheten för medborgarna i ett land av myndigheterna i landet i fråga. Utförligare information om praxis i Finland (på finska) kan läsas på <http://sosiaalivaikutus.fi/kansainvalinen-sosiaaliturva-kaytannossa/>

FPA öppnade 2014 en kontaktpunkt för gränsöverskridande hälso- och sjukvård. Den fungerar som nationellt rådgivningsställe, när man söker sig från Finland till vård utomlands eller från utlandet till vård i Finland. Kontaktpunkten underhåller webbplatsen Vårdenhetsval.fi. där en kund får information om anlitande av hälso- och sjukvårdstjänster i Finland och utomlands, om rättigheterna som patient, om ersättningarna för vårdkostnader och om friheten att välja tjänster.

Varje EU-land har en liknande kontaktpunkt. Det är ett krav i det EU-direktiv som reglerar patientens rättigheter.

ENHETLIG PRAXIS FÖR GRUNDLÄGGANDE UTKOMSTSTÖD

Nu beviljas grundläggande utkomststöd enligt samma principer för alla kommuners invånare.

Överföringen av det grundläggande utkomststödet från kommunerna till FPA var den stora ansträngningen under 2016. Den lagändring som hänför sig till överföringen godkändes sommaren 2015, och förberedelserna för överföringen inleddes omedelbart.

Samarbetet med kommunerna var en viktig del av förberedelserna. Kommunförbundet var samarbetspartner till FPA, men det praktiska samarbetet utfördes i huvudsak av de enskilda kommunerna och företrädarna för deras socialväsen.

FPA och kommunerna förberedde sig på överföringen genom ett pilotprojekt i Vanda. I pilotprojektet tog våra servicerådgivare bland annat emot kommuninvånarnas ansökningar om utkomststöd och vid behov skyndade på behandlingen av de primära förmånerna inom FPA. I samma sammanhang samlades erfarenheter in för att förbereda överföringen.

Avsikten var att överföra kompetensen från kommunerna till FPA så heltäckande och effektivt som möjligt. Samtidigt skapade vi nya arbetssätt inom FPA och gjorde grunderna för beviljande enhetliga enligt lagstiftningen.

I slutet av 2016 överfördes ansökningarna om grundläggande utkomststöd till FPA.

Vid överföringen utnyttjade vi såväl FPA:s kompetens inom e-tjänster och datasystem som FPA:s stora databaser. Ansökningarna underlättas av att en stor del av informationen, såsom uppgifter om familjeförmåner och utbetalda arbetslöshetsförmåner och studiestöd, redan är tillgänglig vid FPA. Skatteuppgifter får vi direkt ur de riksomfattande datasystemen. Ansökningar om utkomststöd kan lämnas in över nätet i hela landet. Att lämna in ansökan över nätet underlättas av att antalet bilagor som behöver lämnas in är färre.

I samband med förberedelserna inför överföringen anställde FPA cirka 750 personer. Av de anställda överfördes 200 internt inom FPA och 244 rekryterades från kommunerna. I stället för dem som överfördes internt till arbete med utkomststödet anställdes tiotals på viss tid på olika håll inom organisationen.

Antalet personer som sökte utkomststöd steg genast efter årsskiftet till nästan den ursprungliga uppskattningen på 150 000. Av ansökningarna kom cirka 60 procent in över nätet redan i början av året.

FPA ÄR EN FAMILJEVÄNLIG ARBETSPLATS

I början av 2016 delades FPA:s organisation upp i sex resultatenheter. Förändringen lättade upp förvaltningen och gjorde FPA:s verksamhet tydligare. Genom omläggningen byggdes en sådan funktionell helhet upp inom FPA som ger kunder, intressentgrupper och ägare större mervärde. En förhoppning är att organisationsreformen ska sänka barriärerna mellan enheterna, göra processerna lättare och öka samarbetet på alla håll inom FPA. Reformen minskade antalet chefsbefattningar med omkring hundra. Den hade också återverkningar på personalens uppgifter och arbetsbeskrivningar, vilket för sin del påverkade hur väl arbetslagen fungerade och vilka nyckeltal arbetshälsan fick 2016.

Trots den omfattande organisationsreformen var de anställda nöjda med den närmaste chefens arbete. Tjänstemännen ansåg också att arbetslaget fungerade bra och att målen var klara.

I slutet av 2016 hade FPA 6 686 tjänstemän, vilket var 718 mer än ett år tidigare. Antalet anställda ökade främst på grund av överföringen av det grundläggande utkomststødet till FPA och det ökade ICT-arbetet till följd av de ökade nättjänsterna. Av de anställda arbetade 79 procent inom förmånsarbete och kundservice. Personalen bestod till 82,5 procent av kvinnor.

Under året utarbetades även en likabehandlings- och jämlikhetsplan. FPA främjar jämlikhet i arbetslivet, vilket bland annat framkommer i att medianlönerna fördelas rätt jämnt mellan kvinnor och män.

FPA medverkar i Befolkningsförbundets projekt för familjevänliga arbetsplatser. Målsättningen är att kunna sammanjämka arbete och familjeliv eller övrigt liv bättre än förut. Distansarbete hemma genomförs som pilotprojekt för beslutsarbete i Östra och Mellersta försäkringsdistriktet. Västra kundserviceenheten och Huvudstadsregionens kundserviceenhet har som mål att främja flexibla arbetstidsformer. Syftet är att öka användningen av arbetstidsbanken.

Inom FPA har distansarbete och flexibla arbetstider utnyttjats i större grad i planeringsexperternas arbete. Projektet för en familjevänlig arbetsplats ska främja flexibla arbetstider och distansarbete inom förmånsbehandlingen och kundservicen.

Tabell: Tabell: Uppgifter om personalen 2015-2016

Uppgifter om personalen 2015-2016	2015	2016
Hela personalen	5968	6686
Heltidsanställda	5092	5834
Deltidsanställda	876	852
Visstidsanställda	336	638
Ordinarie personal	5632	6048
Heltidsanställda	4827	5260
Deltidsanställda	805	788
 Uppgifter om den ordinarie personalen	 2015	 2016
2016	46,3	45,7
45,7 Sjukfrånvaro, % 5,1	5,1	5
Tjänstemän som lämnat FPA	257	278
Nya tjänstemän vid FPA	246	677
Pensioneringsålder	63,8	63,2
Avgått med ålderspension	161	146
Avgått med sjukpension	13	25

STATISTIK, KALKYLER OCH FORSKNING

Statistikdatabasen Kelasto på FPA:s webbplats har i genomsnitt 1 600 användare per månad. Rapporterna laddades ner omkring 4 500 gånger varje månad. På webbplatsen publicerades 8 årsstatistiker för olika förmåner och sampublicationen om utkomstskyddet för arbetslösa tillsammans med Finansinspektionen. FPA:s publikationer (FPA:s statistiska årsbok och fickstatistik) och sampublicationerna tillsammans med Pensionskyddscentralen och Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea ges fortfarande ut i tryck. Sammanlagt 12 statistiska översikter med olika teman publicerades.

För planering och verkställande av den sociala tryggheten utarbetades kalkyler, prognoser och olika typer av undersökningar. FPA följde aktivt hur det ekonomiska läget utvecklades. För ministerierna utarbetades budget- och ramkalkyler om den sociala trygghet som FPA sköter. FPA tog fram kostnads kalkyler om så gott som alla förmåner vi handhar för genomförandet av regeringsprogrammet och andra reformer. Därtill utarbetade vi kalkyler om de ekonomiska återverkningarna av regeringens propositioner. FPA:s process för resultatavtal stöttades med prestationsprognoser för nästa planperiod.

Centrala teman för FPA:s forskningsarbete under 2016 var beredning av försöket med basinkomst, familjeförmåner, sjukförsäkringen som ett inslag i social-, hälso- och sjukvårdssystemet, sjukförsäkringsersättningarnas inriktning samt inriktningen för och effekterna av den rehabilitering som FPA ordnar. Forskningsgruppen medverkade i många utvecklingsprojekt för lagstiftning. Forskarna deltog bland annat i arbetsgrupper tillsatta av olika ministerier och tog fram bakgrundsmaterial för sådana. Därutöver agerade vi experter i beredningen av social- och hälsovårdsreformen och deltog i två stora projekt för strategisk forskning, som undersökte inkomstfördelning, fattigdom, förändringar på arbetsmarknaden och frågor som gäller social trygghet.

Statsminister Juha Sipiläs regering genomför ett försök med basinkomst i Finland 2017-2018. En grupp som stod under FPA:s ledning och bestod av forskare från olika forskningsinstitut utredde hur försöket kan genomföras. Forskningsgruppen samlade in information om olika koncept för och försök med basinkomst samt bedömde effekterna av de olika koncepten.

Under 2016 publicerades 7 undersökningar både på nätet och i tryckt format, och 27 undersökningar eller utredningar enbart i webbversion i FPA:s publikationsserier. Undersökningarna i publikationsserierna kan laddas ner avgiftsfritt på nätet. Undersökningens resultaten gavs inte enbart ut i publikationsserierna, utan i stor utsträckning även i finländska och utländska publikationer.

RISKHANTERING

Med hjälp av riskhantering kan vi säkerställa kontinuiteten i vår verksamhet och garantera välbefinnandet hos personalen. Riskhanteringen är en integrerad del av den dagliga verksamheten och verksamhetsledningen. Riskhanteringen är planerad och systematisk och består av konkreta handlingar för att förbättra verksamheten.

Helhetsansvaret för FPA:s riskhantering bärs av generaldirektören. De övriga direktörerna ansvarar för riskhanteringen inom sina sektorer. Alla resultatenheter och deras chefer ansvarar för riskhanteringen och rapporteringen i fråga om sitt eget ansvarsområde. Därtill har varje arbetstagare ansvar för att identifiera, analysera och hantera risker på det sätt som deras roll och uppgifter kräver.

Hur riskhanteringen genomförs

Centrala risker och möjligheter identifieras i första hand i förhållande till FPA:s målsättningar, som en integrerad del av den strategiska planeringen och den operativa verksamheten. Vi identifierar, utvärderar och planerar riskhanteringsåtgärderna så att vi förmår svara på behoven hos våra kunder, samarbetspartner och det omgivande samhället i enlighet med våra strategiska målsättningar.

Vi granskar och följer riskerna och läget inom riskhanteringen aktivt och rapporterar om läget kvartalsvis.

Vår interna kontroll syftar till att säkerställa att FPA:s strategi genomförs på ett resultatrikt sätt och att riskerna hanteras korrekt. Den interna kontrollen genomförs på alla plan inom organisationen, men i synnerhet inom den operativa verksamheten är den kontinuerlig och en del av de dagliga rutinerna.

I samband med revisionen producerar internrevisionen information om risker och det aktuella riskläget och bedömer om organisationen fungerar som den ska.

De centrala riskerna vid FPA 2016

De främsta riskerna 2016 var säkerställandet av att lagstiftningen verkställs, finansieringen av förmåner och verksamhetskostnader samt cybersäkerheten. Ingen av riskerna inträffade.

De centrala riskerna vid FPA 2017

De risker som vi har identifierat som de främsta 2017 är följande:

- att verkställandet av lagstiftningen inte kan säkerställas
- att utvecklingen av datasystemen och datalagren inte är slutförd
- att hot riktas mot cyber- och informationssäkerheten
- att medborgarna inte får de förmåner som de är berättigade till.

ANSVARSFULLHET

Ansvarsfullheten är ett viktigt element i FPA:s strategi. Ett fokusområde i verksamheten är att stärka en socialt hållbar utveckling. Genom att måna om kundernas, personalens och miljöns välbefinnande samt om den ekonomiska hållbarheten främjar FPA en hållbar utveckling.

FPA har gjort upp ett eget program för hållbar utveckling. I programmet beskrivs de principer och verksamhetssätt, genom vilka FPA främjar en hållbar utveckling i sin organisation och i sina arbetsuppgifter. Det ekologiska perspektivet har därtill fördjupats genom ett separat miljöprogram.

FPA deltar i det nationella samarbetet kring hållbar utveckling och är medlem i Finlands kommission för hållbar utveckling. Till kommissionens uppgifter hör bl.a. att som en del av de globala mål som FN ställt upp främja och följa upp det samhällliga åtagandet för hållbar utveckling i Finland.

FPA har medverkat i Finlands samhällliga åtagande för hållbar utveckling och publicerat sitt eget åtagande. Åtagandet innebär att FPA:s servicekanaler utvecklas med fokus på två teman:

1. FPA ska vara tillgänglig för kunderna på ett lätt och jämlikt sätt.
2. FPA ska minska de koldioxidavtryck som papperskonsumtion, pappersavfall och postning ger upphov till.

Utfallet av åtagandet rapporteras två gånger om året och utifrån de mått som fastställts har FPA lyckats väl med att följa åtagandet.

FPA använder också andra mått för att följa upp framstegen i fråga om hållbar utveckling. Ett av måtten är koldioxidavtrycket, som beräknas årligen. FPA:s koldioxidavtryck har minskat för varje år och år 2016 var det 9,7 % mindre än året innan. Andra mått är bland annat hur användningen av e-tjänsterna har ökat, och personalens bedömning av hur olika aspekter på ansvarsfullhet beaktas.

FPA deltar årligen i olika evenemang kring ansvarsfullhet. Ett viktigt internationellt evenemang är den europeiska veckan för hållbar utveckling. Det är en temavecka som lanserats på initiativ av Europeiska nätverket för hållbar utveckling (European Sustainable Development Network ESDN). Målet med veckan är att starta och synliggöra olika projekt för hållbar utveckling runt om i Europa.

FPA deltog i den europeiska temaveckan också 2016. Under temaveckorna har man bl.a. lyft fram hur man kan minska koldioxidavtrycket och främja social hållbarhet. FPA har också deltagit i den nationella energisparveckan och ordnat egna mindre evenemang som stöder en hållbar utveckling.

BEHANDLINGSTIDERNÄ FÖR HANDIKAPPFÖRMÄNER BLEV BETYDLIGT KORTARE

Behandlingstiderna för handikappförmåner blev mer än en fjärdedel kortare än tidigare under 2016. Tiderna var längst i böljan av hösten 2015, då den genomsnittliga behandlingstiden var mer än 40 dagar. Nu är den i genomsnitt fyra veckor.

Tiderna har förkortats av det nya datasystem som FPA har tagit i bruk och en lagändring som trädde i kraft 2015. Lagändringen gjorde grunderna för beviljande av handikappförmåner enhetliga. Den minskade också antalet tilläggsutredningar och antalet bilagor som ska lämnas in.

FPA införde det nya systemet för att avgöra handikappförmåner i november 2014. Med hjälp av systemet har arbetsfaser i förmånsbehandlingen kunnat automatiseras, och nu får kunden beslutet fortare än förr.

FPA utvecklar förmånsbehandlingen och processerna kontinuerligt och medverkar i utvecklingen av lagstiftningen. Lagstiftningsarbetet behöver vår expertis för att kunderna ska få besluten och förmånerna allt snabbare framöver.

KANTA-TJÄNSTERNA VÄXER TILL SIG

Kanta-tjänsten som FPA har tagit fram för uppgifter om hälso- och sjukvård har blivit enormt populär bland finländarna. Vid sidan av webbplatsen skatt.fi hör den till de mest använda webbplatserna som tillhandahålls av samhället.

Det elektroniska receptet är den mest använda delen av Kanta-tjänsten och den del som finländarna ser oftast. Att de elektroniska recepten har en andel på mer än 90 procent av alla recept som tas ut på apoteken säger en hel del om populariteten. Det elektroniska receptet är betydligt säkrare än de gamla pappersrecepten, som det var lätt att kopiera och förfalska.

På Mina Kanta-sidor kan användarna behändigt se bland annat uppgifter om egna recept, både giltiga och utgångna. Det framgår av uppgifterna om receptet hur mycket medicin som är uttagen och när receptet går ut. Sedan början av 2017 har alla recept skrivits ut elektroniskt. Patienter som vill ha en utskrift av receptet kan få en av läkaren.

På Mina Kanta-sidor kan man också be läkaren förnya ett recept. Det sparar tid för både patienten och läkaren i sådana fall där receptet kan förnyas utan fysiskt möte.

Det underlättar betydligt bland annat för dem som har kroniska sjukdomar såsom diabetes eller högt kolesterol och som läkaren ordinerar medicin utgående från regelbundna laboratorieprov. Läkaren har ålagts att förnya receptet inom åtta dagar från att patienten har skickat sin begäran via Mina Kanta-sidor. Patienter som vill ha en påminnelse om förnyelsen per sms kan få det.

På Mina Kanta-sidor kan varje användare läsa resultatet av egna laboratorieundersökningar, besök vid den offentliga hälso- och sjukvården samt diagnoser och utlåtanden som givits på hälsovårdscentraler och sjukhus. Mina Kanta-sidor omfattar även den offentliga tandvården.

På Mina Kanta-sidor kan man också se hur de egna uppgifterna har använts. Där kan användarna även samtycka till eller förbjuda att uppgifter överläts eller uttrycka sin vilja när det gäller organ-donation och vård.

Social- och hälsovårdsministeriet, Institutet för hälsa och välfärd (THL), Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) och Befolkningsregistercentralen utvecklar Kanta-tjänsterna i samarbete med FPA. Vart och ett av dem garanterar för egen del att tjänsten står i överensstämmelse med lagstiftningen. Syftet är att Kanta-tjänsten på bästa möjliga sätt ska hjälpa både patienterna och andra intressentgrupper som använder tjänsten, såsom personal inom hälso- och sjukvården och på apoteken.

All information från social- och hälsovården på samma ställe

Kanta-tjänsterna för hälso- och sjukvård förbereder sig nu för att tjänster för socialvård ska införlivas i helheten från 2018.

Tjänsteleverantörerna inom socialvården, från såväl den offentliga som den privata och den tredje sektorn, ska föras in i Kanta-tjänsterna. I systemet kan föräldrar inte bara se sina egna uppgifter, utan också uppgifter om sina barns socialvård på samma sätt som de hittills har sett uppgifter om barnens hälsa.

När det gäller hälsoinformationen tillkommer ett nytt avsnitt i Kanta-tjänsterna under de närmaste åren: ett datalager där användarna ska kunna föra in mätresultat från sin egenvård, såsom uppgifter om blodtryck och sockerhalt. Framöver ska man kunna föra in uppgifter i Kanta-tjänsterna från olika hälsoarmband och andra verktyg för mätning av hälsotillståndet, om de är kompatibilitetscertifierade för Kanta-systemet.

Kanta-tjänsterna

- En unik webbplats för elektroniska hälsotjänster som bygger på lagstiftning.
- Tjänsten har lanserats för användning av patienter, hälso- och sjukvård samt apotek sedan 2010.
- Mina Kanta-sidor innehåller elektroniska recept och ett elektroniskt arkiv för hälsoinformation.
- Användarna loggar in med nätbankskoder, elektroniska identitetskort eller mobilcertifikat.
- Antalet inloggningar på tjänsten var 9,3 miljoner 2016, och dessutom gjordes 1,2 miljoner besök i arbetsgivar- och partnertjänsterna.
- Enligt en utredning av Taloustutkimus är Kanta.fi rentav det näst mest uppskattade finländska varumärket på webben. Av de finländare som använder internet varje vecka använder 35 procent kanta.fi.
- Av de besökare som känner till tjänsten ger 80 procent åtminstone ett gott betyg.

STYRELSENS ARBETE

År 2016 var det sista året av styrelsens treåriga mandatperiod. På ett strategiseminarium i början av året behandlade styrelsen frågor som gällde arbetet med att utveckla FPA:s strategi. Styrelsen sammanträdde 8 gånger under året och gjorde en inspektionsresa till Karleby, Kalajoki och Kannus.

Dessutom ställde styrelsen upp utvecklingsmålen i verksamhets- och ekonomiplanen för åren 2017–2020 och godkände i slutet av året verksamhets- och ekonomiplanen, strategin, ett samlat utvecklingsprogram, de strategiska indikatorerna och riskerna för åren 2017–2020. Ett resultatavtal med generaldirektören slöts för år 2017. Beslut om att integrera Arkki-projektet i genomförandet av utvecklingsprogrammen fattades.

Under 2016 räknades riskerna med att verkställa lagstiftning, den finansiella risken med förmåner och verksamhetskostnader och cybersäkerhet till riskerna med hög observans. Ingen av riskerna fick negativt utfall.

Styrelsen godkände en riskhanteringsplan för 2017-2020. Den innehåller bland annat ansvaren och principerna för FPA:s riskhantering, identifierade risker och riskbeskrivningar samt förvaltningsåtgärder. Till riskerna med hög observans hör riskerna med att verkställa lagstiftning, det oavslutade utvecklingsarbetet med datasystem och datalager, cyber- och datasäkerhetsshot samt risken för att kunder inte får förmåner som de har rätt till.

Den revisionskommitté som styrelsen tillsatt sammanträdde fyra gånger. Kommittén gick igenom rapporter från den interna revisionen och viktiga observationer om verksamheten på föredragning av chefen för den interna revisionen. Styrelsens ordförande var ordförande för revisionskommittén, där styrelsens vice ordförande, en styrelseledamot, generaldirektören och en CGR-revisor var medlemmar.

Generaldirektören lade på styrelsemöten fram en grundlig, aktuell översikt av FPA:s verksamhet. Översikten inbegrep en uppföljning av placeringsplanen och verksamhets- och ekonomiplanen för 2016–2019. Därtill följde styrelsen regelbundet situationen för förmånsbehandlingen inom FPA. De genomsnittliga behandlingstiderna fick ett gott utfall. Styrelsen följde aktivt överföringen av utkomststödet från kommunerna till FPA. Den fick också rapporter om datasäkerhetsarbetet och hanteringen av datasäkerheten.

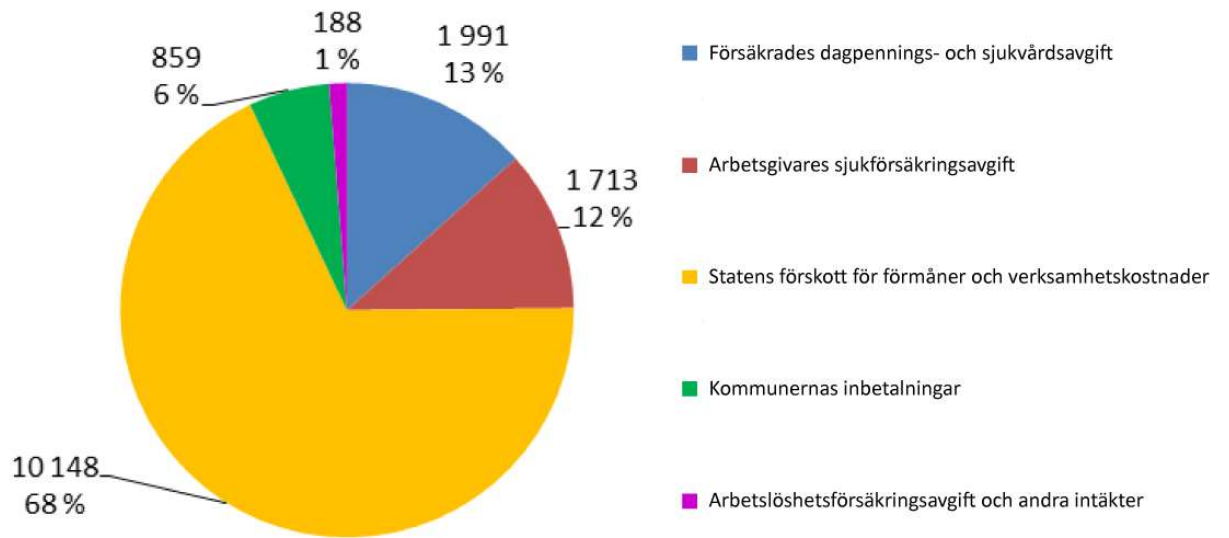
Vidare upprättade styrelsen verksamhetsberättelsen och bokslutet för 2015 för fullmäktige. Styrelsen överlämnade en plan för användning av medel 2017–2019 enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner till social- och hälsovårdsministeriet.

Styrelsen godkände de allmänna grunderna för placeringsplanen och placeringsplanen för 2017. Under året avgavs rapporter om FPA:s placeringsverksamhet på regelbunden basis.

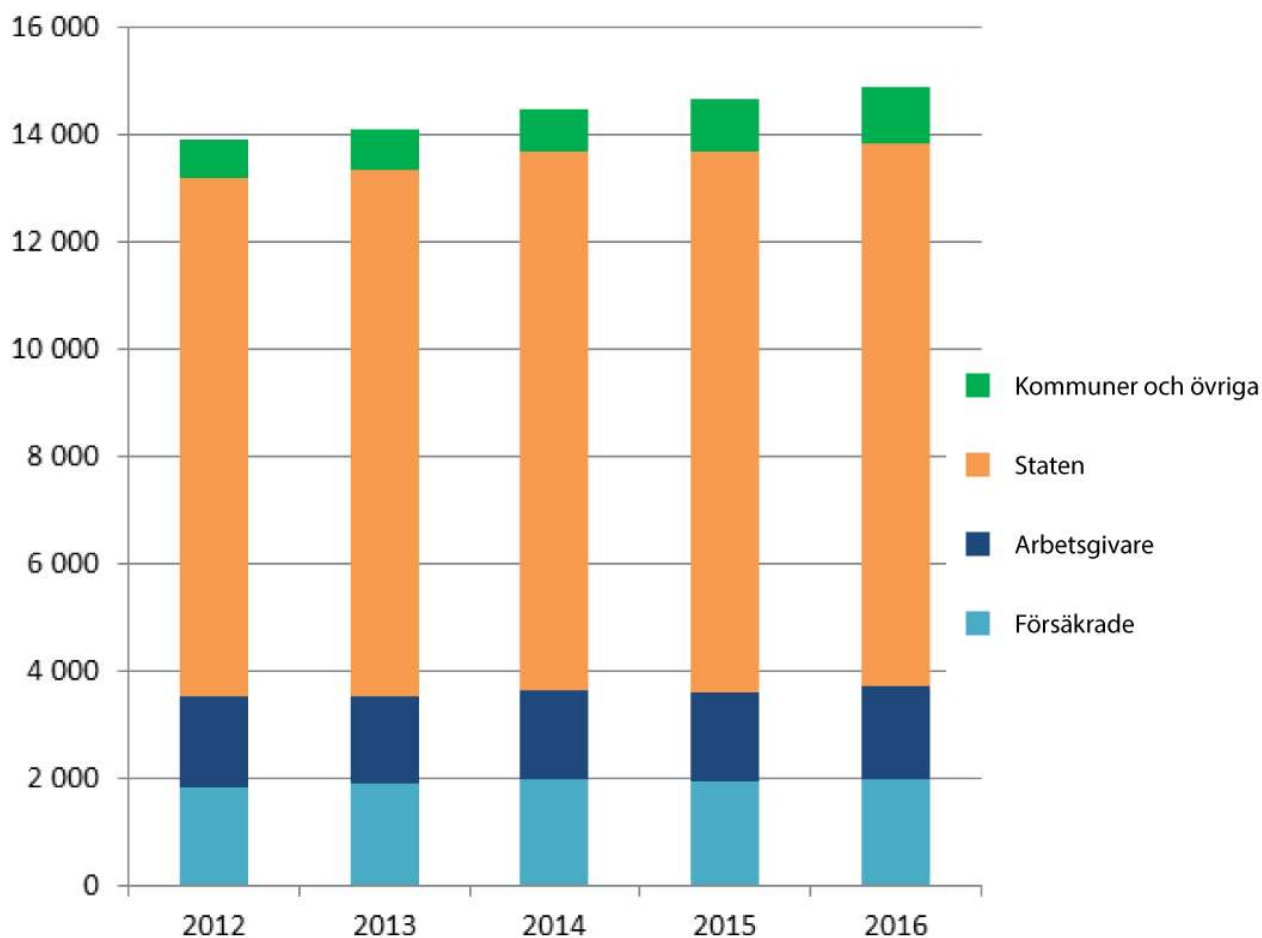
Styrelsen tillsatte den socialmedicinska delegationen för mandatperioden 1.3.2016–28.2.2019 och delegationen för utkomststödsärenden för mandatperioden 1.10.2016–31.12.2018.

Till chef för den interna kontrollen utsågs vicehäradshövding Eeva Uusi-Autti.

Figur: Finansiering av FPA:s förmåner och verksamhetskostnader 2016, mn euro

Figur: Finansiering av FPA:s förmåner och verksamhetskostnader 2012–2016, mn euro, 2016 års penningvärde

	2012	2013	2014	2015	2016
Försärade	1 840	1 898	1 957	1 942	1 991
Arbetsgivare	1 700	1 635	1 693	1 668	1 713
Staten	9 648	9 805	10 055	10 090	10 148
Kommuner och övriga	723	775	777	983	1 048
Totalt	13 911	14 113	14 482	14 684	14 900

FINANSIERING

Finansiering av förmånsfonder

FPA:s förmånsfonder är folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och allmänna fonden för social trygghet. Under 2016 betalade FPA ut förmåner för totalt 14 339 miljoner euro. FPA:s verksamhetskostnader var 431 miljoner euro.

Kostnaderna finansierades genom statliga inbetalningar på 10 148 miljoner euro (68 procent), sjukförsäkringsavgifter från arbetsgivare och försäkrade på 3 872 miljoner euro (26 procent) och kommunala inbetalningar på 859 miljoner euro (6 procent).

Folkpensionsfonden

Ur folkpensionsfonden betalas pensions- och handikappförmåner, bostadsbidrag för pensionstagare och fronttillägg. Under 2016 utbetalades 3 614 miljoner euro i förmåner. Fondens verksamhetskostnader var 79 miljoner euro.

Staten finansierar folkpensionsförsäkringens kostnader i sin helhet. För folkpensionsfondens finansieringstillgångar har en miniminivå på 3,5 procent i förhållande till kostnaderna fastställts.

Sjukförsäkringsfonden

Ur sjukförsäkringsfonden betalas sjuk- och föräldradagpenning, rehabilitering, ersättningar för företagshälsovård och sjukvårdsersättningar, där den största gruppen består av läkemedelsersättningar. Under 2016 var det totala beloppet för förmånerna 4 602 miljoner euro. Fondens verksamhetskostnader var 196 miljoner euro.

Finansieringen av sjukförsäkringen är uppdelad i arbetsinkomstförsäkring och sjukvårdsförsäkring. Arbetsinkomstförsäkringen betalade ut förmåner för 2 343 miljoner euro. Försäkringen finansieras genom sjukförsäkringsavgifter av arbetsgivare, som inflöt till 1713 miljoner euro, och dagpenningssavgifter av löntagare och företagare, som gav 714 miljoner euro 2016. Staten finansierar dagpenningar med minimibelopp och en del av föräldradagpenningen och företagarnas företagshälsovård. Statens inbetalningar uppgick sammanlagt till 130 miljoner euro. Arbetsinkomstförsäkringens intäkter uppgick totalt till 2 558 miljoner euro.

Till sjukvårdsförsäkringens förmåner användes drygt 2 259 miljoner euro. Försäkringen finansieras av de försäkrade och staten. Den sjukvårdsavgift som tas ut av löntagare, företagare och förmånstagare genererade 1 277 miljoner euro. Statens andel av sjukvårdsförsäkringens förmåner och verksamhetskostnader uppgick till 1 047 miljoner euro. Försäkringens intäkter uppgick totalt till 2 373 miljoner euro.

För sjukförsäkringsfondens finansieringstillgångar har en miniminivå fastställts på 8 procent i förhållande till kostnaderna. Därutöver finns en marginal på fyra procentenheter inom vilken finansieringstillgångarna kan variera utan återverkningar på premiegrunderna för följande år.

Allmänna fonden för social trygghet

Ur allmänna fonden för social trygghet betalas bland annat arbetslöshetsförmåner, förmåner till barnfamiljer och studieförmåner. Förmånernas totala belopp uppgick till totalt 6 124 miljoner euro. Fondens verksamhetskostnader var 157 miljoner euro.

Staten finansierade förmånerna och verksamhetskostnaderna med totalt 5 253 miljoner euro. Kommunerna finansierade 859 miljoner euro av barnavårdsstödet och arbetsmarknadsstödet.

Även löntagarnas arbetslöshetsavgifter på 168 miljoner euro avsattes för fonden och finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna för 2016 var 425,7 miljoner euro frånräknat aktieöverföringar på 5,2 miljoner euro till pensionsansvarsfonden. De ökade med 1,3 procent från året innan. Verksamhetskostnadernas totalsumma var 430,9 miljoner euro, vilket utgör 2,9 procent av de totala kostnaderna för förmånsfonderna.

Kostnaderna, utan överföringar till pensionsansvarsfonden, hänförs till förmånsfonderna enligt procentuella andelar. Folkpensionsfondens andel var 17,2 procent, sjukförsäkringsfondens 46,0 procent. Till den allmänna fonden för social trygghet hänfördes 36,8 procent.

Kostnaderna för löner och arvoden uppgick totalt till 211,8 miljoner euro. Lönebikostnaderna var totalt 78,2 miljoner euro. Av detta var 5,2 miljoner euro aktieöverföringar.

Övriga verksamhetskostnader och intäkter uppgick till totalt 84,4 miljoner euro. Av de övriga verksamhetskostnaderna var 24,9 miljoner euro kostnader för IT-drift. Avskrivningarna på anläggningstillgångar uppgick till 7,9 miljoner euro. Intäkterna som minskade verksamhetskostnaderna uppgick till 8,7 miljoner euro.

Köptjänsterna uppgick till totalt 56,5 miljoner euro. Beskattningskostnaderna till skatteförvaltningen var 25,9 miljoner euro. Övriga köptjänster uppgick sammanlagt till 30,6 miljoner euro.

Med ett belopp som årligen fastställs i statsbudgeten finansierar staten de kostnader som FPA får för verksamheten vid Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård, som är verksam vid FPA. Kontaktpunkten inledde verksamheten i början av 2014. Under 2016 blev kostnaderna för kontaktpunkten 0,6 miljoner euro.

Servicefonden

För att genomföra och upprätthålla Kanta-tjänsterna grundades servicefonden. Med hjälp av den sköter FPA om de uppgifter inom finansiering, bokföring och betalningsrörelse som faller på FPA:s ansvar och som fastställs i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007) och i lagen om elektroniska recept (61/2007). Kanta-tjänsterna genomförs separat från verkställigheten av de förmåner som angivits som uppgifter för FPA.

Via Institutet för hälsa och välfärd finansierar staten kostnaderna för uppbyggnaden och utvecklingen av Kanta-tjänsterna. Underhållet av tjänsterna finansieras med avgifter som tas ut av användarna och som införts gradvis under 2012–2015. Servicefondens totala kostnader uppgick 2016 till 23,1 miljoner euro, varav investeringarna uppgick till 1,7 miljoner euro. Staten (THL) finansierade 9,6 miljoner euro av kostnaderna. Med användaravgifter och övriga försäljningsintäkter finansierades kostnader för 13,5 miljoner euro.

Under 2016 finansierades underhållskostnaderna för de elektroniska recepten till 50 procent av apoteken, till 35 procent av den offentliga hälso- och sjukvården och till 15 procent av den privata hälso- och sjukvården. Underhållskostnaderna för patientdataarkivet finansierades med användaravgifter

från den offentliga hälso- och sjukvården till 80 procent och från den privata hälso- och sjukvården till 20 procent.

Pensionsansvarsfonden

Det försäkringstekniska fulla pensionsansvaret för FPA:s anställda var 1 955,8 miljoner euro vid årets slut. Av detta belopp var de löpande pensionernas andel 1 122,7 miljoner euro. Det fulla pensionsansvaret minskade undantagsvis under redovisningsperioden med 20,7 miljoner euro, vilket berodde på ändringar i dödlighetsantaganden som infördes i beräkningsgrunderna för pensionsansvaret. Beloppen för pensioner och pensionstillväxt i sig ökade, vilket var väntat.

FPA täcker 41 procent av det fulla pensionsansvaret. Det ansvarsbelopp som täcktes med arbetstagarnas pensionspremie var 60,3 miljoner euro. Det pensionsansvar som ska täckas uppgick i slutet av 2016 till totalt 820,2 miljoner euro. Pensionsansvarsfonden hade medel för totalt cirka 1 396,6 miljoner euro. Minimitäckningen överskreds således med 576,4 miljoner euro.

Till pensionsansvarsfonden inbetalades 46,6 miljoner euro i arbetsgivarbidrag, varav 5,2 miljoner euro täcktes med en aktieöverföring från folkpensionsfonden. Vidare inflöt 14,3 miljoner euro i pensionspremier från de anställda, varav 3,7 miljoner euro användes för att öka täckningen av pensionsansvaret.

FPA betalade ut personalpensioner för totalt 98,6 miljoner euro, vilket var en ökning på 2,9 procent från året innan.

Placeringsverksamhet

FPA:s styrelse fastställer varje år en placeringsplan. Målen för placeringsverksamheten omfattar säkerhet, avkastning och realiserbarhet. Dessutom ska placeringarna vara mångsidiga och tillräckligt diversifierade.

Tyngdpunkten i placeringsverksamheten i folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet ligger på placering av finansieringstillgångar. Pensionsansvarsfondens medel utgör täckning för pensionsansvaret till följd av anställning hos FPA. Ambitionen är att allokera pensionsansvarsfondens egendom så att fondens avkastning ökar och man kan förbereda sig på att vid behov omvandla placeringarna till kontanter på ett lönsamt sätt. För den internationella spridningen av placeringarna har mål uppställts och ett tidsschema utarbetats.

Under 2016 upplevde marknaden många enskilda händelser som var svåra att förutse, men som hade kraftig återverkning på avkastningen, såsom priskriget för olja, avsättningen av Brasiliens president, resultatet i Brexit-folkomröstningen i Storbritannien, den italienska folkomröstningen som ledde till premiärminister Renzis avgång och valet av Donald Trump till president i USA.

Trots de politiska överraskningarna och en blygsammare ekonomisk tillväxt än väntat hade placeringsmarknaden en stark, men varierande utveckling under 2016. Den kraftiga nedgången på aktie marknaden som började i januari förbyttes i en uppgång under våren både i USA och på tillväxtmarknaderna. I slutet av året tilltog kursuppgången särskilt inom cykliska branscher. Återhämtningen och därmed kursutvecklingen på de centrala aktiemarknaderna i Europa blev blygsammare på grund av politisk osäkerhet. Den finländska marknaden, som är central för FPA, utvecklades däremot bra

under 2016, indexavkastningen var 13,3 procent. Avkastningen på den amerikanska aktiemarknaden var 16,0 procent och på tillväxtmarknaderna 15,3 procent. Av de stora marknadsområdena gav Europa den svagaste avkastningen: 3,5 procent.

Även avkastningen på räntemarknaden, bortsett från penningmarknaden, var rätt god. Den europeiska centralbanken sänkte styrräntan för centralbanksinsättningar till negativa värden redan i juni 2014 och har fortsatt på den inslagna vägen, vilket under 2016 återspeglade sig på de korta penningmarknadsräntorna och höll dem under nollstrecket. Avkastningen på eurozonens statslån (alla kreditvärdighetsklasser) var 3,3 procent, avkastningen på europeiska företagslån med god kreditvärdighet 4,8 procent och avkastningen på företagslån med högre risk 9,4 procent.

Marknadsvärdet på folkpensionsfondens aktier, före aktieöverföringen på 5,2 miljoner euro till pensionsansvarsfonden i samband med bokslutet, steg från början av året med cirka 19 procent (föregående år med 11 procent). Pensionsansvarsfondens avkastning före aktieöverföringen från folkpensionsfonden i samband med bokslutet var 17,7 procent (föregående år 5,9 procent). FPA:s dividendintäkter under 2016 ökade från 28,9 miljoner euro året innan till 30,2 miljoner euro.

Det sammanlagda månatliga medelvärdet för finansieringstillgångarna i folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet var 1 049 miljoner euro (året innan 1 089 miljoner euro). Medelräntan på kassatillgångarna var 0,00 procent (året innan 0,00 procent).

Framtidsutsikter för finansieringen

När statsrådet vidtog anpassningsåtgärder för åren 2015-2018 skars statsandelarna för FPA:s verksamhetskostnader ner med 10 miljoner euro. I praktiken åläggs FPA att spara mer än det, eftersom verksamhetskostnaderna inte enbart finansieras genom statsandelar, utan även genom sjukförsäkringsavgifter. Nedskärningen med 10 miljoner euro i statsandelarna minskade finansieringen av FPA:s verksamhetskostnader permanent med cirka 14,5 miljoner euro under åren 2015-2016. Därutöver ålades FPA:s forskning att spara 400 000 euro.

I statens kompletterande budgetförslag för 2016 hänfördes nedskärningar på 7,5 miljoner euro till statsandelarna för FPA:s verksamhetskostnader under 2016-2017. Därav uppkom 2,5 miljoner euro av att verkställighetskostnader strukits, eftersom den planerade sammanläggningen av de olika bostadsbidragen inte genomfördes, och 5 miljoner euro av att bestående besparingar genomfördes i verksamhetskostnaderna. En nedskärning på 5,0 miljoner euro i statsandelar innebar en minskning i verksamhetskostnaderna på 7,4 miljoner euro.

De bestående nedskärningarna i finansieringen av FPA:s verksamhetskostnader uppgår till sammanlagt 22,3 miljoner euro.

Beviljandet och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet överfördes från kommunerna till FPA i början av 2017. Staten och kommunerna står för hälften var av kostnaderna för stödet. Staten betalar FPA de medel som utbetalningen av förmånen kräver och beaktar kommunernas ansvar i statsandelssystemet.

En ambition i samband med social- och hälsovårdsreformen och landskapsreformen är att flerkanalsfinansieringen av social- och hälsovården ska förenklas. Lösningarna för en enklare finansiering påverkas av de lösningar man väljer för att införa valfrihet. Enligt planerna ska statens

finansieringsandel av sjukvårdsförsäkringens förmånsutgifter överförs på landskapen 1.1.2021. Saken ska utredas i trepartssamtal och, eftersom det berör beslut om beskattningen, även i samarbete finansministeriet och FPA. Utredningsarbetet inleds 2017.

Efter beredning av FPA inleddes försöket med basinkomst 1.1.2017 och de första posterna betalades ut till försöksdeltagarna 9.1.2017. Regeringen har förberett sig på att finansiera basinkomsten med ett moment för spetsprojekt i statens budget för 2017, där medel för 20 miljoner euro står till förfogande i enlighet med verksamhetsplanen. Därutöver kan bland annat anslag i momenten för grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd användas för att betala ut basinkomst enligt lagen om försök med basinkomst.

	2015	2016	2017
Sjukvårdsavgift ¹			
- Pensions- och förmånstagare	1,49	1,47	1,45
- Löntagare och företagare	1,32	1,30	0,00
Dagpenningsavgift ²			
- FöPL-försäkrade företagare ³	0,91	0,95	1,64
- Löntagare och övriga företagare ³	0,78	0,82	1,58
Sjukförsäkringsavgift för arbetsgivare ⁴	2,08	2,12	1,08

¹ procent av den förvärvsinkomst som beskattas i kommunalbeskattningen, för företagare procent av nettoarbetsinkomsten

² procent av den skattepliktiga löneinkomsten och av företagarnas arbetsinkomst

³ dagpenningsavgift 0,00, om löne- och företagarinkomsten totalt understiger 14 000 euro

⁴ procent av lönerna

FÖRVALTNINGSORGAN 2016

Fullmäktigeledamöter

Sarkomaa Sari, riksdagsledamot, ordförande

Ersättare: Lehti Eero, riksdagsledamot

Keränen Niilo, riksdagsledamot, vice ordförande

Rantakangas Antti, riksdagsledamot

Alanko-Kahiluoto Outi, riksdagsledamot

Yanar Ozan, riksdagsledamot

Elomaa Ritva, riksdagsledamot

Niikko Mika, riksdagsledamot

Heikkinen Hannakaisa, riksdagsledamot

Hakanen Pertti, riksdagsledamot

Kiljunen Anneli, riksdagsledamot

Nurminen Ilmari, riksdagsledamot

Laitinen-Pesola Jaana, riksdagsledamot

Raassina Sari, riksdagsledamot

Louhelainen Anne, riksdagsledamot

Mäkelä Jani, riksdagsledamot

Meri Leena, riksdagsledamot

Saarakkala Vesa-Matti, riksdagsledamot

Salonen Kristiina, riksdagsledamot

Taavitsainen Satu, riksdagsledamot

Suutari Eero, riksdagsledamot

Talvitie Mari-Leena, riksdagsledamot

Talja Martti, riksdagsledamot

Katainen Elsi, riksdagsledamot

Revisorer

Koskela Markku, professor, CGR, ordförande

Prepula Eero, verkställande direktör, CGR, OFR

Maijala Eeva-Maria, riksdagsledamot, vice ordförande

Ala-Nissilä Olavi, riksdagsledamot

Kurvinen Antti, riksdagsledamot

Järvinen Heli, riksdagsledamot

Kankaanniemi Toimi, riksdagsledamot

Tolppanen Maria, riksdagsledamot, till 8.9

Kivelä Kimmo, riksdagsledamot, från 8.9

Mölsä Martti, riksdagsledamot

Rydman Wille, riksdagsledamot

Häkkänen Antti, riksdagsledamot

Multala Sari, riksdagsledamot

Myller Riitta, riksdagsledamot

Kymäläinen Suna, riksdagsledamot

Tuomela Ulla-Maija, CGR, OFR

Lehto Ari, CGR, OFGR

Styrelse

Taina Anneli, pol. mag., styrelseordförande
Ihalainen Rauno, direktör för sjukvårdsdistrikt, vice ordförande
Aaltonen Elli, överdirektör
Ikonen Raimo, överdirektör
Lehtinen Lasse, jur. dr
Oksala Ilkka, direktör, till 17.3
Rantahalvari Vesa, ledande sakkunnig, från 17.3
Siekkinen Saana direktör
Sipilä Timo, direktör
Särkelä Riitta, direktör
Tujunen Taru, verkställande direktör
Martinmäki Heli, ordförande, personalrepresentant med yttrande- och närvarorätt

Direktörer

Hyssälä Liisa, generaldirektör
Forss Mikael, direktör
Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör

LEDANDE TJÄNSTEMÄN

Resultatenheternas direktörer

Kivimäki Elise (Resultatenheten för kundrelationstjänster)
Rantamäki Juhani (Resultatenheten för stabstjänster)
Neimala Anne (Resultatenheten för förmånsrelaterade tjänster)
Suominen Markku (Resultatenheten för ICT-tjänster)
Karjala Esko (Resultatenheten för utvecklingstjänster)
Hänninen Sari (Resultatenheten för gemensamma tjänster)

Chef för internrevisionen

Lämsä Tuomo

Ledande överläkare

Autti-Rämö Ilona

DELEGATIONER

FPA:s delegation

Hyssälä Liisa, generaldirektör, delegationens ordförande
Ilveskivi Paula, jurist
Antila Outi, överdirektör
Hiltunen Virpi, konsultativ tjänsteman
Helin Satu, verksamhetsledare
Uotinen Sami, ledande jurist
Majanen Juha, konsultativ tjänsteman
Norppa Tiina, ledande skyddsombudsman
Oivo Tuija, överdirektör

Kuokka Nelli, direktör
Salonen Leila, verksamhetsledare
Työljärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Mörttinen Tapani, ordförande
Lankinen Kari, utvecklingschef
Akaan-Penttilä Elina, jurist till 21.4
Gustafsson Henrik, jurist från 21.4
Uusitupa Matti, professor
Töyrylä Juha, generalsekreterare till 20.10
Manninen Eero, generalsekreterare från 20.10
Hellstén Harri, juridisk ombudsman
Varkila Kari, med.dr
Pihkala Marja, verkställande direktör
Ersättare:
Pekurinen Markku, forskningsprofessor
Strömberg-Schalin Mikaela, jurist
Hallia Antti, sakkunnig
Malste Antti, generalsekreterare till 9.9

Sjukförsäkringsdelegationen

Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Neimala Anne, förmåndsdirektör, delegationens vice ordförande
Voipio-Pulkki Liisa-Maria, direktör
Ersättare: Mäntyranta Taina, medicinalråd
Antila Outi, avdelningschef
Siika-Aho Liisa, direktör
Vuorenkoski Lauri, hälsopolitisk sakkunnig
Pöyry Matti, verksamhetsledare
Schugk Jan, överläkare
Kannisto Miia, sakkunnig
Kaukoranta Ilkka, ekonom
Rahkola Joonas, ekonom
Työljärvi Riitta, hälso- och socialpolitisk sakkunnig
Ilveskivi Paula, jurist
Talja Martti, riksdagsledamot
Elomaa Ritva, riksdagsledamot

Socialmedicinska delegationen

Autti-Rämö Ilona, ledande överläkare, delegationens ordförande
Meurman Jukka, professor, delegationens vice ordförande och medlem
Lauhio Anneli, sakkunnigläkare, delegationens sekreterare och medlem
Hirvensalo Eero, docent
Holi Tarja, direktör
Huupponen Risto, professor
Kivelä Tero, professor
Kosunen Elise, professor
Mäkelä Marjukka, professor

Pärnänen Heikki, medicine licentiat
Pöyry Matti, verksamhetsledare
Ranki Annamari, professor
Räsänen Kimmo, professor
Strandberg Timo, professor
Tiitinen Aila, professor
Turpeinen Miia, docent
 Sakkunniga:
 Eronen Marianne, sakkunnigläkare
 Helminen Sari, sakkunnigtandläkare
 Järvinen Asko, docent
 Kalliokoski Annikka, överläkare
 Karjaluo Maria, planeringspecialist
 Komulainen Jorma, chefredaktör
 Kruuti Jaana, överprovisor
 Kälviäinen Reetta, professor
 Laine Juhani, docent
 Laukkala Tanja, sakkunnigläkare
 Lehto Matti, direktör
 Mäkelä Mika, docent
 Mäkitalo Jorma, direktör för kompetenscenter
 Rajaniemi Sinikka, överdirektör
 Suominen Liisa, professor
 Timonen Markku, professor
 Turpeenniemi-Hujanen Taina, professor
 Vataja Risto, linjedirektör
 Wartiovaara-Kautto, Ulla, docent
 Ylöstalo Pekka, professor

Pensionsförsäkringsdelegationen

Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Forss Mikael, direktör, delegationens vice ordförande och medlem
Foudila Raija-Liisa, planerare och delegationens sekreterare
Neimala Anne, förmånsdirektör
Seppälä Marja-Leena, förmånschef
Strömberg Erik, regeringsråd
 Ersättare: Pajula Pasi, konsultativ tjänsteman
Isomäki Marja, lagstiftningsråd
 Narikka Jouko, budgetråd
Kautto Mikko, direktör
 Kuivalainen Susan, avdelningschef
Tanskanen Antti, sakkunnig
 Kannisto Miia, sakkunnig
Hellstén Harri, juridisk ombudsman
 Vanhanen Rauno, direktör
Veirto Katja, ansvarig sakkunnig
 Väänänen Pirjo, chef för arbetskraftspolitik

Koskela Samppa, sakkunnig i pensions- och socialskyddsfrågor
Työljärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Tallavaara Marja, sakkunnig
Lumiaho Maire, jurist
Salminen Jukka, verksamhetsledare
Kokko Timo, verksamhetsledare
Kyyrö Päivi, verksamhetsledare
Dahlin Berit, verksamhetsledare

Delegationen för företagshälsovård

Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Neimala Anne, förmåndsdirektör, delegationens vice ordförande
Melart Paula, sakkunnigläkare, delegationens sekreterare
Mukala Kristiina, medicinalråd
Partinen Ritva, överinspektör
Sauni Riitta, överläkare
Kantolahti Tarja, konsultativ tjänsteman
Mäkitalo Jorma, direktör för forsknings- och servicecenter
Leino Timo, överläkare
Larkio Johanna, ledande företagsläkare
Tiitola Katri, företagsläkare
Alanne Marja, ledande företagshälsovårdare
Österman Pilvi, företagshälsovårdare
Haring Kari, sakkunnigläkare
Mironen Anne, förhandlingschef
Schugk Jan, överläkare
Tanskanen Antti, sakkunnig
Hämäläinen Tajja, arbetsmarknadsombudsman
Palola Jorma, förhandlingschef
Tallavaara Marja, sakkunnig
Aikio Kari, regionchef
Työljärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Kukka Anna, arbetsmiljösakkunnig
Ilveskivi Paula, jurist
Meklin Jaana, jurist
Hellstén Harri, chef för arbetsmarknadsärenden
Mäkelä Albert, juridisk ombudsman
Mikkola Hennamari, enhetschef
Hujanen Timo, specialforskare

Delegationen för rehabiliteringsärenden

Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Neimala Anne, förmåndsdirektör, delegationens vice ordförande och medlem
Ahlgren Tuula, förmånschef, delegationens sekreterare
Turunen Marjukka, chef för juridiska enheten
Autti-Rämö Ilona, ledande överläkare

Salminen Anna-Liisa, ledande forskare
Tuulio-Henriksson Anna-Mari, ledande forskare
Haukipuro Kyösti, överläkare
Kiuttu Jorma, överläkare
Siika-aho Liisa, direktör
Tiainen Milja, regeringssekreterare
Tötterman Patrik, överinspektör
Liski-Wallentowitz Hanna, överinspektör
Urhonen Amu, ordförande
Hoffgren Tea, planerare
Lappalainen Tiina, socialpolitisk sakkunnig
Parviainen Tarja, verksamhetsledare
Schugk Jan, sakkunnigläkare
Pekkonen Mika, ledande överläkare
Haring Kari, sakkunnigläkare
Kaukoranta Ilkka, ekonom
Työläjärvi Riitta, social- och hälsopolitisk sakkunnig
Koskela Samppa, sakkunnig i pensions- och socialskyddsfrågor
Lumiaho Maire, jurist
Tallavaara Marja, sakkunnig
Hellstén Harri, chef för arbetsmarknadsärenden
Mäkelä Albert, juridisk ombudsman
Vogt Ellen, specialsakkunnig
Kock Tuula, sakkunnigläkare
Tervonen Hilppa, beredningschef
Heimo Marika, understödsberedare
Koponen Marja, jurist
Pelkonen Janne, specialist
Härkäpää Kristiina, professor
Laitinen Merja, professor
Suoyrjö Heikki, överläkare
Mikkelsson Marja, överläkare

Delegationen för utkomstskydd vid arbetslöshet

Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Neimala Anne, förmånsdirektör, delegationens vice ordförande och medlem
Vartio Eeva, jurist, delegationens sekreterare
Turunen Marjukka, chef för juridiska enheten
Koskela Samppa, sakkunnig i pensions- och socialskyddsfrågor
Douglas Inka, jurist
Salo Esko, regeringsråd
Päivänsalo Kirsi, regeringssekreterare
Maisonlahti Marjaana, kassadirektör
Mäki Outi, kassadirektör
Metsämäki Janne, verkställande direktör
Skippari Jorma, juridisk direktör

Rahkola Joonas, ekonom
Väänänen Pirjo, chef för arbetskraftspolitik
Kannisto Miia, sakkunnig
Räsänen Mikko, sakkunnig
Airikkala Risto, chefsjurist
Lumiaho Maire, jurist
Hellstén Harri, juridisk ombudsman
Mäkelä Albert, juridisk ombudsman
Aarnio Marko, kontorschef
Rautanen Erja, avdelningschef
Jussila Niina, verksamhetsledare
Solovjew Aleksei, ordförande
Meling Timo, äldre regeringssekreterare
Nyberg Johanna, överinspektör

Delegationen för utkomststödsärenden

Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, direktör, delegationens ordförande
Neimala Anne, förmånsdirektör, delegationens vice ordförande
Kauhanen Heli, enhetschef
Ilmonen Kari, direktör
Ellisaari Jaakko, överinspektör
Moisio Pasi, forskningsprofessor
Karjalainen Pekka, specialforskare
Vogt Ellen, specialsakkunnig
Uotinen Sami, ledande jurist
Heikkinen Arja, socialdirektör
Salo Marja, servicechef, socialservice för specialgrupper
Kosonen Marja, servicedirektör, familje- och socialservice
Hirvonen Heikki, servicechef
Lindqvist Hans-Erik, stadsdirektör
Pellfolk Tony, vård- och omsorgsdirektör
Piironen Juha, stadsdirektör
Karhu Sari, personalchef
Rämö Heidi, kommundirektör
Salminen Jukka T., biträdande stadsdirektör
Cantell-Forsbom Anna, direktör för familjeservicen

**Folkpensionsanstaltens resultaträkning och balansräkning för åren 2016 och 2015,
1 000 euro**

Folkpensionsanstaltens resultaträkning

Folkpensionsanstaltens intäkter

	2016	2015
Förmånsfondernas intäkter		
Folkpensionsfonden		
Arbetsgivarnas avgifter	-2	-21
Statens andelar av folkpensionsförsäkringens förmåner	-3 611 104	-3 661 203
Folkpensionsfondens intäkter totalt	-3 611 106	-3 661 225
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkringens försäkringsavgifter	-2 427 796	-2 325 587
Statens andelar av arbetsinkomstförsäkringens förmåner	-130 247	-128 243
Arbetsinkomstförsäkring totalt	-2 558 043	-2 453 830
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsförsäkringens försäkringsavgifter	-1 276 697	-1 271 700
Statens andelar av sjukvårdsförsäkringens förmåner	-990 266	-1 027 466
Erhållna EU-ersättningar	-41 368	-39 458
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	-7 102	
Regressbetalningar	-383	-389
Sjukvårdsförsäkring totalt	-2 315 816	-2 339 014
Sjukförsäkringsfondens intäkter totalt	-4 873 859	-4 792 844
Allmänna fonden för social trygghet (AFST)		
Statens andel av AFST:s förmåner	-5 096 479	-4 929 719
Kommunernas andel av AFST:s förmåner	-859 488	-844 797
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-167 633	-120 935
Övriga AFST-intäkter för förmåner	-90	-94
Allmänna fonden för social trygghet, intäkter totalt	-6 123 690	-5 895 545
Förmånsfondernas placeringsintäkter och -kostnader	-5 214	-8 474
Förmånsfondernas finansiella intäkter och kostnader	-9	-15
Förmånsfondernas övriga intäkter och kostnader	-795	-115
Förmånsfondernas intäkter totalt	-14 614 673	-14 358 219
Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	-285 444	-271 857
Allmänna fonden för social trygghet, investeringsintäkter	0	-33
Servicefondens intäkter		
Verksamhetsintäkter	-10 138	-9 938
Försäljningsintäkter	-13 562	-8 537
Finansiella intäkter och kostnader	0	0
Servicefondens intäkter totalt	-23 700	-18 475

Pensionsansvarsfondens intäkter		
Bidrag	-46 593	-50 265
Intäkter av tillgångar	-78 546	-39 328
Arbetstagarnas pensionspremier	-14 275	-14 024
Gottgörelser från VILMA-institutioner	-6 977	-6 036
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-2 540	-3 158
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	-148 931	-112 811
Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	-15 072 748	-14 761 394
Folkpensionsanstaltens kostnader		
Förmånsfonderna		
Förmånskostnader		
Folkpensionsförsäkring		
Pensions- och handikappförmåner	3 613 696	3 658 160
Sjukförsäkring		
Arbetsinkomstförsäkring	2 343 259	2 433 714
Sjukvårdsförsäkring	2 258 716	2 320 705
Allmänna fonden för social trygghet		
Arbetslöshetsförmåner	2 169 878	2 092 153
Förmåner för barnfamiljer	1 969 515	1 986 880
Studieförmåner	843 946	839 050
Bostadsbidrag	1 080 970	917 622
Övriga förmåner	59 381	59 840
Förmånskostnader totalt	14 339 361	14 308 124
Förmånsfondernas verksamhetskostnader		
Intäkter för verksamhetskostnader	-8 679	-7 996
Personalkostnader		
Löner och arvoden	211 842	207 856
Lönebikostnader	78 199	79 343
Personalkostnader totalt	290 041	287 199
Övriga verksamhetskostnader	93 082	93 769
Köptjänster	56 505	57 102
Avskrivningar på investeringar inom allmänna fonden för social trygghet	0	33
Förmånsfondernas verksamhetskostnader totalt	430 949	430 108
Förmånsfondernas kostnader totalt	14 770 310	14 738 232
Förändring i rehabiliteringsavsättning	-3 486	-10 966
Servicefondens kostnader		
Köp av personal- och lokalresurser	8 018	6 983
IT-driftskostnader	10 070	7 243
Övriga kostnader	3 245	3 527
Avskrivningar på anläggningstillgångar	2 218	2 360
Servicefondens kostnader totalt	23 551	20 113

Pensionsansvarsfondens kostnader		
Personalpensioner	98 581	95 837
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	6 605	6 035
Övriga kostnader	-67	-241
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	-4 246	1 374
Pensionsansvarsfondens kostnader totalt	100 873	103 005
Folkpensionsanstaltens kostnader totalt	14 891 248	14 850 384
Folkpensionsanstaltens överskott +/-underskott -	181 500	-88 989

Folkpensionsanstaltens balansräkning

Folkpensionsanstaltens aktiva	2016	2015
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Förmånsfondernas dataprogram	6 203	5 976
Servicefondens dataprogram	3 257	4 167
Immateriella tillgångar totalt	9 460	10 143
Materiella tillgångar		
Förmånsfondernas byggnader	42 636	47 694
Förmånsfondernas totalrenoveringar	26 603	26 243
Förmånsfondernas maskiner och inventarier	5 195	3 497
Servicefondens maskiner och inventarier	2 311	1 892
Förmånsfondernas fastighetsförskott	16 451	9 533
Materiella tillgångar totalt	93 196	88 859
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar		
Förmånsfondernas placeringar i anläggningstillgångar	53 621	54 129
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	53 621	54 129
Pensionsansvarsfondens räntefonder	249 822	244 618
Förmånsfondernas aktier och andelar	29 177	27 776
Pensionsansvarsfondens aktier och andelar	1 102 634	928 286
Pensionsansvarsfondens övriga placeringar	38 708	38 705
Övriga placeringar totalt	1 420 341	1 239 385
Folkpensionsanstaltens placeringar totalt	1 473 962	1 293 515
Folkpensionsanstaltens bestående aktiva totalt	1 576 618	1 392 516

Underskott i pensionsansvarsfonden	68 899	78 704
---	---------------	---------------

Rörliga aktiva

Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna/förmånsfonder	7 740	5 344
Förmånsfondernas kundfordringar	3 748	3 918
Servicefondens kundfordringar	1 929	3 658
Förmånsfondernas resultatregleringar	578	199
Servicefondens resultatregleringar	2 885	118
Förmånsfondernas övriga fordringar	6 293	5 128

Servicefondens övriga kortfristiga fordringar	0	922
Pensionsansvarsfondens övriga fordringar	8 685	9 347
Förmånsfondernas förskottsbetalningar	224 240	320 860
Kortfristiga fordringar totalt	256 098	349 495
Kassa och bank		
Förmånsfondernas kassa och bank	1 050 097	1 000 188
Servicefondens kassa och bank	4 347	8 216
Pensionsansvarsfondens kassa och bank	1 924	1 005
Kassa och bank totalt	1 056 368	1 009 409
Folkpensionsanstaltens rörliga aktiva totalt	1 312 466	1 358 903
Folkpensionsanstaltens aktiva totalt	2 957 984	2 830 124
Folkpensionsanstaltens passiva		
Eget kapital		
Förmånsfonderna		
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-79 981	-83 482
Förändring i fonden	3 680	3 500
Folkpensionsfonden totalt	-76 301	-79 981
Räkenskapsperiodens resultat	-3 680	-3 500
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-549 648	-643 338
Förändring i fonden	-136 974	93 690
Sjukförsäkringsfonden totalt	-686 622	-549 648
Räkenskapsperiodens resultat	136 974	-93 690
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-455	-422
Förändring i fonden	0	-33
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-455	-455
Räkenskapsperiodens resultat	0	33
Förmånsfonderna totalt	-630 084	-727 242
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-439	-2 076
Förändring i fonden	-149	1 637
Servicefonden totalt	-588	-439
Räkenskapsperiodens resultat	149	-1 637
Pensionsansvarsfonden		
Fonden vid årets början	-824 424	-823 050
Förändring i fonden	4 246	-1 374
Pensionsansvarsfonden totalt	-820 178	-824 424
Räkenskapsperiodens resultat	48 058	9 806
Fonderna totalt	-1 402 643	-1 543 936
Uppskrivningsfonderna		
Förmånsfonderna		
Fonderna vid årets början		
Folkpensionsfonden	-76 605	-78 956
Sjukförsäkringsfonden	-46 504	-50 854

Fonderna vid årets början totalt	-123 109	-129 810
Förändring i fonderna		
Folkpensionsfonden	-1 464	2 351
Sjukförsäkringsfonden	3 860	4 350
Förändring i fonderna totalt	2 396	6 701
Pensionsansvarsfonden		
Fonderna vid årets början	-463 527	-429 048
Förändring i fonden	-133 769	-34 479
Pensionsansvarsfonden totalt	-597 296	-463 527
Uppskrivningsfonderna totalt	-718 009	-586 636
Övrigt eget kapital		
Servicefonden		
Buffertmedel för Kanta	-2 177	-2 177
Pensionsansvarsfonden		
Övrigt eget kapital	-48 058	-9 806
Övrigt eget kapital totalt	-50 235	-11 983
Folkpensionsanstaltens underskott		88 989
Folkpensionsanstaltens överskott	-181 500	
Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt	-2 352 387	-2 053 565
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-52 395	-63 361
Förändring i avsättning	-64 948	-80 562
Använda medel	68 435	91 528
Rehabiliteringsavsättning totalt	-48 908	-52 395
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Förmånsfondernas långfristiga främmande kapital	-33 336	-17 751
Servicefondens långfristiga främmande kapital	-4 000	-4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	-37 336	-21 751
Kortfristigt främmande kapital		
Inbetalda förskott till förmånsfonderna	-261 998	-454 543
Inbetalda förskott till servicefonden	-4 264	-5 925
Skulder mellan fonderna/förmånsfonderna	-5 362	-4 786
Skulder mellan fonderna/servicefonden	-1 004	-295
Skulder mellan fonderna/pensionsansvarsfonden	-1 374	-263
Förmånsfondernas leverantörsskulder	-9 068	-6 544
Servicefondens leverantörsskulder	-1 159	-561
Förmånsfondernas resultatregleringar	-51 023	-51 898
Servicefondens resultatregleringar	-1 538	-5 575
Pensionsansvarsfondens resultatregleringar	-1 259	-1 053
Förmånsfondernas övriga kortfristiga skulder	-178 797	-169 376
Servicefondens övriga kortfristiga skulder	0	-1
Pensionsansvarsfondens övriga kortfristiga skulder	-2 507	-1 593
Kortfristigt främmande kapital totalt	-519 353	-702 413
Folkpensionsanstaltens främmande kapital totalt	-556 689	-724 164
Folkpensionsanstaltens passiva totalt	-2 957 984	-2 830 124

Fonds specifika resultaträkningar och balansräkningar för åren 2016 och 2015, 1 000 euro

Folkpensionsfondens resultaträkning

	2016	2015
In-täkter		
Försäkringsavgifter	-2	-21
Statens andelar av förmånerna	-3 611 105	-3 661 204
Placeringsintäkter och -kostnader	-5 214	-8 474
Finansiella intäkter och kostnader	-7	-3
Övriga intäkter och kostnader	-307	-38
Intäkter totalt	-3 616 635	-3 669 740
Pensions- och handikappförmåner	3 613 696	3 658 160
Förmånsbidrag	-2 939	-11 579
Verksamhetskostnader	78 472	82 851
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-71 854	-67 771
Överskott +/underskott -	-3 680	-3 500

Folkpensionsfondens balansräkning

	2016	2015
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	971	932
Immateriella tillgångar totalt	971	932
Materiella tillgångar		
Byggnader	32 017	32 840
Renoveringar	15 706	15 362
Maskiner och inventarier	1 498	1 185
Förskottsbetalningar	5 997	4 821
Materiella tillgångar totalt	55 218	54 208
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	21 051	21 254
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	21 051	21 254
Övriga placeringar		
Aktier	29 177	27 776
Övriga placeringar totalt	29 177	27 776
Placeringar totalt	50 228	49 031
Bestående aktiva totalt	106 417	104 171
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	2 378	759
Kundfordringar	889	917
Resultatregleringar	-6	-62

Övriga fordringar	29	37
Förskottsbetalningar	206	44 705
Kortfristiga fordringar totalt	3 496	46 355
Kassa och bank	134 113	331 844
Rörliga aktiva totalt	137 609	378 200
Aktiva totalt	244 026	482 371
Passiva		
Eget kapital	2016	2015
Folkpensionsfonden		
Fonden vid årets början	-79 981	-83 482
Ökning/minskning i fonden	3 680	3 500
Folkpensionsfonden totalt	-76 301	-79 981
Räkenskapsperiodens resultat	-3 680	-3 500
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-76 605	-78 956
Ökning/minskning i fonden	-1 464	2 351
Uppskrivningsfonden totalt	-78 069	-76 605
Underskott	3 680	3 500
Eget kapital totalt	-154 370	-156 586
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-9 276	-2 221
Långfristigt främmande kapital totalt	-9 276	-2 221
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-48 015	-298 121
Skulder mellan fonderna	-1 574	-196
Leverantörsskulder	-1 697	-1 278
Resultatregleringar	-15 483	-15 385
Övriga kortfristiga skulder	-13 567	-8 570
Moms att redovisa	-44	-12
Kortfristigt främmande kapital totalt	-80 380	-323 563
Främmande kapital totalt	-89 656	-325 785
Passiva totalt	-244 026	-482 371

Sjukförsäkringsfondens resultaträkning

	2016	2015
Intäkter		
Arbetsinkomstförsäkring		
Försäkringsavgifter		
Sjukförsäkringens dagpenningsavgift	-714 301	-663 688
Sjukförsäkringsavgift för arbetsgivare	-1 713 495	-1 661 899
Försäkringsavgifter totalt	-2 427 796	-2 325 587
Statens andelar av förmånerna	-130 247	-128 243
Arbetsinkomstförsäkring totalt	-2 558 043	-2 453 830
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsförsäkringens sjukvårdsavgift	-1 276 697	-1 271 700
Regressbetalningar	-383	-389
Statens andelar av sjukvårdsförsäkringen	-990 266	-1 027 466
Erhållna EU-ersättningar	-41 368	-39 459
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	-7 102	0
Sjukvårdsförsäkring totalt	-2 315 816	-2 339 014
Finansiella intäkter och kostnader	-1	-9
Övriga intäkter och kostnader	-470	-65
Intäkter totalt	-4 874 330	-4 792 918
Förmånskostnader		
Arbetsinkomstförsäkring		
Dagpenningsbetalningar	1 987 355	2 087 423
Företagshälsovård	351 404	346 291
Rehabilitering enligt prövning	4 500	0
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 343 259	2 433 714
Sjukvårdsförsäkring		
Sjukvårdsersättningar	1 839 690	1 908 010
Företagshälsovård	24 204	24 741
Rehabiliteringstjänster	351 678	346 771
Övriga förmåner totalt	43 144	41 183
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 258 716	2 320 705
Förmånskostnader totalt	4 601 975	4 754 419
Förmånsbidrag	-272 355	-38 499
Verksamhetskostnader	195 736	202 130
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-56 868	-58 975
Förändring i rehabiliteringsavsättning	-3 486	-10 966
Överskott +/underskott -	136 973	-93 690

Sjukförsäkringsfondens balansräkning

	2016	2015
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	2 846	2 741
Immateriella tillgångar totalt	2 846	2 741
Materiella tillgångar		
Byggnader	10 619	14 854
Renoveringar	9 919	9 894
Maskiner och inventarier	2 581	1 785
Förskottsbetalningar	9 394	6 212
Materiella tillgångar totalt	32 513	32 745
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar	32 829	33 133
Placeringar totalt	32 829	33 133
Bestående aktiva totalt	68 188	68 619
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	1 152	196
Kundfordringar	1 799	1 877
Resultatregleringar	549	370
Övriga fordringar	6 263	5 092
Förskottsbetalningar	116 161	108 637
Kortfristiga fordringar totalt	125 924	116 172
Kassa och bank	646 179	519 545
Rörliga aktiva totalt	772 103	635 717
Aktiva totalt	840 291	704 336
Passiva	2016	2015
Eget kapital		
Sjukförsäkringsfonden		
Fonden vid årets början	-549 648	-643 338
Ökning/minskning i fonden	-136 974	93 690
Sjukförsäkringsfonden totalt	-686 622	-549 648
Räkenskapsperiodens resultat	136 974	-93 690
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-46 504	-50 854
Ökning/minskning i fonden	3 861	4 350
Uppskrivningsfonden totalt	-42 643	-46 504
Överskott	-136 974	
Underskott		93 690
Eget kapital totalt	-729 265	-596 152
Avsättningar		
Rehabiliteringsavsättning		
Avsättning vid årets början	-52 395	-63 361
Ökning i avsättning	-64 948	-80 561

Använda medel	68 434	91 528
Rehabiliteringsavsättning totalt	-48 909	-52 394
Avsättningar totalt	-48 909	-52 394
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-6 633	-8 341
Långfristigt främmande kapital totalt		
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	20 582	21 927
Skulder mellan fonderna	-3 788	-4 389
Leverantörsskulder	-3 925	-2 736
Resultatregleringar	-29 764	-30 972
Övriga kortfristiga skulder	-38 589	-31 279
Kortfristigt främmande kapital totalt	-55 484	-47 449
Främmande kapital totalt	-62 117	-55 790
Passiva totalt	-840 291	-704 336

Allmänna fonden för social trygghet, resultaträkning

	2016	2015
Intäkter		
Statens andel av förmånerna	-5 096 479	-4 929 719
Kommunernas andel av förmånerna	-859 488	-844 797
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	-167 633	-120 935
Regressbetalningar från arbetsgivare	-41	-20
Ersättningar enligt EU-förordningen (883)	-21	-36
EES-arbetslöshetsersättningar	0	-4
Ålands betalningar för tolktjänster för handikappade	-28	-34
Finansiella intäkter och kostnader	0	-4
Övriga intäkter och kostnader	-18	-12
Intäkter totalt	-6 123 708	-5 895 561
Förmånskostnader		
Arbetslöshetsförmåner	2 169 878	2 092 153
Förmåner för barnfamiljer	1 969 515	1 986 880
Studieförmåner	843 946	839 050
Bostadsbidrag	1 080 970	917 622
Övriga förmåner	59 381	59 840
Förmånskostnader totalt	6 123 690	5 895 545
Förmånsbidrag	-18	-16
Verksamhetskostnader	156 740	145 127
Statens andel av verksamhetskostnaderna	-156 722	-145 111
Intäkter av investeringar	0	-33
Överskott +/underskott -	0	33

Allmänna fonden för social trygghet, balansräkning

	2016	2015
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	2 386	2 032
Immateriella tillgångar totalt	2 386	2 302
Materiella tillgångar		
Renoveringar	978	987
Maskiner och inventarier	1 116	527
Förskottsbetalningar	1 059	-1 501
Materiella tillgångar totalt	3 153	13
Placeringar		
Placeringar i anläggningstillgångar		
Aktier och andelar	-258	-258
Placeringar i anläggningstillgångar totalt	-258	-258
Placeringar totalt	-258	-258
Bestående aktiva totalt	5 281	2 057
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar mellan fonderna	4 211	4 389
Kundfordringar	1 061	1 124
Resultatregleringar	35	-109
Övriga fordringar	0	0
Förskottsbetalningar	107 872	167 519
Kortfristiga fordringar totalt	113 179	172 923
Rörliga aktiva totalt	113 179	172 923
Kassa och bank	269 805	148 798
Aktiva totalt	388 265	323 778
Passiva		
Eget kapital	2016	2015
Allmänna fonden för social trygghet		
Fonden vid årets början	-455	-422
Ökning/minskning i fonden	0	-33
Allmänna fonden för social trygghet totalt	-455	-455
Räkenskapsperiodens resultat	0	33
Överskott	0	-33
Eget kapital totalt	-455	-455
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten för verksamhetskostnader	-17 427	-7 189
Långfristigt främmande kapital totalt	-17 427	-7 189
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-234 565	-178 349
Skulder mellan fonderna	0	-200
Leverantörsskulder	-3 445	-2 530

Resultatregleringar	-5 776	-5 541
Övriga kortfristiga skulder	-126 597	-129 514
Kortfristigt främmande kapital totalt	-370 383	-316 134
Främmande kapital totalt	-387 810	-323 323
Passiva totalt	-388 265	-323 778

Servicefondens resultaträkning

	2016	2015
Intäkter		
Verksamhetsintäkter	-10 137	-9 938
Försäljningsintäkter	-13 562	-8 537
Finansiella intäkter och kostnader	0	0
Intäkter totalt	-23 699	-18 475
Kostnader		
Köp av personal- och lokalresurser	8 018	6 983
IT-driftskostnader	10 070	7 243
Övriga kostnader	3 244	3 527
Avskrivningar på anläggningstillgångar	2 218	2 360
Kostnader totalt	23 550	20 113
Överskott +/underskott -	149	-1 637

Servicefondens balansräkning

	2016	2015
Aktiva		
Bestående aktiva		
Immateriella tillgångar		
Dataprogram	3 257	4 167
Immateriella tillgångar totalt	3 257	4 167
Materiella tillgångar		
Investeringar i datorer och datautrustning	2 309	1 890
Maskiner och inventarier	2	2
Materiella tillgångar totalt	2 311	1 892
Bestående aktiva totalt	5 568	6 059
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	1 929	3 658
Resultatregleringar	2 885	118
Övriga fordringar	0	922
Kortfristiga fordringar totalt	4 814	4 698
Kassa och bank	4 347	8 216
Rörliga aktiva totalt	9 161	12 914
Aktiva totalt	14 729	18 973

Passiva	2016	2015
Eget kapital		
Servicefonden		
Fonden vid årets början	-439	-2 076
Ökning/minskning i fonden	-149	1 637
Servicefonden totalt	-588	-439
Buffertmedel för Kanta		
Buffertmedel för Kanta vid årets början	-2 177	-2 177
Ökning/minskning i buffertmedel för Kanta	0	0
Buffertmedel för Kanta totalt	-2 177	-2 177
Räkenskapsperiodens resultat	149	-1 637
Underskott	0	1 637
Överskott	-149	0
Eget kapital totalt	-2 765	-2 616
Främmande kapital		
Långfristigt främmande kapital		
Skuld till staten	-4 000	-4 000
Långfristigt främmande kapital totalt	-4 000	-4 000
Kortfristigt främmande kapital		
Erhållna förskott	-4 264	-5 925
Skulder mellan fonderna	-1 003	-295
Leverantörsskulder	-1 159	-561
Resultatregleringar	-1 539	-5 575
Övriga kortfristiga skulder	0	-1
Kortfristigt främmande kapital totalt	-7 965	-12 357
Främmande kapital totalt	-11 965	-16 357
Passiva totalt	-14 730	-18 973

Pensionsansvarsfondens resultaträkning

	2016	2015
Intäkter		
Bidrag	-46 593	-50 265
Intäkter av tillgångar	-78 546	-39 328
Övriga intäkter och kostnader	0	0
De anställdas pensionsavgifter	-14 275	-14 024
Gottgörelser från VILMA-institutioner	-6 977	-6 036
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-2 540	-3 158
Intäkter totalt	-148 931	-112 811
Kostnader		
Personalpensioner	98 581	95 836
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	6 605	6 035
Övriga kostnader	-67	-241
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	-4 246	1 374
Kostnader totalt	100 873	103 004
Överskott +/underskott -	48 058	9 806

Pensionsansvarsfondens balansräkning

	2016	2015
Aktiva		
Bestående aktiva		
Placeringar		
Räntefonder	249 822	244 618
Aktier och andelar	1 102 634	928 286
Övriga placeringar	38 707	38 705
Placeringar totalt	1 391 163	1 211 609
Bestående aktiva totalt	1 391 163	1 211 609
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 899	78 704
Rörliga aktiva		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar på VILMA-institutioner	2 077	1 728
Fordringar på Keva	6 608	7 619
Kortfristiga fordringar totalt	8 685	9 347
Kassa och bank	1 924	1 005
Rörliga aktiva totalt	10 609	10 352
Aktiva totalt	1 470 671	1 300 665
Passiva		
Eget kapital	2016	2015
Pensionsansvarsfonden		
Ansvar som ska täckas 1.1	-824 423	-823 049
Ökning/minskning i ansvaret som ska täckas	4 245	-1 374
Pensionsansvarsfonden totalt	-820 178	-824 423
Övrigt eget kapital	-48 058	-9 806
Räkenskapsperiodens resultat	48 058	9 806
Uppskrivningsfond		
Fonden vid årets början	-463 527	-429 048
Ökning/minskning i fonden	-133 769	-34 479
Uppskrivningsfonden totalt	-597 296	-463 527
Överskott	-48 058	-9 806
Eget kapital totalt	-1 465 532	-1 297 756
Främmande kapital		
Kortfristigt främmande kapital		
Skulder mellan fonderna	-1 374	-263
Resultatregleringar	-1 259	-1 053
Skulder till VILMA-institutioner	0	0
Skulder till Keva	-2 506	-1 593
Kortfristigt främmande kapital totalt	-5 139	-2 909
Främmande kapital totalt	-5 139	-2 909
Passiva totalt	-1 470 671	-1 300 665

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN OCH BALANSRÄKNINGEN

1. Bokslutets uppbyggnad, grunder och värderingsprinciper

I bokslutet framläggs FPA:s resultat- och balansräkning sammanställda så att siffrorna för folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och den allmänna fonden för social trygghet har sammanräknats. Pensionsansvarsfonden och servicefonden läggs fram som självtäckande fonder. I den sammanställda balansräkningen har poster mellan folkpensionsförsäkringen, sjukförsäkringen och allmänna fonden för social trygghet eliminerats. Utöver den sammanställda resultat- och balansräkningen finns det för varje del en egen resultat- och balansräkning.

När det gäller förmånerna har bokslutet på beslut av fullmäktige i huvudsak upprättats enligt kontantprincipen. Till de viktiga prestationsbaserade bokföringsposterna hör redovisningar mellan fonderna, förskotts innehållningar och socialskyddsavgifter, avsättningar för rehabilitering och förebyggande av sjukdomar, räntor, köp och försäljning av anläggnings- och placeringstillgångar, kursdifferenser och liknande poster samt verksamhetskostnader.

Användningen av avsättning för rehabilitering enligt prövning tas upp i resultaträkningen som kostnad enligt prestationsprincipen för den individuella rehabiliteringens del och till övriga delar enligt förbindelseprincipen. Likaså redovisas förändringen i avsättningen i resultaträkningen.

I enlighet med fullmäktiges beslut värderas tillgångarna till verkligt värde från och med bokslutet för år 2006. Tidigare värderades tillgångarna i enlighet med beslut av fullmäktige till verkliga värden enligt försiktighetsprincipen, så att värdena för fastigheter och kontorsaktier var högst 85 procent av det verkliga värdet och för övriga aktier högst 70 procent av värdet vid bokslutstidpunkten.

Som värderingsprincip för uppskrivningar och nedskrivningar har till och med 2005 tillämpats de maximiprocentsatser som godkänts av fullmäktige. Uppskrivningar och återtagna uppskrivningar har upptagits i balansräkningen och nedskrivningar samt korrigeringar av dem i resultaträkningen. Aktiernas verkliga värde har fastställts enligt börskurserna vid bokslutstidpunkten. Fastigheternas samt fastighets- och bostadsaktiebolagsaktiernas värden baserar sig på dels fastighetsgruppens bedömningar, dels på utomstående värderingar.

Fördelningen 40/60 av verksamhetskostnaderna mellan folkpensionsfonden och sjukförsäkringsfonden upphörde att gälla den 1 januari 2009. Verksamhetskostnaderna fördelas som andelar som betalas av folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och den allmänna fonden för social trygghet. Redan före verksamhetsårets början fastställs den procentuella andelen av verksamhetskostnaderna fondvis utifrån funktionsbaserad kalkylering. Verksamhetskostnaderna fördelas i redovisningen på månadsnivå och i bokslutet enligt procentsatserna. Verksamhetskostnadsandelarna mellan fonderna ändras inte under året utan först från början av följande år om ändringarna förutses bli väsentliga.

Hösten 2015 fastställde ekonomiavdelningen följande fördelning av verksamhetskostnadsandelarna för 2016: folkpensionsfonden 17 procent, sjukförsäkringsfonden 48 procent och allmänna fonden för social trygghet 37 procent.

Avskrivningar på investeringsanskaffningar gjorda före den 1 januari 2009 hänförs i bokföringen till folkpensionsfonden och till sjukförsäkringsfonden enligt fördelningen 40/60. Investeringar i anläggningstillgångar och deras avskrivningar hänförs från och med 2009 till folkpensionsfonden, sjukförsäkringsfonden och allmänna fonden för social trygghet enligt ovan nämnda fördelningsgrund för verksamhetskostnaderna. Om en investering klart gäller endast en del av fonderna eller en fond hänförs den jämte avskrivningarna emellertid bara till fonderna eller fonden i fråga.

För år 2016 är fördelningen av verksamhetskostnaderna (efter inpassning av avskrivningar) följande: folkpensionsfonden 17,21 procent, sjukförsäkringsfonden 45,97 procent och allmänna fonden för social trygghet 36,82 procent.

Från och med bokslutet för år 2003 har planenliga, linjära avskrivningar gjorts på anläggningstillgångarna. Avskrivningstiderna är följande:

inventarier	10 år	datorer och datautrustning	4 år
telefonväxlar	10 år	övriga maskiner och anläggningar	5 år
dataprogram (köpta)	5 år	renovering av lokaler	5 år
renovering av fastigheter	20 år	fastigheter	30 år

Verksamhetskostnadsandelar år 2017

Folkpensionsanstaltens aktuarie- och ekonomiservicegrupp har för år 2017 fastställt följande fördelningsprincip för verksamhetskostnaderna per fond: folkpensionsfonden 15 procent, sjukförsäkringsfonden 42 procent och allmänna fonden för social trygghet 34 procent. Den verkliga fördelningen av avskrivningar per fond ändrar något de fastställda procentsatserna.

2. Folkpensionsanstaltens intäkter, 1 000 euro

	2016	2015
Folkpensionsfonden		
Arbetsgivarnas avgifter	2	21
Statens andelar av folkpensionsförmånerna	2 262 935	2 321 888
Statens andelar av handikappförmånerna	581 638	622 194
Statens övriga andelar	766 531	717 122
Folkpensionsfonden totalt	3 611 106	3 661 225
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Sjukförsäkringens dagpenningavgift	714 301	663 688
Sjukförsäkringsavgift för arbetsgivare	1 713 495	1 661 899
Statens andelar av förmånerna	130 247	128 243
Regressbetalningar	0	0
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 558 043	2 453 830
Sjukvårdsförsäkring		
Försäkringsavgifter	1 276 697	1 271 700
Statens andelar av förmånerna	990 266	1 027 466
Erhållna EU-ersättningar	41 368	39 458
Regressbetalningar	383	389
Återbetalningsavgift för utgifter för läkemedelsersättning	7 102	0
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 315 816	2 339 013
Sjukförsäkringsfonden totalt	4 873 859	4 792 843
Allmänna fonden för social trygghet		
Statens andel av förmånerna	5 096 479	4 929 719
Kommunernas inbetalningar för barnavårdsstöd	432 697	450 199
Kommunernas inbetalningar för arbetsmarknadsstö- dets passivdel	426 791	394 598
Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	167 633	120 935
Övriga intäkter	90	94
Allmänna fonden för social trygghet totalt	6 123 690	5 895 545
Förmånsfondernas förmånsintäkter totalt	14 608 655	14 349 613
Förmånsfondernas övriga intäkter		
Placeringsintäkter och -kostnader	5 214	8 474
Finansiella intäkter och kostnader	9	15
Övriga intäkter och kostnader	795	115
Förmånsfondernas övriga intäkter totalt	6 018	8 604

Statens andel av förmånsfondernas verksamhetskostnader	285 444	271 857
Allmänna fonden för social trygghet, investeringsintäkter	0	33
Servicefonden		
Verksamhetsintäkter	10 137	9 938
Försäljningsintäkter	13 563	8 537
Finansiella intäkter och kostnader	0	0
Servicefondens intäkter totalt	23 700	18 475
Pensionsansvarsfonden		
Bidrag	46 593	50 265
Intäkter av tillgångar	78 546	39 328
Övriga intäkter och kostnader	0	0
De anställdas pensionspremier	14 275	14 024
Gottgörelser från VILMA-institutioner	6 977	6 036
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	2 540	3 158
Pensionsansvarsfondens intäkter totalt	148 931	112 811
Folkpensionsanstaltens intäkter totalt	15 072 748	14 761 393

3. Förmånskostnader, 1 000 euro

	2016	2015
Folkpensionsfonden		
Pensions- och handikappförmåner		
Folkpension	2 228 911	2 286 144
Familjepension	29 231	30 335
Betalningar till LPA	3 293	3 030
Garantipension	192 368	161 900
Frontmannaförmåner	19 774	24 774
Bostadsbidrag för pensionstagare	558 980	532 155
Handikappförmåner	581 077	619 559
Övriga förmåner	62	263
Pensions- och handikappförmåner totalt	3 613 696	3 658 160
Sjukförsäkringsfonden		
Arbetsinkomstförsäkring		
Sjukdagpenning	773 241	819 854
Föräldradagpenning	971 230	1 019 737
Rehabiliteringspenning	100 236	98 606
Betalda av arbetsplatskassor	62 265	66 700
Semesterkostnadsersättning till arbetsgivare	69 640	71 506

Sjukdagpenning till FöPL-försäkrade	5 182	5 677
Dagpenningbetalning till LPA	5 560	5 342
Företagshälsovård	351 404	346 291
Rehabilitering enligt prövning	4 500	0
Arbetsinkomstförsäkring totalt	2 343 258	2 433 713

Sjukvårdsförsäkring

Läkemedelsersättningar	1 386 168	1 352 418
Läkararvodesersättningar	111 969	164 031
Ersättningar för undersökning och behandling	41 585	66 908
Reseersättningar	269 767	292 632
Betalda av arbetsplatskassor	30 201	32 021
Företagshälsovård	24 204	24 742
Yrkesinriktad rehabilitering för personer med nedsatt funktionsförmåga	36 738	33 504
Medicinsk rehabilitering för gravt handikappade	192 985	181 987
Rehabilitering enligt prövning	121 955	131 280
Tilläggsutredningar om hälsotillstånd och arbetsförmåga	194	324
Betalningar till LPA	2 739	2 631
EU-ersättningar	40 211	38 227
Sjukvårdsförsäkring totalt	2 258 716	2 320 705
Sjukförsäkringsfonden totalt	4 601 974	4 754 418

Allmänna fonden för social trygghet

Grunddagpenning	337 443	342 898
Arbetsmarknadsstöd	1 832 091	1 748 827
Alterneringsersättning	211	255
Stöd för arbetslösas studier	133	173
Barnvårdsstöd	435 219	453 108
Barnbidrag	1 381 688	1 384 351
Moderskapsunderstöd	9 260	9 657
Adoptionsbidrag	239	358
Underhållsstöd	143 109	139 406
Studieförmåner	843 946	839 050
Bostadsbidrag	1 080 970	917 622
Reseersättning för frontveteraner	446	493
Militärunderstöd	16 043	16 838
Tolkjänst för personer med funktionsnedsättning	42 892	42 509
Allmänna fonden för social trygghet totalt	6 123 690	5 895 545

Förmånskostnader totalt	14 339 360	14 308 123
--------------------------------	-------------------	-------------------

4. Förmånsbidrag, 1 000 euro

	2016	2015
Intäkter		
Folkpensionsfonden	3 611 106	3 661 225
Sjukförsäkringsfonden	4 873 859	4 792 844
Allmänna fonden för social trygghet	6 123 690	5 895 545
Placeringsintäkter och -kostnader	5 214	8 474
Finansiella intäkter och kostnader	9	15
Övriga intäkter och kostnader	795	115
Intäkter totalt	14 614 673	14 358 219
Kostnader		
Pensions- och handikappförmåner	3 613 696	3 658 160
Arbetsinkomstförsäkring	2 343 259	2 433 714
Sjukvårdsförsäkring	2 258 716	2 320 705
Arbetslöshetsförmåner	2 169 878	2 092 153
Förmåner för barnfamiljer	1 969 515	1 986 880
Studieförmåner	843 946	839 050
Bostadsbidrag	1 080 970	917 622
Övriga förmåner	59 381	59 840
Kostnader totalt	14 339 361	14 308 124
Förmånsbidrag	275 312	50 094

5. Placeringsintäkter och -kostnader samt finansiella intäkter och kostnader, 1 000 euro

	2016	2015
Folkpensionsfonden		
Placeringsintäkter och -kostnader		
Dividendintäkter	1 091	1 336
Vinst från försäljning av placeringar	4 123	7 138
Förlust från försäljning av placeringar	0	0
Hysesintäkter		
Värdeförändringar av placeringar	0	0
Placeringsintäkter och -kostnader totalt	5 214	8 474
Finansiella intäkter och kostnader	8	3
Folkpensionsfonden totalt	5 222	8 477
Sjukförsäkringsfonden		
Finansiella intäkter och kostnader	1	9
Sjukförsäkringsfonden totalt	1	9

Allmänna fonden för social trygghet		
Finansiella intäkter och kostnader	0	4
Allmänna fonden för social trygghet totalt	0	4
Servicefonden		
Finansiella intäkter och kostnader	0	0
Servicefonden totalt	0	0
Pensionsansvarsfonden		
Placeringsintäkter och -kostnader		
Dividendintäkter	29 088	27 588
Vinst från försäljning av placeringar	3 964	32 614
Förlust från försäljning av placeringar	-4 564	-634
Hysesintäkter	1 917	2 021
Värdeförändringar av placeringar	48 136	-22 237
Placeringsintäkter och -kostnader totalt	78 541	39 352
Finansiella intäkter och kostnader	5	-24
Pensionsansvarsfonden totalt	78 546	39 328

6. Personalkostnader, 1 000 euro

	2016	2015
Löner och arvoden	219 140	215 235
Förändring i semesterlöneskuld	1 143	163
Övriga ersättningar	-5	-4
Kanta-ersättningar	-8 018	-6 983
Ersättningar, Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård	-353	-491
Ersättningar för distanstolkning	-65	-64
Löner och arvoden totalt	211 842	207 856
Bidrag	46 593	50 265
Lagstadgade lönebikostnader	13 855	11 839
Övriga lönebikostnader	17 751	17 239
Lönebikostnader totalt	78 199	79 343
Personalkostnader totalt	290 041	287 199
Beskattningsvärde av naturaförmåner i anslutning till löner	6 736	6 553
Löner och arvoden till styrelsen och direktörerna	959	870
Fullmäktigeledamöternas, styrelsens och revisorernas övriga kostnader		
Fullmäktigeledamöter	30	12
Styrelse	16	18
Revisorer (interna)	1	5
Revisorer (BDO Audiator Oy)	134	177
Kostnader totalt	181	212

Antal anställda

Antalet anställda uppgick vid utgången av år 2016 till 6 686.

Antalet årsverken (åv) under hela året uppgick till 5 706.

	2016	2015
Antal anställda i processerna		
Förmåner och tjänster till kunder	5 296	4 949
Interna tjänster	1 346	923

Ledning av verksamheten	44	96
Antal anställda totalt	6 686	5 968

I slutet av 2016 hade FPA 6 686 tjänstemän, vilket var 718 fler än ett år tidigare. Jämfört med tidigare år var ökningen i antalet anställda mycket betydande. Att FPA förberedde sig för en ny förmån, det grundläggande utkomststödet, var den största orsaken till ökningen i arbetsbördan och i antalet anställda.

Om man ser på antalet anställda ur processynvinkel har situationen förändrats jämfört med utgången av år 2015. Förändringarna förklaras av två faktorer. För det första ökade förberedelserna för ovan nämnda grundläggande utkomststöd antalet anställda såväl inom förmånstjänsterna som inom kundservice. För det andra genomfördes en organisationsändring i början av år 2016 som bland annat innebar att experter inom förmånsarbetet överfördes till Resultatenheten för utvecklingstjänster. Organisationsändringen berörde även de anställda inom verksamhetsledningen i och med att ledningstjänsterna koncentrerades till Resultatenheten för stabstjänster.

Merparten av personalen, 79 procent, arbetade med uppgifter i anslutning till förmånsarbete och kundservice (Resultatenheten för förmånsrelaterade tjänster, Resultatenheten för kundrelationstjänster).

I de interna stödfunktionerna (Resultatenheten för ICT-tjänster/utvecklingstjänster/gemensamma tjänster) arbetade 20 procent av personalen, och med ledningsuppgifter arbetade 1 procent (förvaltningsorganen, internrevisionen och Resultatenheten för stabstjänster).

7. Statens andel enligt 98 § och 103 § i folkpensionslagen, 1 000 euro

	2016	2015
Finansieringstillgångar, netto 1.1	83 755	85 709
+ Intäkter totalt	2 336 196	2 393 278
Försäkringsavgifter	2	21
Statens andel av folkpensionerna	2 262 935	2 321 888
Statens andel av verksamhetskostnaderna	71 853	69 992
Intäkter av tillgångar	1 406	1 377
- Kostnader totalt	2 334 766	2 393 011
Förmåner	2 261 507	2 319 791
Verksamhetskostnader	73 259	73 220
+ Intäkter från försäljning av teckningsrätter		
= Finansieringstillgångar, netto 31.12	85 185	85 977
- 3,5 % av räkenskapsperiodens kostnader	81 717	83 755
= Fondens underskott (-) eller överskott (+)	3 469	2 221
= Skuld till staten för verksamhetskostnader	9 276	2 221
= Fordran på staten för verksamhetskostnader		
Ökning/minskning i statens andel av verksamhetskostnaderna		2 221
Statens andel av verksamhetskostnaderna, ackumulerad		67 771
Statens andel av de finansiella tillgångarnas minimibelopp	3 469	

8. Sjukförsäkringsfonden, kassaflödesanalys, 1 000 euro

	2016	2015
Sjukförsäkring		
+ Försäkringsavgifter	3 704 493	3 597 287
+ Regressbetalningar	383	389
+ Statens andelar för förmåner	1 120 513	1 155 710
+ Erhållna EU-ersättningar (sv-försäkring)	41 368	39 458
+ Övriga intäkter	7 102	0
- Förmåner	4 601 975	4 754 419
- Ökning i förskottsbetalningar (-)	7 524	1 685
= Kassaöverskott/-underskott I	264 360	36 740
+ Intäkter av tillgångar	471	74
= Kassaöverskott/-underskott II	264 831	36 814
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	56 868	58 975
- Verksamhetsutgifter	192 433	196 252
- Avskrivningar på anläggningstillgångar	3 303	5 878
= Kassaöverskott/-underskott III	125 963	-106 341
Skuld till staten/fordran (o), förändr. (+/-)	-6 633	-8 341
= Kassaöverskott/-underskott IV	132 596	-98 000
Ökning (-)/minskning (+) i tillgångar	-3 429	334
Förändring i kortfristiga skulder/fordringar (+/-)	2 533	49 556
+ Kassa och bank 1.1	519 545	666 768
- Kassa och bank 31.12	646 179	519 545
=	0	0

9. Allmänna fonden för social trygghet, kassaflödesanalys, 1 000 euro

	2016	2015
Allmänna fonden för social trygghet		
+ Statens andelar för förmåner	5 096 507	4 929 753
+ Kommunernas andelar	859 488	844 797
+ Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-1	0
+ Erhållna EU-ersättningar	22	40
+ Löntagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift	167 633	120 935
+ Regressbetalningar	41	21
- Förmåner	6 123 690	5 895 545
- Ökning i förskottsbetalningar (-)	-59 647	98 280
= Kassaöverskott/-underskott I	59 647	-98 280
Skuld till staten/fordran €, förändr. (+/-)	8 394	-10 199
Skuld till kommunen/fordran, förändr. (+/-)	53	-126
Skuld till arb.lösh.förs.fonden/fordringar., förändr. (+/-)	0	143
+ Intäkter av tillgångar	18	16
= Kassaöverskott/-underskott II	51 217	-88 083
+ Statens andel av verksamhetskostnaderna	156 722	145 111
+ Intäkter av investeringar	0	33
- Verksamhetsutgifter	154 671	143 101
- Avskrivningar på anläggningstillgångar	2 069	2 027
= Kassaöverskott/-underskott III	51 200	-88 066
Skuld till staten/fordran (o), förändr. (+/-)	-17 427	-800
= Kassaöverskott/-underskott IV	68 627	-87 266
Ökning (-)/minskning (+) i tillgångar	-3 223	-1 126
Förändr. i kortfristiga skulder/fordringar (+/-)	-55 604	-17 309
+ Kassa och bank 1.1	148 798	219 882
+ Kassa och bank 31.12	269 805	148 798
=	0	0

10. Pensionsansvarsfondens bidragskalkyl, 1 000 euro

	2016	2015	
Fullt pensionsansvar 31.12.2016	1 955 803	1 976 545	
Täckningsprocent	41 %	41 %	
Ansvar som ska täckas 31.12.2016	801 879	810 383	
Ansvar som ska täckas 31.12.2015	810 383	800 614	
Förändring	-8 504	9 770	
Andel täckt med arbetstagarnas avgifter 31.12.2016	60 299	56 040	
Andel täckt med arbetstagarnas avgifter 31.12.2015	56 040	52 436	
Förändring	4 258	3 604	
Upplösning av del som överskrider minimitäckningen 31.12.2016	0	-12 000	
Upplöst överskottstäckning totalt	-42 000	-42 000	
Oupplöst överskottstäckning 1.1.2017	18 299	14 040	
Ansvar totalt 31.12.2016	820 178	824 424	
Ansvar totalt 31.12.2015	824 424	823 050	
Ökning/minskning i pensionsansvarsfondens täckning	-4 246	1 374	
Bidrag:			
Personalpensioner	+	98 581	95 837
Pensioner betalda av VILMA-institutioner	+	6 605	6 035
Ökning av pensionsansvarsfondens täckning	+	-4 246	1 374
Pensionsansvarsfondens övriga kostnader	+	-67	-241
Justering av kostnadsfördelningen från år 2014	+	523	63
VILMA-gottgörelser	-	6 977	6 036
De anställdas pensionsavgifter	-	14 275	14 024
Intäkter av tillgångar utan värdeförändringar och försäljningsvinster	-	31 011	29 585
Arbetslöshetsförsäkringsfondens inbetalningar	-	2 540	3 158
Bidrag totalt 31.12.	46 593	50 265	
Bidrag exkl. aktieöverföring från Kava 31.12.	41 380	40 634	
Överföring av aktier från folkpensionsfonden (minimum)	5 213	9 631	

11. Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, 1 000 euro

Anläggningstillgångar som förvärvats under räkenskapsåret avskrevs under tidigare år som engångsavskrivning med stöd av 19 § i folkpensionsförordningen. Avskrivningarna ingick i folkpensionsfondens och sjukförsäkringsfondens övriga verksamhetskostnader. Från och med bokslutet för år 2003 görs avskrivningar på anläggningstillgångar enligt plan. Från och med bokslutet för år 1998 görs inga avskrivningar på sådana anläggningstillgångar som inte utsätts för slitage.

	2016	2015
Pensionsansvarsfondens övriga placeringar		
Fastigheter		
Anskaffningsutgift 1.1	46 838	46 838
Kumulerade nedskrivningar	-11 188	-10 918
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	3 050	2 480
Balansvärde 1.1	38 700	38 400
Ökning under räkenskapsperioden	0	0
Värdeförändring under räkenskapsperioden	0	300
Balansvärde 31.12	38 700	38 700
Fastigheter		
Anskaffningsutgift 1.1	33 308	33 308
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-27 823	-23 235
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	42 209	47 309
Balansvärde 1.1	47 694	57 382
Ökning under räkenskapsperioden	0	0
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-654	-4 588
Värdeförändring under räkenskapsperioden	-4 404	-5 100
Balansvärde 31.12	42 636	47 694
Data-program		
Anskaffningsutgift 1.1	44 939	42 377
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-38 963	-36 901
Balansvärde 1.1	5 976	5 476
Ökning under räkenskapsperioden	2 530	2 561
Minskning under räkenskapsperioden	-62	0
Avskrivningar som hänför sig till minskning	7	0
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-2 247	-2 061
Balansvärde 31.12	6 204	5 976

Ombyggnad		
Anskaffningsutgift 1.1	48 902	44 223
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-22 659	-19 444
Balansvärde 1.1	26 243	24 779
Ökning under räkenskapsperioden	3 726	4 679
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-3 366	-3 215
Balansvärde 31.12	26 603	26 243
Förskottsbetalningar 1.1	9 533	7 329
Förändring i förskottsbetalningar	6 918	2 204
Förskottsbetalningar 31.12	16 451	9 533
Maskiner och inventarier		
Anskaffningsutgift 1.1	26 334	24 192
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-22 837	-21 084
Balansvärde 1.1	3 497	3 108
Ökning under räkenskapsperioden	3 247	2 318
Minskning under räkenskapsperioden	-336	-175
Avskrivningar som hänför sig till minskning	320	125
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-1 533	-1 879
Balansvärde 31.12	5 195	3 497
Servicefondens anläggningstillgångar		
Anskaffningsutgift 1.1	14 168	11 364
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-8 109	-5 749
Balansvärde 1.1	6 059	5 615
Ökning under räkenskapsperioden	1 727	2 804
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-2 218	-2 360
Balansvärde 31.12	5 568	6 059
Aktier bland anläggningstillgångar (kontor)		
Anskaffningsutgift 1.1	93 462	94 899
Kumulerade avskrivningar i räkenskapsperiodens början	-85 525	-86 962
Uppskrivningar i räkenskapsperiodens början	49 711	48 501
Kumulerade nedskrivningar	-3 519	-3 519
Balansvärde 1.1	54 129	52 919
Ökning under räkenskapsperioden	44	0
Minskning under räkenskapsperioden	-1 128	-1 438
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	0	-179
Avskrivningar som hänför sig till minskning	1 067	1 438
Uppskrivningar under räkenskapsperioden	0	1 440

Nedskrivningar under räkenskapsperioden	-70	0
Återföring av uppskrivningar under räkenskapsperioden	-421	-51
Balansvärde 31.12	53 621	54 129

12. Övriga placeringar, 1 000 euro

FOLKPENSIONSFRONDEN	2016	2015
Aktier (BF-konto 11180)		
Balansvärde 1.1	27 776	33 311
Anskaffningsvärde 1.1	7 190	9 683
Uppskrivningar 1.1	20 586	23 627
Kumulerade nedskrivningar 1.1		
<i>Förändringar</i>		
Ökning i anskaffningsvärde		
Minskning i anskaffningsvärde	-1 090	-2 493
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-4 123	-7 138
Nedskrivningar som hänför sig till minskning		
Uppskrivningar	11 375	20 530
Nedskrivningar		
Återföring av nedskrivningar	-4 762	-16 432
Justering av nedskrivningar		
Balansvärde 31.12	29 176	27 776
Anskaffningsvärde 31.12	6 100	7 190
Uppskrivningar 31.12	23 076	20 586
Kumulerade nedskrivningar 31.12		
 PENSIONSANSVARFRONDEN		
Aktier, internationella aktiefonder och kapitalfonder		
(BF-konton 61180, 61185 och 61195)	2016	2015
Balansvärde 1.1	910 782	860 006
Anskaffningsvärde 1.1	562 489	551 782
Uppskrivningar 1.1	445 283	385 630
Kumulerade nedskrivningar 1.1	96 990	77 407
<i>Förändringar</i>		
Ökning i anskaffningsvärde	6 343	15 249
Minskning i anskaffningsvärde	-10 949	-4 543
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-57	0
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	4 223	0
Uppskrivningar	292 386	334 142
Nedskrivningar	-22 528	-67 418
Återföring av nedskrivningar	-166 383	-274 489
Justering av nedskrivningar	64 414	47 835
Balansvärde 31.12	1 078 232	910 782
Anskaffningsvärde 31.12	557 883	562 489
Uppskrivningar 31.12	571 229	445 283
Kumulerade nedskrivningar 31.12	50 880	96 990

Räntefonder (BF-konton 61170 och 61171)

Balansvärde 1.1	244 618	261 847
Anskaffningsvärde 1.1	234 830	223 088
Uppskrivningar 1.1	12 228	38 815
Kumulerade nedskrivningar 1.1	2 441	56
<i>Förändringar</i>		
Ökning i anskaffningsvärde	54 281	185 719
Minskning i anskaffningsvärde	-57 026	-173 977
Uppskrivningar som hänför sig till minskning	-3 530	-31 099
Nedskrivningar som hänför sig till minskning	7	242
Uppskrivningar	16 824	13 139
Nedskrivningar	-1 199	-8 087
Återföring av nedskrivningar	-7 370	-8 627
Justering av nedskrivningar	3 217	5 462
Balansvärde 31.12	249 822	244 618
Anskaffningsvärde 31.12	232 085	234 830
Uppskrivningar 31.12	18 152	12 228
Kumulerade nedskrivningar 31.12	415	2 441

13. Aktier och andelar

Förteckning över de bolag där Folkpensionsanstalten har ett innehav som överstiger

2 miljoner euro (marknadsvärde) 31.12

Antal aktier, st.

	Totalt 31.12.2016	Totalt 31.12.2016
Elisa	103 488	103 488
Fortum	7 030 896	7 030 896
Huhtamäki	400 000	400 000
Metso	396 316	396 316
Neste	2 648 424	2 648 424
Nokia	4 288 896	4 288 896
Nordea	5 292 935	5 292 935
Orion B	1 658 368	1 658 368
Oriola B	1 991 481	1 659 568
Outokumpu	9 298 625	9 298 625
Stora-Enso A	23 825 086	23 825 086
Stora-Enso R	2 275 965	2 275 965
Telia Company	997 327	997 327
UPM-Kymmene	1 603 690	1 603 690
Valmet	396 316	396 316
Wärtsilä	1 935 910	1 935 910

**FOLKPENSIONSANSTALTENS INNEHAV PÅ 20–100 % I
FASTIGHETS- OCH BOSTADS AKTIEBOLAG**

Bokslutsuppgifter 31.12.2015

Hemort	Bolag	Ägaran- del %	Bolagets eget kapital	Bolagets vinst/för- lust 31.12.15/ 30.6.16
			€	€
ALAVO	Kiinteistö Oy Alavuden Kuulantien Liiketalo	27,29	2 500 760,98	11 500,27
EURA	Asunto Oy Euran Yhdystie 11	27,61	1 769 941,72	2 755,42
FORSSA	Asunto Oy Forssan Karhunpesä	44,05	1 649 970,49	11,84
HAAPAJÄRVI	Kiinteistö Oy Haapavarpu	34,21	502 476,96	8 331,94
FREDRIKSHAMN	Kiinteistö-osakeyhtiö Haminan Teräskulma	22,92	918 806,98	-2 716,12
HARJAVALTA	Kiinteistö Oy Harjavallan Kultakulma	27,23	793 191,06	0,02
HEINOLA	Kiinteistö Oy Heinolan Virtakatu 9	100,00	1 829 217,94	2 426,73
HELSINGFORS	Kiinteistö Oy Sectagoona	100,00	4 283 990,21	16 263,56
VITTIS	Kiinteistö Oy Karpintie 8	59,64	805 731,52	4 553,34
HYVINGE	Kiinteistö Oy Oikokuja	32,98	5 811 910,70	21,48
IDENSALMI	Kiinteistö Oy Iisalmen Päiviönkatu 14	100,00	1 208 732,70	-2 775,00
ENARE	Asunto Oy Ivalon Venevalkama	23,20	414 219,59	-4 663,98
JOENSUU	Joensuun Metsätalo Oy	21,45	3 228 311,70	10 807,14
JÄMSÄ	Kiinteistö Oy Jämsän Keskuskatu 6	21,24	1 085 573,73	12 883,39
TRÄSKÄNDA	Kiinteistö Oy Mannilantie 41	44,62	2 349 262,64	19,84
KAJANA	Kiinteistö Oy Kajaanin Keskuspuisto	58,06	1 431 769,25	13 505,26
KANGASALA	Asunto Oy Kangasalan Hermannin	22,90	3 873 821,63	6,62
KANKAANPÄÄ	Kiinteistö Oy Järvi-Jussi	31,17	551 978,57	-49 037,53
KANNUS	Kiinteistö Oy Kannuksen Torinkulma	53,97	718 568,52	-1 841,26
KAUHAJOKI	Kiinteistö Oy Topeeka 24	23,84	1 259 902,44	15 526,27
KAUSTBY	Kiinteistö Oy Kelankulma	49,06	810 048,21	-2 974,48
KEMI	Kiinteistö Oy Kemin Klubinkulma	23,76	797 626,92	55 704,49
KERIMÄKI	Kiinteistö Oy Kerimäen Liikekeskus	27,34	665 774,22	-15 346,94
KARLEBY	Kiinteistö Oy Kokkolan Torikatu 16 Fast Ab	29,67	1 959 753,71	13 768,48
KOTKA	Kiint. Oy Keskuskatu 7	40,47	3 667 413,18	27,34
KOUVOLA	Kiinteistöosakeyhtiö Valtakatu 19	100,00	1 257 193,48	6 074,81
KUHMO	Kiinteistö Oy Kuhmon Kela	38,76	1 092 115,91	2 254,13
KUUSAMO	Asunto Oy Kitkankartano	22,44	889 591,49	-3 396,98
LAUKAS	Asunto Oy Laukaan Sarakoti	25,74	2 146 337,99	0,00
LEPPÄVIRTA	Kiinteistö Oy Leppävirran Liikekulma	38,79	1 190 425,65	26 520,92
LOJO	Kiinteistö Oy Lohjan Kauppatori	59,77	2 085 732,02	20,29
LOPPI	Kiinteistö Oy Lopen Kauppatie	44,70	667 900,97	-4 840,26
LOVISA	Kiinteistö Oy Loviisan Kirkkopuisto	20,00	819 482,23	14 761,68
LUUMÄKI	Kiinteistö Oy Luumäen Apteekinkulma	34,30	477 521,01	-2 048,69
MARTTILA	Kiinteistö Oy Onnenpenni	23,72	351 285,36	0,20

SASTMOLA	Kiinteistö Oy Merikarvian Kauppatie	40,17	431 193,49	-315,56
S:T MICHEL	Kiinteistö Oy Säästömikko	49,80	1 204 667,55	-14 310,69
MUHOS	Kiinteistö Oy Muhoksen Kivipirtti	32,14	850 631,39	-1 549,05
MUONIO	Kiinteistö Oy Muonion Erkin Kulma	78,57	394 085,39	0,02
VIRMO	Kiinteistö Oy Liiketalo Mynä-Center	27,08	891 810,01	-4 178,32
MÄNTTÄ	Kiinteistö Oy Mäntän Hippohovi	41,94	777 905,32	4 741,38
NASTOLA	Nastolan Virastotalokiinteistö Oy	20,63	1 132 894,19	13 073,79
NILSIÄ	Kiinteistö Oy Nilsianportti	24,00	1 425 666,89	11,85
NOKIA	Kiinteistö Oy Nokian Pirkkalaistori	30,48	741 713,98	-0,24
NURMES	Asunto Oy Porontalo	27,72	405 656,57	-9 387,80
ORIVESI	Kiinteistö Oy Oriveden Kotikontu	35,26	825 413,72	997,59
OULAINEN	Kiinteistö Oy Lanttikela	21,93	655 008,64	0,00
PALTAMO	Kiinteistö Oy Paltamon Säästökulma	20,98	472 442,33	3 224,33
PARIKKALA	Kiinteistö Oy Liikepiha	23,60	258 443,66	2 140,50
PARKANO	Kiinteistö Oy Parkanon Puistokulma	45,00	837 268,02	3 208,29
PIEKSÄMÄKI	Kiinteistö Oy Pieksämäen Torihovi	66,83	1 242 234,20	3 984,84
PIELAVESI	Kiinteistö Oy Pielaveden Puustellintie 10	100	391 035,66	-1 280,62
JAKOBSTAD	Bostads Ab Kvarnbacksgatan 10 i Jakobstad Asunto Oy	20,66	707 491,11	0,73
BJÖRNEBORG	Kiinteistö Oy Palojoenkulma	30,82	5 357 990,37	2,28
BORGÅ	Kiinteistö Oy Porvoon Kaivopuisto	41,33	1 739 443,23	-21 803,04
BRAHESTAD	Kiint. Oy Raahen Raatihuoneenpuisto	40,55	1 248 146,77	0,00
RESO	Kiinteistö Oy Vasarantori	51,25	919 384,77	4 312,93
RAUMO	Kiinteistö Oy Nortamonkatu 24	67,30	2 820 506,19	0,00
RIIHIMÄKI	Kiinteistö Oy Riihimäen Jarrumiehenkatu 10	40,42	2 036 698,46	0,17
ROVANIEMI	Kiinteistö Oy Vilhontalo	24,07	2 220 770,80	-54 515,27
SAARIJÄRVI	Kiinteistö Oy Paavonrinne	45,39	369 953,20	11 945,53
SALO	Kiinteistö Oy Hämeentie 18	100,	170 126,76	11 405,21
NYSLOTT	Asunto Oy Jalavajousi	23,80	5 593 020,96	682,39
SIILINJÄRVI	Siilinjärven Kauppapuisto Oy	36,78	3 747 952,95	-11 666,46
SODANKYLÄ	Asunto Oy Sodankylän Kaivola	30,81	704 590,79	4 436,30
SOMERO	Asunto Oy Jukolanhovi	21,27	314 598,96	-25 913,50
SOTKAMO	Asunto Oy Sotkamon Seppälä	31,39	921 683,66	28,32
SUOLAHTI	Kiinteistö Oy Suolahden Kellosepänkatu 21	32,03	781 864,56	10 649,44
SUOMUSSALMI	Kiinteistö Oy Suomussalmen Uitonkulma	24,79	1 994 145,95	29,01
SUONENJOKI	Kiinteistö Oy Suonenjoen Kelankulma	100	543 986,39	-803,54
SYSMÄ	Kiinteistö Oy Uotinkukkaro	21,52	470 755,98	29 471,90
TAIVALKOSKI	Kiinteistö Oy Sähkökela	35,26	201 557,77	0,00
TAMMERFORS	Ahvenisjärven Liikekeskus Oy	49,20	1 289 411,82	-2 120,34
TAMMERFORS	Sini-Kulma Oy	50,10	5 386 325,50	26 939,44
TORNEÅ	Kiinteistö Oy Laivurinkela	53,19	346 588,31	0,00
NYSTAD	Kiinteistöosakeyhtiö Uudenkaupungin Itä-Tulli	64,33	1 715 561,76	0,00
VAALA	Kiinteistö Oy Vaalan Torinkulma	40,70	484 078,88	2 334,95
VASA	Kiinteistö Oy Ravatti Fastighets Ab	100,00	1 187 753,44	1 712,72
VAMMALA	Asunto Oy Marttilankatu 23	24,94	621 540,06	829,29
VANDA	Kiinteistö Oy Myyrinmarja	27,74	4 523 244,32	26,35
VANDA	Kiinteistö Oy Silkinkulma	23,15	6 008 711,41	1 711,38

VANDA	Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus	22,89	6 033 396,45	34 698,64
VARKAUS	Kiinteistö Oy Varkauden Kelankulma	65,85	505 673,50	2 285,23
VARPAISJÄRVI	Kiinteistö Oy Varpakulma	35,84	480 208,34	2 126,50
VESANTO	Kiinteistö Oy Vesannon-Savo	34,44	683 059,49	-4 569,44
VICHTIS	Kiinteistö Oy Nummelan Linja-autoasema	22,02	3 332 182,42	39 921,06
VIITASAARI	Kiinteistö Oy Viitasaaren Saarikeskus	31,92	1 162 229,03	1 949,33
ÖVERTORNEÅ	Kiinteistö Oy Ylitornion Liiketalo	27,25	965 786,60	-6 351,71
YLÖJÄRVI	Kiinteistö Oy Ylöjärven Mikkola	20,84	2 860 119,00	10,79
		101 kpl	139 254 952,65	188 231,12

14. Övriga fordringar, 1 000 euro

Väsentliga poster bland övriga fordringar	2016	2015
Fordringar för EU-ersättningar	6 069	4 936
Fordringar på VILMA-institutioner	2 077	1 728
Fordringar på Keva	6 608	7 619
Övriga fordringar	224	1 115
Övriga fordringar totalt	14 978	15 398

15. Förskottsbetalningar, 1 000 euro

Väsentliga poster bland förskottsbetalningar	2016	2015
Förskott till arbetsplatskassor	7 183	7 989
Förskott till apotek	99 915	91 549
Förskott för studiestöd	51	79 461
Förskott för bostadsbidrag	87 917	81 956
Förskott för arbetslöshetsförmåner	3 830	4 221
Förskott för föräldrapenning	2 914	2 712
Förskott för grundläggande utkomststöd	14 381	0
Övriga förskott för förmånsfonder	8 049	52 973
Förskottsbetalningar totalt	224 240	320 860

16. Eget kapital, 1 000 euro

	2016	2015
Folkpensionsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	79 981	83 482
Förändring i fonden	-3 680	-3 500
Fonden totalt	76 301	79 981
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	56 019	55 329
Placeringar	20 586	23 627
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	76 605	78 956
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-1 026	690
Placeringar	2 490	-3 041
Fonden totalt	1 464	-2 351
Förändring i uppskrivningsfonden totalt 31.12	78 069	76 605
Eget kapital totalt	154 370	156 586
Sjukförsäkringsfonden		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	549 648	643 338
Förändring i fonden	136 974	-93 690
Fonden totalt	686 621	549 648
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	46 504	50 854
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	46 504	50 854
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	-3 861	-4 350
Fonden totalt	-3 861	-4 350
Förändring i uppskrivningsfonden totalt 31.12	42 644	46 504
Eget kapital totalt	729 265	596 152
Allmänna fonden för social trygghet		
Eget kapital		
Fonden vid årets början	455	422
Förändring i fonden	0	33
Eget kapital totalt	455	455

Servicefonden**Eget kapital**

Fonden vid årets början	439	2 076
Förändring i fonden	149	-1 637
Fonden totalt	588	439
Buffertmedel för Kanta		
Buffertmedel för Kanta vid årets början	2 177	2 177
Förändring i buffertmedlen för Kanta	0	0
Buffertmedel för Kanta totalt	2 177	2 177
Eget kapital totalt	2 765	2 616

Pensionsansvarsfonden**Eget kapital**

Fonden vid årets början	824 424	823 050
Förändring i fonden	-4 246	1 374
Fonden totalt	820 178	824 424
Övrigt eget kapital		
Övrigt eget kapital	48 058	9 806
Övrigt eget kapital totalt		9 806
Uppskrivningsfonden 1.1		
Anläggningstillgångar	3 512	2 942
Placeringar	460 015	426 106
Uppskrivningsfonden 1.1 totalt	463 527	429 048
Förändring i uppskrivningsfonden		
Anläggningstillgångar	0	570
Placeringar	133 769	33 909
Fonden totalt	133 769	34 479
Förändring i uppskrivningsfonden totalt 31.12	597 296	463 527
Eget kapital totalt	1 465 531	1 297 756

Folkpensionsanstaltens eget kapital totalt**2 352 386 2 053 565**

17. Rehabiliteringsavsättning 31.12.2016

	2016	2015
Individuell rehabilitering		
Avsättning vid årets början	20 986	31 614
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	56 400	72 900
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-58 767	-83 528
Individuell rehabilitering totalt	18 619	20 986
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen		
Avsättning vid årets början	26 636	27 315
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	6 273	4 926
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-7 421	-5 605
Utvecklingsprojekt inom rehabiliteringen totalt	25 488	26 636
Forskning och utveckling		
Avsättning vid årets början	4 773	4 432
Ökning i avsättningen under räkenskapsperioden	2 276	2 736
Användning av avsättningen under räkenskapsperioden	-2 248	-2 395
Forskning och utveckling totalt	4 801	4 773
Rehabiliteringsavsättning totalt 31.12.2016	48 908	52 395
Förändring i avsättningen totalt	-3 486	-10 966
Avsatta medel som är bundna av beslut	34 890	35 573

18. Långfristigt främmande kapital

	2016	2015
Servicefondens långfristiga lån	4 000	4 000
Skuld till staten för verksamhetskostnader	33 336	17 751

19. Erhållna förskott, 1 000 euro

Väsentliga poster bland erhållna förskott	2016	2015
Förskottsbetalningar för folkpensionsfondens förmåner	47 600	291 039
Statens förskottsbetalningar för sjukvårdsförsäkringen	-20 583	-21 929

Förskott för arbetsmarknadsstöd	3 830	4 221
Förskott för bostadsbidrag	94 185	89 175
Förskott för studiestöd	10	82 723
Förskott för servicefondens investeringar	4 264	5 652
Förskott för utkomststöd	134 440	
Övriga förskott	2 516	9 588
Erhållna förskott totalt	266 262	460 469

20. Resultatregleringar, 1 000 euro

Väsentliga poster bland resultatregleringar	2016	2015
Semesterlöneskuld	45 289	44 105
Resultatregleringar för förmåner	3 100	4 600
Övriga resultatregleringar	5 431	9 821
Resultatregleringar totalt	53 820	58 526

Kortfristiga skulder, väsentliga poster	2016	2015
Skuld för förskottsinnehållning på folkpension	6 443	7 229
Skuld för förskottsinnehållning på sjukdagpenning	9 294	9 724
Skuld för förskottsinnehållning på föräldradagpenning	15 068	15 930
Skuld för grunddagpenning	9 020	11 989
Skuld för arbetsmarknadsstöd	7 498	12 549
Skuld för studiestöd	17 043	14 594
Skuld för bostadsbidrag	7 482	11 006
Skuld för verksamhetskostnader för förmåner enligt sjukförsäkringslagen	8 341	0
Skuld för AFST:s verksamhetskostnader	7 188	0
Skuld för förskottsinnehållning på arbetsmarknadsstöd	29 450	30 598

Skuld för förskottsinnehållning på studiestöd	5 150	5 124
Skuld för arbetsmarknadsstödet passiva del	14 693	13 100
Skuld för verksamhetskostnader inom allmänna fonden för social trygghet	6 992	6 760
Övriga kortfristiga skulder	37 641	32 366
Kortfristiga skulder totalt	181 303	170 970

Säkerheter, ansvarsförbindelser och arrangemang utanför balansräkningen

21. Pensionsansvarsfonden, 1 000 euro

	2016	2015
Pensionsansvar för personalen	1 955 803	1 976 545
Minimitäckning	801 879	810 383
Täckning genom bidrag och intäkter	759 879	768 383
Täckning genom de anställdas pensionsavgifter	60 299	56 040
Pensionsansvarsfonden	820 178	824 424
Underskott i pensionsansvarsfonden	68 899	78 704
Pensionsansvarsfondens uppskrivningsfond	597 296	463 527
Andel av det totala pensionsansvaret utanför fonden	1 135 625	1 152 121

22. Leasingansvar, 1 000 euro

	2016	2015
Leasingansvar för IT-utrustning		
Betalningar under nästa räkenskapsperiod	2 822	1 221
Betalningar under senare räkenskapsperioder	5 862	542
Leasingansvar för IT-utrustning totalt	8 684	1 763

Orsak till förändringen är ett avtal om hyresfinansiering för arbetsstationer som undertecknades 16.12.2016.

23. Förmåner som gått till återkrav, 1 000 euro

Förmån	2016	2015
Arbetslöshetsförmåner	40 868	38 998
Allmänt bostadsbidrag	30 089	30 701
Studiestöd	12 709	12 818
Pensioner och handikappförmåner	4 483	4 249
Övriga förmåner	16 656	17 206
Totalt	104 805	103 972

24. Utestående underhållsbidrag, 1 000 euro

	2016	2015
Underhållsbidrag	201 975	214 257

25. Indrivning på grund av inkomstkontrollen för studiestöd, 1 000 euro

	2016	2015
Årskontroll av studiestöd	18 474	19 081

Enligt lagen om studiestöd (17 §) ska studerande själva se till att gränsen för årsinkomst inte överskrids. Återkravsbeloppet inkluderar en förhöjning med 15 procent (27 §). FPA kan inte påverka uppkomsten av återkravsbeloppet.

26. Statsborgen för studielån och borgensfordringar, 1 000 euro

Nedan anges bankernas bestånd av statsgaranterade studielån enligt lagen om studiestöd samt beståndet av borgensfordringar för lån som FPA betalat i egenskap av borgensman, vilka ingår i statens administrativa bokföring. FPA sköter enligt lagen om studiestöd betalningen av borgensansvaren, indrivningen av borgensfordringar och redovisningen av intäkterna till undervisningsministeriet. FPA kan inte påverka de belopp som borgensmannen ska betala.

	2016	2015
Studielånestock med statsborgen	2 325 157	2 008 421
Statens borgensfordringar	131 707	143 268

27. Restbelopp för försäkringar, 1 000 euro

	2016	2015
Studielånestock med statsborgen	2 325 157	2 008 421
Statens borgensfordringar	131 707	143 268

Bokslutsunderskrifter

Helsingfors den 24 mars 2017

Terttu Savolainen

Riikka Slunga-Poutsalo

Raimo Ikonen

Vesa Rantahalvari

Saana Siekkinen

Timo Sipilä

Pentti Itkonen

Riitta Särkelä

Taru Tujunen

Mauno Vanhala

Bokslutsanteckning

Över utförd revision har idag avgivits berättelse.

Helsingfors den 6 april 2017

Markku Koskela

Eeva-Maria Maijala

Antti Kurvinen

CGR

Toimi Kankaanniemi

Martti Mölsä

Antti Häkkänen

Riitta Myller

Ulla-Maija Tuomela

CGR; OFR

Bokföringsböcker som använts i FPA:s bokföring 2016

Komprimerad verifikatdagbok	datautskrift
Balansbok	inbunden bok över räkenskapsperioden

Bokföringsuppgifter över centraliserade utbetalningar:

MP-verifikationsdatabas över centraliserade utbetalningar	maskinläsbar
Betalningsorder för centraliserade utbetalningar	verifikat, skriftlig
Täckningsöverföringar	skriftlig verifikation + maskinläsbar
Memorialverifikat	skriftlig verifikation + maskinläsbar

Byråernas bokföringsuppgifter:

Bokföringsfil (FK) per verifikation	maskinläsbar
-------------------------------------	--------------

Förmånssystemen enligt YHTE-modellen

Bankavgifter i MP, kontantbetalningar och återbetalningar i FK

- Dagpenning (SP)
- Rehabiliteringspenning (KB)
- Arbetslöshetsförmåner (TI)
- Föräldradagpenningar (VQ och VR)
- Studieförmåner (OT)
- Barnavårdsstöd (WH)
- Arbetsersättning i anslutning till barnavårdsstöd (WY)
- Specialvårdspenningar (SM)
- Bostadsbidrag (AY)
- Särskilt stöd till invandrare (MM)
- Företagshälsovård för företagare (TO)
- Redovisningar enligt fullmaktsavtalsförfarandet (SQ)
- Sjukvårdsersättningar (SY)
- Tilläggsersättning för läkemedel (SH)
- Barnbidrag (LL)

Rehabiliteringsbetalningar (KQ)

Statliga ersättningar till hälso- och sjukvården (QK)

Arbetsplatskassor (TK)

Statliga ersättningar (QK)

Underhållsstöd (LU)

Bostadsbidrag för pensionstagare (AE)

Folkpension (QE)

Indrivning utomlands (UP)

Handikappförmåner (VJ)

Grundläggande utkomststöd (PU)

Webbläsartillämpningar och samverkande system

Endast FK-anslutning, förutom bankavgifter och centralförvaltningens återbetalningar av ersättningar i MP-anslutningen för TW

Systemet för handläggning av apoteksredovisningar (SH)

Företagshälsovård (TW)

System med enbart centraliserad utanordning och hantering av återbetalningar

Endast MP-anslutning

Pensions- och handikappförmåner (RAKE)

Folkpensioner (KE)

Familjepensioner (PE)

Frontmannapensioner (RE)

Handikappförmåner (VY)

Fronttillägg till utlandet (UR)

Handikappbidrag (VT)

Kostersättning (RV)

Barnavårdsstöd (HT)

Pensionsstöd för långtidsarbetslösa (ET)

Centraliserad utanordning och anslutning till byråernas delbokföring

I MP: bankavgifter för den egentliga betalningsdagen, i FK: enstaka betalningar,

maskinläsbar

Verifikationsserie, systemvis

Betalningsorder för centraliserade utbetalningar skriftlig/maskinläsbar

Verifikatslag i Tahti-systemet som används i produktionen 2016

Verifi- katslag	Nummerserie	Annull.verif.slag	Namn
12	12	12	AD Adoptiotuki
13	13	13	AE Eläkk.saaj. as.tu
14	14	14	AY Asumistuki
15	15	15	EL El- ja vammaiset.
17	17	17	KB Kuntoutusraha
18	18	18	QK Valt.korv.maksut
20	20	20	KQ Kuntoutusmaksut
21	21	21	LL Lapsilisät
22	22	22	MM Maahanm.erit.tuki
23	23	23	Vammaisetuudet
24	24	24	OT Opintotuki
27	27	27	SA Sotilasavustus
28	28	28	SH Sairaanhoidokorv.
29	29	29	SM Erityishoitoraha
30	30	30	SP Sairauspäiväraha
31	31	31	SQ Valtak.sop.tilit.
33	33	33	TK TP-kass.enn.maksu
34	34	34	TM Työmarkkinatuki
35	35	35	TO Yritt. tt-huolto
36	36	36	TP Peruspäiväraha
37	37	37	TQ Koulutustuki
39	39	39	TW Työnant.tt-huolto
40	40	40	VB Äitiysavustus

42	42	42	VR Vanh.päiväraha
43	43	43	WH Lastenhoidon tuki
44	44	44	WY Last.h.tuen tkorv
45	45	45	WH Lastenhoidon tuki
46	46	46	F2 Asumistuki ja lap
47	47	47	MA Eläketuki / Menoj
48	48	48	LU Elatustuki
49	49	49	Takuueläke
50	50	50	Perustoimeentulotuki
53	53	53	Ulkomaan perintä/883
90	90	90	HA Toimisuhte-eläkk.
91	91	91	YM Toimistot
92	92	92	HP Palkat
93	93	93	Toimistojen LM-maksu
94	94	94	LP Laskut ja palkk.
95	95	95	SOKY-laskut
96	96	96	VU Vuokrat ja vast.
97	97	97	FK Toimist.kirj.pito
98	98	98	M2 Keskushall.pal.
99	99	99	M3 Katteensiirto
AA	AA	AA	Käyttöom.kirjaus
AB	AB	AB	Kirjanpitosite
AF	AF	AF	Poistokirjaukset
AN			Käyttöom.kirj: netto
AZ	AZ	AZ	Saldokirjaus
CH			Sopimuksen selvitys
DA	DA	DA	Asiakastosite
DG	DG	DG	Asiakkaat – hyvitys
DR	DR	DR	Asiakkaat – lasku

DS	DS	DS	Vuokravakuudet
DT	DT	DT	Vuokratulot
DZ	DZ	DZ	Asiakkaat – maksu
EU			Euro – pyöristysero
EX		AB	Ulkoinen numero
KA	KA	KA	Toimittajatosite
KG	KG	KG	Toimittajat - hyvät.
KN			Toimittajat – netto
KO	KO	KO	Vuokramenot
KP	KP	KP	Tilin ylläpito
KR	KR	KR	Toimittajat – lasku
KY	KY	KY	Toimittajat - KH hyv
KZ	KZ	KZ	Toimittajat – maksu
ML			ML-tilitys
PR			Hinnanmuutos
RA		RA	Hyvitys - nettosuor.
RB			Saatavien varaus
RE	RE	RE	Lasku – brutto
RN		RN	Lasku – netto
RT	RT	RT	KH Siirtokirjaukset
RV	RV	RV	Myyntilasku
SA	SA	SA	Pääkirjatilitosite
SB	12	AB	Pääkirjatilikirjaus
SC	SC	SC	Pääkirjavyyrytys
SJ	SJ	SJ	Sijoitukset
SK	SK	SK	Kassatosite
SO	SO	SO	KH sisäiset vuokrat
SU		SU	Jälkikirjaustosite
UE			Tiedonsiirto

WA	WA	WA	Tavaranluovutus
WE	WE	WE	Tavaranvastaanotto
WI			Inventointitosite
WL			Varast.otto/toimitus
WN			Tav.vast.otto netto
ZA	ZA	ZA	Automaattitiliöinnit
ZB	ZB	ZB	Korv. tt-laskut
ZH	ZH	ZH	Palkat
ZK	ZK	ZK	Konversiot
ZM	ZM	ZM	Matkalaskut
ZP	ZP	ZP	Maksukirjaus
ZR		ZR	Pankki – täsmäytys
ZS			Maksu per shekki
ZT	ZT	ZT	Sähköinen tiliote
ZV		ZV	Maksuselvitys

29.3.2017

Månads- och mötesarvoden i FPA:s organ 31.12.2016

Fullmäktigeledamöter

Fullmäktiges ordförande:

Månadsarvode 573,92 € Mötesarvode 143,48 €

Fullmäktigeledamöterna:

Månadsarvode 459,13 € Mötesarvode 114,78 €

Revisorer

Revisorerernas ordförande:

Månadsarvode 397,33 € Mötesarvode 114,78 €

Revisorererna:

Månadsarvode 264,88 € Mötesarvode 114,78 €

Styrelse

Styrelsens ordförande:

Månadsarvode 867 € Mötesarvode 182 €

Styrelseledamöterna:

Månadsarvode 578 € Mötesarvode 182 €

Personalrepresentanten:

Månadsarvode 0 € Mötesarvode 131 €

Under 2016 har styrelseledamöterna deltagit i styrelsens möten enligt följande:

Anneli Taina, ordf. (8 gånger), Elli Aaltonen (7), Rauno Ihalainen (5), Raimo Ikonen (6), Lasse Lehtinen (8), Vesa Rantahalvari (4), Saana Siekkinen (6), Timo Sipilä (8), Riitta Särkelä (5), Taru Tujuunen (5), Heli Martinmäki, personalrepresentant (7)

Generaldirektörens och direktörernas löner 31.12.2016

Totalavlöningen för FPA:s direktörer fastställdes för år 2016 enligt följande:

Generaldirektör Liisa Hyssälä 17 644,24 euro/mån

Direktör Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma 15 139,95 euro/mån

Direktör Mikael Forss 14 090,80 euro/mån

Totallönen inbegriper eventuell bilförmån. Därutöver har direktörerna telefonförmån. Rätten till kostförmån och företagshälsovård fastställs på samma sätt som för andra anställda.

Bilaga 4: Centrala resultat och iakttagelser i FPA:s forskningsarbete 2016

Centrala teman i FPA:s forskningsarbete under 2016 var beredningen av försöket med basinkomst, familjeförmåner, låginkomsttagares utkomst, sjukförsäkringen som en del av social-, hälso- och sjukvårdssystemet, fördelningen av sjukförsäkringsersättningar samt utvärdering av fördelningen och effekterna av rehabilitering som anordnas av FPA. Nedan följer en närmare presentation av de centrala resultaten och iakttagelserna för 2016.

Innehåll:

- 1. FPA:s forskning som stöd för beslutsfattandet och försökskulturen**
- 2. Familjernas välfärd i Finland och de andra nordiska länderna**
- 3. Utgifterna för bostadsbidraget ökar**
- 4. Sjukförsäkringen som en del av social-, hälso- och sjukvårdssystemet**
- 5. Forskningsrön behövs som stöd för vårdreformen**
- 6. En utvärdering av inriktningen och effekterna av rehabilitering som ordnas av FPA**
- 7. FPA:s tjänster**
- 8. Den sociala tryggheten i en globaliserad värld**

1. FPA:s forskning som stöd för beslutsfattandet och försökskulturen

En forskningsgrupp utredde möjligheterna till ett försök med basinkomst

Statsminister Juha Sipiläs regering genomför ett försök med basinkomst åren 2017 och 2018. Försöket syftar till att reda ut hur man ska kunna skapa ett system för grundtrygghet som sporrar till arbete och svarar mot den förändrade arbetsmarknaden.

En grupp som stod under FPA:s ledning och bestod av forskare från olika forskningsinstitut utredde hur försöket med basinkomst ska genomföras. Forskningsgruppens uppgift var att bedöma en modell med ren respektive partiell basinkomst, negativ inkomstskatt och andra möjligheter till basinkomstförsök. Gruppen utarbetade en redogörelse om försöksupplägget och om de lagstiftningsmässiga ramarna för försöket.

Forskningsgruppen överlämnade sin förstudierapport till social- och hälsovårdsminister Hanna Mäntylä den 30 mars och sin slutrapport till social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila den 16 december 2016. I förstudierapporten sammanställs befintlig information om olika basinkomstmodeller samt försök och resultat som ansluter till modellerna. Därtill utvärderas konsekvenserna av olika basinkomstmodeller. I sin slutrapport rekommenderar forskningsgruppen att försöket ska utvidgas under 2018. Sempelstorleken bör utökas och försöket bör också inkludera andra låginkomsttagare än arbetslösa.

Källa: Ideasta kokeiluihin – Loppuraportti perustulokokeilun toteuttamisvaihtoehdoista. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 63/2016. <http://tietokayttoon.fi/julkaisu?pubid=15703>. Se även: www.kela.fi/web/sv/forsok-med-basinkomst

Projektet för strategisk forskning producerar information för att främja jämställdheten

Hösten 2015 fattade Finlands Akademi finansieringsbeslut om de första projekten för strategisk forskning. FPA:s forskningsenhet deltar i två projekt för strategisk forskning inom ramen för Jämlikhet i samhället: "Eriarvoisuuden torjuminen niukkuuden aikana" under ledning av Åbo universitet (TITA) och projektet "Työ, tasa-arvo ja julkisen vallan politiikka" under ledning av Tammerfors universitet (WIP). Forskningsprogrammet handlar om jämlikhet och främjandet av den. De forskningsprojekt som finansieras inom ramen för programmet söker lösningar för att förnya basservicen och förmånssystemet.

Forskningen förväntas ge svar på vilka mekanismer i dagens Finland som ger upphov till ojämlikhet och hur jämlikheten kan främjas i samband med förnyandet av basservicen och förmånssystemet. Ståndpunkter förväntas också om hur offentliga åtgärder bäst stödjer innovativ försöksverksamhet, lärdomar från försöken samt institutionell förändring som leder till en övergripande lyckad revidering av basservicen och förmånssystemet.

Källor: Aaltonen K, Martikainen J. Vuoden 2016 lääkekorvausmuutosten vaikutukset potilaiden omavastuumenoihin. TITA Policy Brief 1/2015.

Kangas O, Kainu M. Mainettaan parempi? Suomen terveydenhuolto EU-tilastojen valossa. TITA Policy Brief 2/2015.

FPA medverkade aktivt i utvecklingen av en mikrosimuleringsmodell

FPA:s forskare deltog i uppdateringen och utvecklingen av mikrosimuleringsmodellen SISU som administreras av Statistikcentralen. Med hjälp av SISU-modellen tog forskarna fram föregripande konsekvensbedömningar av planerade lagändringar. Kalkylerna gällde bl.a. en minskning av folkpensionsindexet och barnbidraget med 0,85 procent samt den ändring som innebär att studerande får allmänt bostadsbidrag i stället för studiepenningens bostadstillägg.

Källor: Ahola E. Budjettiehdotuksen 0,85 prosentin etuusleikkaukset – mitkä olisivat vaikutukset tuloihin ja tulojakoon? Tackling Inequalities in Time of Austerity (TITA), Policy Brief 8/2016.

Ahola E. Lausunto eduskunnan sosiaali- ja terveystieteidenvaliokunnalle hallituksen esitysten HE 149/2016 vp, HE 151/2016 vp ja HE 152/2016 vp vaikutuksista. Eduskunnan sosiaali- ja terveystieteidenvaliokunta 25.10.2016.

Ahola E. Lausunto eduskunnan sosiaali- ja terveystieteidenvaliokunnalle hallituksen esityksestä HE 231/2016 vp. Eduskunnan sosiaali- ja terveystieteidenvaliokunta 18.11.2016.

2. Familjernas välfärd i Finland och de andra nordiska länderna

Reformer uppmuntrar pappor att ta ut faderskapsledighet – trots det låter en femtedel bli att göra det

Papporna fick under 2000-talet sina första öronmärkta ledigheter. Varje utökning av den ursprungliga modellen ökade antalet pappor som tog ut ledighet. I studien följdes också sådana pappor som bodde med sina makar och barn men inte tog ut en enda dag av ledighet. Deras andel minskade under åren 2000–2009 från cirka 29 till 20 procent. Andelen pappor som tog ut traditionell faderskapsledighet samtidigt som mamman ökade däremot från 70 till 80 procent, och andelen som tog ut den nya öronmärkta ledigheten ökade från det första årets 3 procent till hela 26 procent. Merparten av de pappor som tog ut den öronmärkta ledigheten är sådana som deltog i omvårdnaden av barnet även under den traditionella faderskapsledigheten. Studien visade också att arbete i små och mansdominerade företag ökade sannolikheten för att inte alls ta ut ledighet.

Källa: Saarikallio-Torp M, Haataja A. Isien vanhempainvapaiden käyttö on yleistynyt. Ketkä isistä käyttävät vapaita ja ketkä eivät? I publikationen: Haataja A, Airio I, Saarikallio-Torp M, Valaste M, toim. Laulu 573 566 perheestä. Lapsiperheet ja perhepolitiikka 2000-luvulla. Helsinki: Kela, Teema-kirja 15, 2016: 80–114.

Stora skillnader mellan de nordiska länderna i fråga familjestöd till frångilda föräldrar med gemensam vårdnad

På lång sikt har familjestöden utvecklats i samma riktning i de fem nordiska länderna: Beskattningen har blivit individuell och skatteavdrag för barn har frångåtts. I alla länder utbetalas universella skattefria barnbidrag. Barnbidrag till föräldrar som bor tillsammans betalas i dag till den förälder som uppgetts som mottagare (Finland och Norge), delas jämnt mellan föräldrarna (Island) eller betalas till mamman, om föräldrarna inte begär att det ska halveras (Danmark och Sverige).

Vid en skilsmässa betalas barnbidrag till ensamförsörjare ut till den förälder som barnet bor hos (Finland, Danmark och Island) eller föräldrarna kan begära att det ska delas mellan bägge föräldrarna (Norge och Sverige). Föräldrar som betalar underhållsbidrag kan få skatteavdrag i Finland och Danmark. Vid avsaknad av underhållsbidrag betalas underhållsstöd till den förälder som barnet bor hos (Finland och Danmark), alternativt kan det underhållsstöd som betalas till låginkomsttagare delas upp mellan föräldrarna (Norge och Sverige).

Källa: Hakovirta M, Haataja A, Eydal GB, Rostgaard T. Fathers' rights to family cash benefits in Nordic Countries. I publikationen: Fatherhood in the Nordic Countries. Comparing care policies and Practices. Bristol: Policy Press, 2015: 79–99.

Finländarna är för en jämställd fördelning av arbete och vårdnad

Det är viktigt att förstå de kulturella förväntningar och normer som ligger bakom det vardagliga familjelivet. I studien jämfördes de europeiska länderna i fråga om attityder kring vårdnad och fördelning av familjeledigheter. I Finland får en jämställd fördelning av arbete och vårdnad ett större understöd än i Mellan- och Sydeuropa. Det är dock bara i Sverige som en jämställd försörjar- uppfostrarmodell är populärare än en mansdominerad modell.

Resultaten angående delning av familjeledigheter är mycket likartade. I Sverige anser en klar majoritet att mammorna och papporna bör dela jämnt på familjeledigheterna. De nordiska länderna inklusive Finland är nära Sverige i sina åsikter. Länderna i Östeuropa representerar den andra ytterligheten, och mellan dem står länderna i Mellan- och Sydeuropa. I de båda studierna framträder Sverige som ett land med exceptionellt jämställda attityder: Att man på 1960-talet gick in för att jämställdhet ska genomsyra allt politiskt beslutsfattande har bidragit till att forma attityderna och möjliggjort politiska reformer som har stärkt jämställdheten och skapat förutsättningar för att exempelvis utöka pappornas ansvar för vårdnaden.

Källor: Ylikännö M, Hakovirta M, Salin M. Miten perhevapaat tulisi jakaa äidin ja isän kesken. Asenteet Suomessa ja muualla Euroopassa. I publikationen: Haataja A, Airio I, Saarikallio-Torp M, Valaste M, toim. Laulu 573 566 perheestä. Lapsiperheet ja perhepolitiikka 2000-luvulla. Helsinki: Kela, Teemakirja 15, 2016: 226–247.

Salin M, Hakovirta M, Ylikännö M. Suhtautuminen ansaitsija-hoivaajamalleihin kuudessa Euroopan maassa. I publikationen: Haataja A, Airio I, Saarikallio-Torp M, Valaste M, toim. Laulu 573 566 perheestä. Lapsiperheet ja perhepolitiikka 2000-luvulla. Helsinki: Kela, Teemakirja 15, 2016: 200–225.

Långa familjeledigheter innebär magrare pensionsår – för kvinnor oftare än för män

I studien undersöktes pensionsskyddet för kvinnor som skött barnen och hemmet samt familjeledigheter och hur de fördelar sig. Dessutom undersöktes praxis och reformer som gäller intjänande av pension under familjeledigheter. Exempelkalkyler på olika lönenivåer visade att pensionsbortfallet under förlängda vårdledighetsperioder stiger till hundratals euro, men det har skett förbättringar. Särskilt 2005 års pensionsreform innebar förbättringar i pensionstillväxten under familjeledigheter och förenhetligade beräkningsprinciperna för pensioner. I pensionsreformen 2017 gjordes inga ändringar i pensionsskyddet under familjeledigheter. För närvarande pågår en livlig debatt om reformen av systemet med familjeledighet och dess olika modeller.

Källa: Koskenvuo K. Perhevapaiden vaikutus eläkkeeseen 1980-luvulta 2000-luvulle. I publikationen: Haataja A, Airio I, Saarikallio-Torp M, Valaste M, toim. Laulu 573 566 perheestä. Lapsiperheet ja perhepolitiikka 2000-luvulla. Helsinki: Kela, Teemakirja 15, 2016: 116–134.

Cirka hälften av alla ensamstående mammor får underhållsstöd – FPA:s uppgifter används för första gången i forskningssyfte

Enligt studien är det vanligt att ensamförsörjarfamiljer får underhållsstöd. År 2010 fick cirka hälften av alla ensamstående mammor underhållsstöd. Av dem fick cirka 59 procent stöd åtminstone delvis på grund av att den underhållsskyldiga hade låtit bli att betala underhållsbidrag. Om underhållsstöd hade betalats ut på grund av obetalda underhållsbidrag var stödets andel av familjens disponibla inkomster i genomsnitt 10 procent. Hos andra mottagare av underhållsstöd var andelen i genomsnitt 8 procent. Enligt studien ökades sannolikheten för att ensamförsörjarfamiljer blir mottagare av underhållsstöd av mammans unga ålder, låga socioekonomiska ställning och långa perioder av ensamförsörjarskap samt ett stort antal barn i familjen och låga inkomster.

Utbetalningen av underhållsstöd överfördes från kommunerna till FPA i april 2009. Samtidigt överfördes ansvaret för statistikföringen av underhållsstödet till FPA och sedan dess har det funnits tillgång till registeruppgifter på individnivå i stället för endast på kommunnivå som tidigare. År 2016 publicerades den första studien om underhållsstöd där dessa registeruppgifter har utnyttjats.

Källa: Ahola E. Elatustuen merkitys yksinhuoltajaperheiden toimeentulolle. I publikationen: Haataja A, Airio I, Saarikallio-Torp M, Valaste M, toim. Laulu 573 566 perheestä. Lapsiperheet ja perhepolitiikka 2000-luvulla. Helsinki: Kela, Teemakirja 15, 2016: 288–306.

Att få ett barn med funktionsnedsättning ökar separationsrisken

Enligt studien ökar risken för separation hos föräldrar som får ett barn med funktionsnedsättning. När effekterna av sociodemografiska bakgrundsfaktorer beaktades var separationsrisken i familjer som fick ett barn med funktionsnedsättning cirka 28 procent högre än i familjer där barnet inte hade fått något handikappbidrag. Enligt studien kan man inte påstå att barn med funktionsnedsättning orsakar separation. Däremot belastar faktorer i anslutning till föräldrarna, de närstående och samhället familjer med barn med funktionsnedsättning och ökar risken för separation. Hälsovårdare, läkare och familjeterapeuter vid rådgivningarna bör således ägna uppmärksamhet åt att stödja föräldrarnas parrelation genast efter födseln.

Källa: Hiilamo H, Ahola E. Onko vammaisen lapsen syntymä eroriski? I publikationen: Haataja A, Airio I, Saarikallio-Torp M, Valaste M, toim. Laulu 573 566 perheestä. Lapsiperheet ja perhepolitiikka 2000-luvulla. Helsinki: Kela, Teemakirja 15, 2016: 308–321.

Föräldern hemma, barnet på dagis? En undersökning av hur invandrarfamiljer väljer barnomsorg

Enligt tidigare studier använder invandrare sig av hemvårdsstödet längre än majoritetsbefolkningen, vilket senare kan ha långtgående konsekvenser för både mammans och barnets integration. I den här studien undersöktes om valet av barnomsorg bland invandrarfamiljer och majoritetsbefolkningen skiljer sig i situationer där någondera av föräldrarna vårdar ett barn som är yngre än tre år i hemmet.

Enligt resultatet väljer invandrarfamiljer, särskilt om de har flyktningbakgrund, dagvård för sitt äldre barn betydligt oftare än familjer som hör till majoritetsbefolkningen. Resultatet, som är överraskande jämfört med tidigare studier, vittnar om att invandrarfamiljerna är medvetna om dagvårdens positiva effekter på barnets integration.

Källa: Tervola J. Vanhempi kotona, lapsi päivähoidossa? Tarkastelu lastenhoitovalinnoista maahanmuuttajaperheissä. I publikationen: Haataja A, Airio I, Saarikallio-Torp M, Valaste M, toim. Laulu 573 566 perheestä. Lapsiperheet ja perhepolitiikka 2000-luvulla. Helsinki: Kela, Teemakirja 15, 2016: 160–180.

Även barn får närståendevård – familjernas olika behov bör beaktas

Närståendevård uppfattas ofta som en vårdform för äldre, men även vissa barn omfattas av vårdformen. Oftast har dessa barn en utvecklingsstörning. Enligt FPA:s enkät bland närståendevårdare fick så gott som alla barn i närståendevård handikappbidrag från FPA och över hälften fick rehabilitering. Även läkemedels- och reseersättningar utnyttjades i bred omfattning. Tillgången till närståendevård eller användningen av tjänsterna kan ibland vara besvärligt för dessa barns familjer, eftersom kommunernas kriterier kan vara utformade enligt äldres behov och således inte alltid lämpar sig för barnfamiljer. Det finns också skillnader i den ekonomiska situationen bland närståendevårdare beroende på om de är pensionerade eller arbetsför ålder, eftersom de sistnämnda ofta går miste om inkomster och samtidigt också om pension på grund av uppdraget som närståendevårdare. Vi diskuterade således om förmånen för närståendevård borde vara olika

för personer i arbetsför ålder och för pensionärer: de förstnämnda anser att är inkomsterna viktiga, de senare att tjänsterna är det.

Källa: Kalliomaa-Puha L, Tillman P. Äiti on aina äiti. Lasten omaishoitajien arjen haasteet. I publikationen: Haataja A, Airio I, Saarikallio-Torp M, Valaste M, toim. Laulu 573566 perheestä. Lapsiperheet ja perhepolitiikka 2000-luvulla. Helsinki: Kela, Teemakirja 15, 2016: 322–354.

Vilka är följderna av en reform av hemvårdsstödet? Mikrosimulering visar effekterna av olika alternativ

Studien jämförde två alternativ till hemvårdsstöd genom mikrosimulering. I det första alternativet minskas hemvårdsstödet för syskon som fyllt tre år och i det andra alternativet förkortas tiden för hemvårdsstöd enligt den gällande lagstiftningen med ett år, varvid barn under två år och deras syskon fortfarande har rätt till hemvårdsstöd. Därtill fortsatte man simuleringen av det första kalkylalternativet så att en dagvårdsavgift påfördes dem som gick miste om hemvårdsstödet, dvs. de syskon som fyllt tre år. Kalkylerna visade de potentiella effekterna av ändringarna på antalet barn som omfattas av hemvårdsstödet, antalet föräldrar, kostnaderna, förändringar i efterfrågan på dagvårdsplatser och antalet föräldrar som deltar i arbetskraften.

Källa: Valaste M. Kotihoidon tuki vai päivähoido? Kotihoidontuen vaihtoehtot ja vaikutukset päivähoitopalvelujen kysyntään ja vanhempien työvoiman tarjontaan. I publikationen: Haataja A, Airio I, Saarikallio-Torp M, Valaste M, toim. Laulu 573566 perheestä. Lapsiperheet ja perhepolitiikka 2000-luvulla. Helsinki: Kela, Teemakirja 15, 2016: 136–159.

3. Utgifterna för bostadsbidraget ökar

Reformen av det allmänna bostadsbidraget 2015 ökade kostnaderna

Lagstiftningen om det allmänna bostadsbidraget reviderades avsevärt i början av 2015. I och med lagändringen förenklades det allmänna bostadsbidraget i och med att t.ex. bostadens yta och färdigställningsår inte längre påverkar bostadsbidragsbeloppet. Dessutom sänktes självriskandelarna och de högsta godtagbara boendeutgifterna höjdes. Utöver dessa ändringar infördes i början av september 2015 dessutom ett månatligt skyddat belopp på 300 euro för arbetsinkomster.

Med mikrosimuleringsmetoden kunde man bedöma att kostnaderna för det allmänna bostadsbidraget utan reformen skulle ha varit 16–24 procent lägre än tidigare under den första hälften av 2016, dvs. januari–juni. Utan införandet av det skyddade beloppet skulle kostnaderna under den första hälften av 2016 ha varit 6 procent lägre än vad de nu var. Införandet av det skyddade beloppet förklarar alltså kostnadsökningen i mindre utsträckning än de övriga ändringarna i bostadsbidraget som gjordes 2015. Bedömningarna är statiska, dvs. man har inte beaktat t.ex. bidragstagarnas benägenhet att flytta eller hyresvärdarnas åtgärder till följd av lagändringen.

Källor: Ahola E. Asumistuen kohoavat kustannukset – miten yleisen asumistuen vuoden 2015 lakiuudistus vaikutti? Kelan tutkimusblogi 29.8.2016: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/3282>

Ahola E. Asumistuen kohoavat kustannukset – miten työtulojen suojaosan käyttöönotto vaikutti? Kelan tutkimusblogi 24.10.2016: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/3447>

4. Sjukförsäkringen som en del av social-, hälso- och sjukvårdssystemet

Nedskärningar i sjukförsäkringsersättningarna ökade självriskerna

Sjukförsäkringsersättningarna för läkemedel, resor och läkarordinerade undersökningar och behandlingar skars år 2013 ned med totalt 125 miljoner euro. Nedskärningarna i läkemedelsersättningarna uppgick till cirka 91 miljoner euro, medan reseersättningarna skars ned med 16 miljoner euro och undersökning och behandling med 17 miljoner euro.

För cirka en miljon ersättningstagare innebar nedskärningarna en ökning på över 20 euro i fråga om kostnader som man betalar själv. För de mottagare av läkemedelsersättningar vars självriskandel ökade med över 20 euro ökade också självriskerna för resor med över 20 euro och för fler än 6 procent ökade självriskerna för undersökning och behandling med över 20 euro. För cirka tre procent av alla ersättningstagare, dvs. 120 000 personer, ökade självriskerna med över 100 euro om året. Forskningsmaterialet bestod av FPA:s registeruppgifter och metoden var mikrosimulering.

Källa: Saastamoinen LK, Ahola E, Tervola J, Tillman P, Tuominen U. Sairausvakuutuskorvauksista leikattiin 125 miljoonaa euroa vuonna 2013. Miten leikkaukset kohdentuivat? Yhteiskuntapolitiikka 2016; 81: 551–558.

Självriskerna för läkemedel stiger för de flesta med mindre än 20 euro om året

År var målet att genom flera åtgärder spara in totalt 83 miljoner euro i kostnader för läkemedelsersättningar. Ändringarna i självriskerna föranleddes av införandet av en initialsjälvrisk på 50 euro för 18 år fyllda samt av höjningarna av grundersättningen och de fasta självriskerna. (L 252–253/2015 och L 1655–1657/2015.)

Utifrån de förhandskalkyler som FPA gjorde genom mikrosimulering ändras den genomsnittliga självriskerna för merparten (82 %) av alla som använder ersättningsgilla läkemedel med mindre än 20 euro om året. I flera patientgrupper som har rätt till specialersättning för läkemedel är det dock relativt vanligt att självriskerna ökar med mer än 30 euro. Större ökningarna av självriskerna är att vänta i synnerhet för dem som använder läkemedel som ingår i den högre specialersättningsklassen, såsom diabetes- och psykopatienter. För 25 procent av de vuxna som använder ersättningsgilla läkemedel överstiger de årliga läkemedelskostnaderna inte 50 euro, och i och med initialsjälvriskerna får de inte längre någon ersättning alls.

Källor: Aaltonen K, Martikainen JE. Lääkekorvauksjärjestelmän vuoden 2016 muutosten vaikutukset eläkeikäisten omavastuumenoihin. Simulointitutkimus. I publikationen: Mäklin S, toim. Terveystaloustiede 2016. Helsinki: Terveystalouden ja hyvinvoinnin laitos, Työpaperi 1, 2016.

Aaltonen K, Ahola E, Martikainen JE. Using microsimulation to estimate financial effects of pharmaceutical reimbursement policy changes. Implementation of annual co-payment threshold in Finland in 2016. International Journal of Pharmacy Practice 2016; 24 (S2):4.

Den tiondel som behöver tjänster i stor omfattning ger upphov till merparten av vårdkostnaderna

Den tiondel av befolkningen som behöver tjänster i stor omfattning ger upphov till 73 procent av kostnaderna för de social- och hälsovårdstjänster som finansieras via olika kanaler. Detta visar en unik studie av uleåborgsbarnas användning av social- och hälsovårdstjänster. För 67 procent av

dem som behöver tjänster i stor omfattning finansieras tjänsterna av både kommunen och FPA. Av den övriga befolkningen använder 39 procent tjänster som finansieras via bägge kanalerna. De som behöver tjänster i stor omfattning får finansiering av FPA i synnerhet för läkemedels- och resekostnader, rehabiliteringstjänster och handikappbidrag; den övriga befolkningen framför allt för ersättningar för besök hos privata läkare och tandläkare samt undersökningar och behandlingar hos privata aktörer. En betydande del av kostnaderna för den övriga befolkningen orsakas av företagshälsovården.

Källa: Leskelä R-L, Komssi V, Sandström S, Mikkola H, Ahola E, Pikkujämsä S, Olli S-L, Haverinen A, Ylitalo-Katajisto K, Huurre E. Eri rahoituskanavien rooli oululaisten sosiaali- ja terveystalveluissa. Suomen Lääkärilehti 2016; 71: 809–815.

Långa sjukfrånvaroperioder har minskat under de senaste åren

FPA:s sjukdagpenning betalas ut för sjukfrånvaro som pågår i mer än 10 dagar. Andelen mottagare av sjukdagpenning bland personer i arbetsför ålder ökade från mitten av 1990-talet till åren 2006–2007. Därefter minskade andelen småningom fram till 2015. Under 2015 betalades sjukdagpenning till 11 procent av alla icke-pensionerade 16–64 åriga kvinnor och 7 procent av alla män i samma ålder.

Den minskade andelen mottagare av sjukdagpenning under den senaste tiden beror i synnerhet på den betydande minskningen i sjukdagpenningar som betalas ut på grund av sjukdomar i rörelseorganen. Sjukdagpenningar som beviljats på grund av en psykisk diagnos ökade kraftigt från hälften av 1990-talet till år 2007. Sedan dess har också antalet mottagare av dagpenning på grund av en psykisk diagnos minskat något, men inte lika kraftigt som i fråga om sjukdomar i rörelseorganen. I åldersgruppen 16–34 år har andelen mottagare av sjukdagpenning på grund av en psykisk diagnos dock fortsatt att öka. Det kan finnas flera orsaker till förändringar i sjukfrånvarofrekvensen. T.ex. finns det ett samband mellan ekonomiska konjunkturer och sjukfrånvaro: den minskar när arbetslösheten ökar.

Källa: Blomgren J. Pitkät sairauspoissaolot työikäisillä naisilla ja miehillä. Sairauspäivärahan saajat 1996–2015. Yhteiskuntapolitiikka 2016; 81 (6): 681–691.

Stora skillnader i sjukfrånvarohistoriken bland dem som lyfter invalidpension

I en gemensam studie mellan Pensionsskyddscentralen och FPA undersöktes sjukdagpenningshistoriken för de tio år som föregick pensioneringen bland personer som börjat lyfta i invalidpension. Materialet bestod av personer i åldern 30–64 år som börjat lyfta invalidpension år 2011. Personerna delades in i sex grupper utifrån sin sjukdagpenningshistorik. I fyra grupper var det mycket sannolikt att få sjukdagpenning under det sista året före pensioneringen, men tiden före det varierade: grupperna var 1) gradvis ökande mottagande av sjukdagpenning (29 % av de pensionerade), 2) stor sjukdagpenning i ett tidigt skede (21 %), 3) sjukdagpenning på en jämnt låg nivå (24 %) och 4) sjukdagpenning på en jämnt hög nivå (16 %). I de resterande två grupperna, som var betydligt mindre, hade sjukdagpenning mottagits precis före pensioneringen i mycket liten eller obefintlig utsträckning, men historiken före det varierade. Diagnosen som ledde till invalidpension hade samband med gruppindelningen enligt sjukdagpenningshistorik: t.ex. de som pensionerats på grund av tumörer eller sjukdomar i rörelseorganen hörde ofta till den grupp som hade fått lite sjukdagpenning före det sista året före pensioneringen. De som pensionerats på grund av

depression eller sjukdomar i rörelseorganen hörde däremot ofta till den grupp vars sjukdagpenning hade legat på en jämnt hög nivå.

Källa: Laaksonen M, Blomgren J, Gould R. Sickness allowance trajectories preceding disability retirement. A register-based retrospective study. *European Journal of Public Health* 2016; 26 (6): 1050–1055.

Samband mellan överskuldssättning och invalidpensionering

Enligt en studie som utförts av FPA och Helsingfors universitet står överskuldssättning i samband med ökad risk för invalidpensionering. Det registermaterial som användes innehöll personer som blivit överskuldssatta under recessionen på 1990-talet eller tidigare samt en kontrollgrupp ur befolkningsregistret, totalt cirka 54 000 personer. I studien följdes invalidpensioneringar i Finland under åren 1995–2009. Jämfört med personer som inte var överskuldssatta var risken för invalidpension hos överskuldssatta män ungefär tredubbel och hos kvinnor fyrdubbel i den 15 år långa uppföljningen. Överskuldssättning utgjorde en prediktor särskilt för pensioneringar som berodde på nervsjukdomar och psykiska störningar – framför allt andra psykiska störningar än depression. Det viktigaste när det gäller att hantera skuldproblem är att man både förebygger överskuldssättning och tar tag i de problem som överskuldssättning för med sig.

Källa: Blomgren J, Maunula N, Hiilamo H. Do debts lead to disability pension? Evidence from a 15-year follow-up of 54,000 Finnish men and women. *Journal of European Social Policy*; online first. DOI: 10.1177/0958928716676548.

Pensionering ökar användningen av privata läkartjänster

Enligt FPA:s studie blir det vanligare att man använder privata allmänläkar- och specialläkartjänster efter pensioneringen. Studien genomfördes med hjälp av ett registermaterial som omfattade 30 procent av den 62–75-åriga befolkningen under 2006–2011. Man följde samma personer ända fram till ålderspensioneringen och jämförde användningen av privatläkartjänster före och efter pensioneringen. Särskilt besöken hos allmänläkare inom den privata sektorn ökade efter pensioneringen. Hos männen ökade pensioneringen användningen av privata läkartjänster mer än hos kvinnorna. Användningen av privata tjänster efter pensioneringen ökade i synnerhet bland höginkomsttagarna. Sambandet kan bl.a. bero på att man förlorar rätten till företagshälsovård när man går i pension. Efter pensioneringen har man dessutom mer tid än tidigare att ta hand om den egna hälsan.

Källa: Blomgren J. Transition to retirement and use of private health care. Evidence from a universal public health care system. *International Journal of Health Services* 2016; online first. DOI: 10.1177/0020731416637828.

Läkarna vill ha nationella anvisningar om hur behovet av sjukledighet ska bedömas

Läkarna anser att den dåliga tillgången till tjänster inom den offentliga sektorn är den primära orsaken till förlängda sjukfrånvaroperioder. De önskade nationella rekommendationer för längden på sjukledigheter för åtminstone en del av sjukdomarna. Många anser att de nuvarande anvisningarna och rekommendationerna är viktiga. Enligt en enkät som genomfördes av FPA och Finlands Läkarförbund finns det utvecklingsbehov som gäller fördröjningarna i tillgången till fortsatt vård och rehabilitering, mängden utbildning kring bedömning av arbetsförmågan, utökat ansvar för

företagshälsovården när det gäller att bedöma behovet av sjukledighet samt upprättande av rekommendationer som gäller längden på sjukfrånvaro.

En likadan enkät om utskrivning av sjukledighet har genomförts i Sverige och Norge. De finländska läkarna upplevde färre problem i samband med sjukskrivningar än de svenska och norska läkarna inom primärvården.

Källa: Hinkka K, Niemelä M, Autti-Rämö I, Palomäki H, Pärnänen H, Vänskä J. Sairauspoissaolotarpeen määrittäminen. Kyselytutkimus lääkäreille. Helsinki: Kela, Työpapereita 96, 2016

Många låter bli att ta ut receptbelagda läkemedel på grund av priset – hälsoriskerna ökar

Enligt en befolkningsundersökning som baserade sig på ett brett sampel har många finländare låtit bli att ta ut sina receptbelagda läkemedel från apoteket på grund av höga priser. De som blir utan sina receptbelagda läkemedel på grund av priset är oftast arbetslösa, invalidpensionerade eller studerande. Om man låter bli att köpa receptbelagda läkemedel försämras hälsan och arbetsförmågan. Hos dem som låt bli att köpa sina receptbelagda läkemedel på grund av höga priser var risken för invalidpension ungefär tre gånger högre än hos dem som hade råd att köpa läkemedlen.

Källa: Koskenvuo K. Moni jättää reseptilääkkeet hakematta kalliiden hintojen vuoksi – terveystriskit kasvavat. Kelan tutkimusblogi 31.10.2016: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/3454>

Referenspriserna på läkemedel har stigit

År 2017 eftersträvas ytterligare besparingar på 134 miljoner euro i kostnader för läkemedelsersättningar. Besparingsmålet motsvarar cirka 10 procent av kostnaderna för läkemedelsersättningar. Besparingarna ska uppnås genom att bl.a. främja priskonkurrensen inom preparat som hör till referensprissystemet. Referenspriserna har stigit i Finland under de senaste åren. Detta är möjligt eftersom läkemedelsmarknaden i Finland i regel är mycket koncentrerad.

Tolv läkemedel stod för hela en fjärdedel av kostnaderna för läkemedelsersättningar år 2015. Vi undersökte hur dessa läkemedel omfattas av sparåtgärderna. Av de granskade läkemedlen kunde bara ett påverkas med hjälp av referensprissystemet.

Biologiska läkemedel är så gott som alltid mycket dyra. Målet är att stävja kostnaderna för dessa genom att främja användningen av biosimilarer, dvs. motsvarande läkemedel, och därmed öka priskonkurrensen. Hela åtta av de granskade läkemedlen är biologiska. För ett av dessa, glargininsulin, finns redan en biosimilar på marknaden, och för tre andra förväntas biosimilarer under de närmaste åren.

Besparingar eftersträvas också genom att minska läkemedelsavfallet. Läkemedel som kostar över 1 000 euro ersätts i fortsättningen till ett belopp som motsvarar högst en månads behandlingstid per gång. Denna förändring påverkar sju av de granskade läkemedlen.

Specialersättningssystemet uppdaterades genom att man flyttade andra diabetesmediciner än insulinpreparat från den högre specialersättningsklassen till den lägre. Detta sänker ersättningsutgifterna för sitagliptin, som orsakat fjärde mest utgifter. Av de granskade läkemedlen är det bara ett kombinationspreparat av salmeterol och flutikason som används för behandling av lungastma som inte drabbas av direkta sparåtgärder.

Källor: Koskinen H, Kurko T. Viitehintajärjestelmä ja hintakilpailu – ontuva parivaljakko? Kelan tutkimusblogi 13.6.2016: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/3198>

Kurko T, Koskinen H. Säästöt osuvat korvatuimpiin lääkkeisiin. Apteekkari 2016 (6): 40–41.

Förbud mot utbyte av medicin ger upphov till betydande extrakostnader

Utbyte av läkemedel och referensprissystemet har gett avsevärda besparingar i läkemedelskostnaderna. Enligt uppskattningar har referensprissystemet gett besparingar på cirka 560 miljoner euro mellan år 2008 och 2015. Läkarens möjlighet att förbjuda att ett läkemedel byts ut på behandlingsmässiga eller medicinska grunder har ansetts vara en viktig förutsättning för att systemet med utbyte av läkemedel ska godkännas. Om läkaren förbjuder utbytet av ett preparat får patienten ersättning enligt det fulla priset på det läkemedel som läkaren ordinerat. Det är sällan läkarna förbjuder utbyte av läkemedel, men de extrakostnader som förbuden ger upphov till är betydande. Att man lät bli att byta ut läkemedel som var dyrare än referenspriset mot ett billigare höjde läkemedelskostnaderna med 37 miljoner euro år 2014. Sjukförsäkringens andel av denna summa var 20 miljoner euro.

Källa: Martikainen JE, Kiviniemi V, Oravilahti T, Enlund H, Happonen P. Lääkkeen vaihdon kieltäminen aiheuttaa merkittäviä kustannuksia. Suomen Lääkärilehti 2016; 71: 1544–1546.

Stora regionala skillnader i arvoden för specialistläkare inom den privata sektorn

Lagstiftningen om hälso- och sjukvården i vårt land tillåter fri prissättning av privata hälso- och sjukvårdstjänster, och t.ex. Läkarförbundet får inte ge arvodesrekommendationer. En granskning av mottagningsarvoden inom fyra vanliga specialområden (öron-, näs- och halssjukdomar, barnsjukdomar, kvinnosjukdomar och allmänmedicin) som läkarna tog ut 2013 visade på stora variationer i arvodena för läkare inom samma specialområde i olika delar av landet. Skillnaden i medianerna i det förmånligaste och det dyraste sjukvårdsdistriktet var som minst 20 euro (kvinnosjukdomar, Mellersta Österbotten vs Mellersta Finland) och som störst nästan 40 euro (öron-, näs- och halssjukdomar, Södra Karelen vs Norra Österbotten). Skillnaderna mellan verksamhetsställen i samma sjukvårdsdistrikt var ofta ännu större än så. Särskilt stora var skillnaderna i arvoden som gynekologer tar ut.

Skillnaderna i arvoden mellan läkare inom samma region kan vara ett tecken på att konkurrensen inte fungerar. En ökad konkurrens och prismedvetenhet bland kunderna skulle kunna minska skillnaderna i arvoden och även ha en sänkande effekt.

Källa: Tuominen U, Ruuska H, Tervola J, Maljanen T. Yksityissektorin erikoislääkärien vastaanotto-palkkioiden hintavertailu. Suomen Lääkärilehti 2016; 71 (7): 499–506.

Valfriheten sporrar hälso- och sjukvårdsproducenter till att konkurrera med kvalitet

Kundens valfrihet inom hälso- och sjukvårdstjänster har utökats i flera europeiska stater under de senaste två decennierna. Ofta har målet varit att stärka kundernas roll samt att effektivisera tjänsterna och förbättra kvaliteten. Bakom målet ligger den intuitiva idén om att ett fast pris för kunden leder till att tjänsteproducenterna konkurrerar om kunder genom kvalitetsfaktorer. Enligt internationella empiriska studier påverkar kvaliteten kundernas val och konkurrensen om kunder har förbättrat kvaliteten på hälso- och sjukvårdstjänster.

Vi granskade hur kundens valfrihet realiseras i fråga om öppen fysioterapi inom ramen för krävande medicinsk rehabilitering som finansieras och ordnas av FPA. Tjänsten tillhandahålls av över 1 200 serviceproducenter som har valts genom FPA:s upphandling. Enligt resultaten anser rehabiliteringsklienterna att friheten att välja producent är mycket viktig. Rehabiliteringsklienterna värdesätter olika kvalitativa kriterier när de gör sitt val, och valfriheten har således erbjudit dem möjlighet att välja ett lämpligt alternativ utifrån sina egna kriterier. Som stöd för sitt val önskar rehabiliteringsklienterna mera jämförbar information om alternativa producenter.

Källor: Pitkänen V, Pekola P. Valinnanvapaus ja kilpailu terveystalvveluissa. Helsinki: Kela, Työpapereita 86, 2016.

Pitkänen V, Pekola P. Asiakkaiden näkemukset valinnanvapaudesta. Tulokset fysioterapiaa saaville vaativan lääkinällisen kuntoutuksen asiakkaille tehdystä kyselystä. Helsinki: Kela, Työpapereita 95, 2016.

5. Forskningsrön behövs som stöd för vårdreformen

Visuellt verktyg illustrerar kostnaderna för de kommunala social- och hälsovårdstjänsterna

Det visuella verktyget Soten rahapuu (www.kela.fi/sotenrahapuu) illustrerar hur kostnaderna för social- och hälsovården fördelades mellan kommunerna, FPA och klienterna år 2014. Uppgifterna kan granskas enligt kommun, sjukvårdsdistrikt eller kostnadsslag eller på invånarnivå. Verktyget baserar sig på ett unikt material som inkluderar kommunernas kostnader för social- och hälsovårdstjänster, ersättningsutgifterna inom sjukförsäkringen, de klientavgifter och självriskandelar som klienterna betalar samt arbetsgivarnas och företagens avgifter.

Källa: Hujanen T, Mikkola H. Soten rahapuu auttaa ymmärtämään menojen mittakaavan. Kelan blogi 30.5.2016: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/3170>

Uppgifter om kostnadsutvecklingen inom företagshälsovården finns för första gången enligt ålders- och könsgupp

Under 2000–2011 ökade sjukvårdskostnaderna inom företagshälsovården med 5,6 procent per år, men sedan dess har den årliga tillväxten stannat på 2,0 procent. På motsvarande sätt har kostnaderna för förebyggande verksamhet ökat med 5,5 procent per år under perioden 2000–2011, varefter denna tillväxt har accelererat. Kostnadsökningen förklaras av det goda ekonomiska läget, den förbättrade sysselsättningen och den ökade mängden sysselsatt arbetskraft. De största finansierarna av tillväxten är arbetsgivarna, och tjänsteproducenterna har mött den växande efterfrågan. Detta påskyndade kostnadsökningen inom företagshälsovården mer än inom den övriga hälso- och sjukvården fram till 2008.

Under de senaste årens långsamma ekonomiska tillväxt har kostnadsökningen avstannat. Under de kommande åren kan den stigande medelåldern inom den sysselsatta arbetskraften påskynda kostnadsökningen. Skillnaderna mellan åldersgrupperna i fråga om kostnaderna för användningen av tjänster var påtagliga: Kostnaderna för över 60-åringarna var ungefär dubbla jämfört med 30-åringarna. Fler män än kvinnor omfattas av företagshälsovården, men kvinnorna använder tjänsterna i större utsträckning. 40-åriga kvinnor använde lika mycket av företagshälsovårdens resurser som 50-åriga män.

I studien uppskattades kostnadsutvecklingen inom företagshälsovården och, för första gången, kostnaderna enligt ålders- och könsggrupp. Kostnaderna inom företagshälsovården jämfördes också med hur BNP och kostnaderna för läkemedel och primärvård utvecklades under 1997–2013. Kostnadsjämförelserna per åldersgrupp baserade sig på material om invånarna i Uleåborg från 2013.

För att utvärderingen av företagshälsovården och forskningen kring den ska kunna utvecklas bör man samla detaljinformation från olika serviceproducenters patientregister så att de blir en del av FPA:s register.

Källa: Hujanen T, Mikkola H. Työterveyshuollon kustannuskehitys. Suomen Lääkärilehti 2016; 71 (21): 1537–1540a.

Ett omfattande nätverk av privata läkartjänster ger goda möjligheter för att öka konkurrensen

Nästan alla medborgare hade år 2012 möjlighet att i sin region använda privata specialistläkartjänster inom de fem vanligaste specialområdena. Under de föregående fem åren bredde de privata läkartjänsterna ut sig över ett allt större område och tillgängligheten förbättrades allt oftare även utanför stadsområdena.

När en privat serviceproducent etablerar sig i en region där tjänster tidigare inte har varit tillgängliga ökade användningen av privat service tydligt i regionen. Läget har stor betydelse när patienten väljer vårdenhet, men patienternas val och resbenägenhet varierade också enligt specialområde.

Antalet serviceproducenter varierade enligt specialområde. Inom de områden som undersöktes har de dock tack vare den breda geografiska spridningen goda förutsättningar att driva på de offentliga producenterna i hela landet, när de i vårdreformen inkluderas i de tjänster som patienten kan välja bland. Om man vill att konkurrensen om patienter ska fungera, måste det finnas tillräckligt med konkurrerande producenter i närheten för att patienterna ska ha en genuin möjlighet att välja mellan serviceproducenter. Dessutom innebär digitala hälso- och sjukvårdslösningar att läget inte ger några konkurrensfördelar i fråga om tjänster där fysisk kontakt inte är nödvändig.

Källa: Hiltunen R, Mikkola H, Saarni J. Yksityisten lääkäripalvelujen alueellinen saatavuus vuosina 2008–2012. Suomen Lääkärilehti 2016; 71 (44): 2805–2813.

Miljoner omfördelas inom basservicen

Kostnaderna för allmänläkartjänster uppgår till mer än 1,2 miljarder euro. Även om kundens valfrihet i vårdreformen, som träder i kraft 2019, skulle gälla bara en del av tjänsterna kan hundratals miljoner euro komma att omfördelas mellan olika aktörer. Dessutom förändras befolkningens behov och sjukdomar samtidigt som diagnostiseringen, behandlingarna och digitaliseringen utvecklas. Det finns alltså många utvecklingsbehov när det gäller tjänsterna. I den nya tillämpningen granskas allmänläkar- och vårdartjänster inom den icke akuta sjukvården i vårdreformen. Vi förutspår med hjälp av fyra simuleringsmodeller hur ändringar i det nuvarande systemet påverkar kostnaderna och finansieringen fram till år 2035.

Källa: Hujanen T, Mikkola H. Peruspalveluissa miljoonat uusjaossa. Kelan blogi 31.11.2016: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/3498>.

Vårdreformen och lagen om transportservice påverkar också reseersättningarna

Om den planerade vårdreformen blir av påverkar den också vissa av FPA:s förmåner. Till exempel ska landskapen enligt planerna ha finansieringsansvaret för reseersättningarna inom sjukförsäkringen. Detta bör beaktas tillräckligt i landskapens finansiering eftersom det finns stora regionala skillnader i reseersättningarna: år 2015 varierade ersättningarna per invånare mellan 37 euro i Nyland och 138 euro i Kajanaländ.

En annan väsentlig förändring förutom vårdreformen är *lagen om transportservice* som planeras träda i kraft sommaren 2018. Det som är anmärkningsvärt ur FPA:s synvinkel är i synnerhet avvecklingen av regleringen av taxitrafiken, bl.a. den fria prissättningen. Om ändringarna blir verklighet påverkar de ofrånkomligen också sjukförsäkringens reseersättningar: årligen har cirka 3 miljoner taxiresor ersatts från sjukförsäkringen. I fortsättningen måste man sannolikt konkurrensutsätta dessa resor eller fastställa ett eget maximipris för dem.

Källor: Tillman P. Matkakorvaukset osana monikanavarahoitusta. Kelan tutkimusblogi 22.3.2016: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/3017>

Tillman P. Yhteiskunnan tukemat henkilökuljetukset kaipaavat yhteistyötä – havaintoja muista Pohjoismaista. Kelan tutkimusblogi 25.8.2016: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/3274>

Tillman P. Sääntelyn purku voi tehdä taksimatkasta kalliimman. Kelan tutkimusblogi 23.9.2016: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/3356>

Tillman P, Kaliva K. Matkakorvaukset kohdentuvat pienelle joukolle. Kelan tutkimusblogi 14.9.2016: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/3337>

Tillman P, Maunula N. Sairausvakuutuksen matkakorvaukset liittyvät etenkin erikoissairaanhoidon. Rekisteritutkimus vuonna 2012 tehdyistä matkoista. Helsinki: Kela, Työpapereita 90, 2016.

Tillman P, Miettinen J. Kelan matkakorvausten kohdentuminen vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisiin kuljetuksiin oikeutetuille. Rekisteritutkimus Oulusta vuodelta 2013. Helsinki: Kela, Työpapereita 102, 2016.

Tillman P, Roponen P, Mikkola H. Uppoavatko matkakorvaukset soten rahapussin pohjalle – pääseekö Lapissa enää hoitoon? Kelan tutkimusblogi 22.12.2016: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/3566>

Turunen E, Tillman P, Maunula N. Yöpyminen sairaanhoidon matkalla. Sairausvakuutuksen yöpymiskorvaukset ja potilashotellitoiminta Suomessa sekä katsaus potilashotellitoimintaan ja tutkimuskirjallisuuteen muissa Pohjoismaissa. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan raportteja 1, 2016.

6. En utvärdering av inriktningen och effekterna av rehabilitering som ordnas av FPA

Servicesedeln ledde inte till kvalitetskonkurrens inom fysioterapin

Under 2011–2014 gjordes ett försök med servicesedlar med fast pris i FPA:s tjänster inom krävande medicinsk fysioterapi. Försöket genomfördes i två av FPA:s försäkringsdistrikt. Under försöket registrerade företagen sig som FPA:s producenter och FPA ingick avtal med de företag som uppfyllde minimikraven. Det slutliga valet av producent fattades av kunderna efter sina egna preferenser.

En studie utförd av FPA och THL analyserade hur konkurrensen påverkade kvaliteten på den ovan beskrivna marknaden. Studien visade att konkurrensen försvagade kvaliteten i vis mån när servicen ordnades genom en servicesedel med fast pris. Systemet kunde inte skapa tillräcklig konkurrens mellan producenterna och effekterna på kvaliteten blev svaga. Marknaden för krävande medicinsk fysioterapi är ytterst koncentrerad. I nästan alla (94 %) av de 26 kommuner som deltog i pilotprojektet konstaterades att konkurrensen är koncentrerad.

Studien visar tydligt att konkurrens med ett fast pris förutsätter en god reglering och kännedom om marknadsincitamenten. Valfriheten sporrar inte företagen till kvalitetskonkurrens om kunderna inte erbjuds tillräckligt med jämförbar information om producenterna och servicen.

Källor: Pekola P, Linnosmaa I, Mikkola H. Competition and quality in a physiotherapy market with fixed prices. The European Journal of Health Economics. DOI 10.1007/s10198-016-0792.

Pekola P. Asiakas tarvitsee lisää tietoa – palveluseteli ei kannustanut laatukilpailuun. Kelan tutkimusblogi 21.4.2016: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/3074>

Konkurrensutsättningen av fysioterapi ökade inte konkurrensen

FPA och THL genomförde en gemensam studie där man undersökte marknaden för krävande medicinsk fysioterapi som konkurrensutsätts av FPA. FPA har en lagstadgad uppgift att ordna dessa tjänster, och de upphandlas på den privata marknaden enligt principerna och bestämmelserna om offentlig upphandling. De producenter som valts genom upphandlingsprocessen konkurrerar om kunder inom ramen för valfriheten.

Enligt resultaten sänkte konkurrensen kvaliteten på fysioterapin i viss utsträckning, men hade ingen effekt på priserna. Samtidigt verkade valfriheten fungera relativt bra eftersom kvaliteten sjönk endast lite, och priserna steg inte heller nämnvärt.

Enligt resultaten kunde ett system med konkurrensutsättning inte skapa en tillräckligt sporrande miljö för företagen så att det verkligen skulle ha uppstått konkurrens på en potentiellt hårt konkurrerad marknad. Konkurrensutsättning ger företagen marknadsstyrka, eftersom de kriterier som tillämpas vid upphandlingen och bl.a. påverkar antalet producenter är relativt breda. Samtidigt är informationen om företagets kvalitet och priser inte fritt tillgänglig för kunder och andra aktörer.

Om man vill effektivisera marknadens funktion bör de aktörer som ordnar och finansierar hälso- och sjukvårdstjänster (såsom fysioterapi) satsa på att samla och publicera tillräckliga jämförelseuppgifter. Samtidigt bör man i upphandlingen fästa större vikt vid valkriterierna för producenterna och särskilt vid vilka resultat och effekter servicen ger.

Källor: Pekola P, Linnosmaa I, Mikkola H. Does competition have an effect on price and quality in physiotherapy? Health Economics. DOI: 10.1002/hec.3402

Pekola P. Fysioterapian kilpailutus ei lisännyt kilpailua. Kelan tutkimusblogi 22.9.2016: <http://blogi.kansanelakelaitos.fi/arkisto/3351>

Familjeinriktad rehabilitering fokuserar på barnets kompisfärdigheter och föräldrarnas välbefinnande

FPA utvecklar under 2010–2018 en flerformig familjerehabilitering för familjer med ett 5–12-årigt barn som har fått en neuropsykiatrisk diagnos och samtidigt har emotionella och beteendeproblem hemma eller i skolan. Familjerehabiliteringen syftar till att stödja barnets uppväxt och utveckling samt vårdnadshavarnas välbefinnande.

Rehabiliteringsmodellens godtagbarhet, lämplighet och effekter på familjemedlemmarnas välbefinnande utreds i en uppföljningsstudie. Resultaten visar att uppmärksamhetsstörningar (ADHD) och autismspektrumstörningar hos barn är kopplade till problem som relaterar till självkänslan, känslolivet och beteendet. Hos vissa barn kan dessa utmaningar ta sig många uttryck i vardagen i både hemmet och skolan. I synnerhet i den familjeinriktade vården och rehabiliteringen bör uppmärksamhet ägnas åt att stärka barnets kompisfärdigheter och självbehärskning. Samtidigt är det viktigt att främja vårdnadshavarnas psykiska välbefinnande och positiva föräldrastilar.

Källor: Vuori M, Tuulio-Henriksson A, Sandelin I, Nissinen H, Autti-Rämö I. Kelan monimuotoiseen perhekuntoutukseen ohjautuminen ja perheenjäsenten kuntoutustulokset. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan raportteja 2, 2016.

Vuori M, Autti-Rämö I, Junttila N, Vauras M, Tuulio-Henriksson A. Discrepancies between self- and adult-perceptions of social competence in children with neuropsychiatric disorders. Child: care, health and development. DOI: 10.1111/cch.12406.

FPA kan stödja unga genom Ohjaamo-verksamhet

I februari 2016 fanns eller planerades över 30 serviceställen med låg tröskel för unga (Ohjaamo). Serviceställena erbjuder unga under 30 år rådgivning med låg tröskel och över en disk inom flera områden för deras individuella livssituationer. Frågorna kan t.ex. gälla sysselsättning, utbildning, livsbalans eller sociala färdigheter. I studien undersöktes vilken roll FPA i framtiden bör ha i Ohjaamo-verksamheten.

Enligt studien vill de unga att serviceställena ska ge mångsidig information om FPA:s förmåner och om att utträtta ärenden hos FPA. De anställda vid serviceställena efterlyser ett närmare samarbete med FPA. De önskar oftast att en FPA-anställd ska ha regelbunden jour vid servicestället. Stöd av en FPA-anställd önskas i individuella rådgivningssituationer när den unga t.ex. behöver råd i flera ärenden samtidigt. Hittills har de FPA-anställda haft jour på plats vid serviceställena eller så har de vid behov kunnat nås via Lync, per telefon eller under vissa jourtider. Enligt FPA:s anställda är klientelet vid serviceställena litet jämfört med FPA:s totala klientantal, men verksamheten kan vara av särskild nytta vid personlig rådgivning.

FPA bör förbinda sig vid Ohjaamo-verksamheten för en lång tid för att den ska hitta sin plats inom de multiprofessionella teamen vid serviceställena och den nya serviceformen för unga.

Källa: Paavonen A-M, Salminen A-L. Kelan ja Ohjaamoiden yhteistyö. Selvitys Kelan roolista nuorten matalan kynnyksen palveluissa. Helsinki: Kela, Työpapereita 103, 2016.

Vadå rehab? Enbart information räcker inte för att hänvisa unga till rehabilitering

Som ett led i utvecklingen av sin kommunikation om rehabilitering genomförde FPA kommunikationskampanjen Vadå rehab? (2015–2016) om rehabiliteringstjänster för unga. Kampanjen riktades till unga i åldern 16–30 och de instanser som mest sannolikt hänvisar unga till rehabilitering. Kampanjen syftade till att öka de ungas kännedom om rehabiliteringstjänsterna. I studien undersöktes hur väl man lyckades uppnå målen för kampanjen Vaddå rehab?

Enligt studien kom majoriteten av serviceproducenterna inom rehabiliteringen och FPA:s servicerådgivare samt hälften av de uppsökande ungdomsarbetarna ihåg att de hade sett kampanjen. Däremot mindes tre procent av de unga kampanjen. Serviceproducenterna inom rehabiliteringen, de uppsökande ungdomsarbetarna och FPA:s servicerådgivare upplevde att kampanjen var viktig och att sociala medier är en bra ny kanal för att föra fram information om rehabiliteringstjänster till de unga. De upplevde att kampanjen lyckades öka kännedomen om hur man söker sig till rehabilitering. Samtidigt upplevde de att kampanjen inte var tillräckligt synlig och att de fick dåligt med information om den. Ingen märkbar ökning i antalet rehabiliteringsansökningar från de unga i anslutning till kampanjen kunde skönjas, inte heller i antalet kontakter från de unga.

Studien visar att enbart information om rehabiliteringstjänsterna inte räcker för att de unga ska söka sig till rehabilitering. Personlig rådgivning och ett närmare samarbete mellan dem som arbetar med ungdomarna kan vara ett effektivare sätt att få de ungdomar som kan ha nytta av rehabiliteringstjänsterna att söka sig till dem.

Källa: Mäkinen J, Paavonen A-M. Mikä Kunto? Nuorten kuntoutuspalveluiden viestintäkampanjan onnistuminen. (Publiceras 2017.)

Många som insjuknat i depression får inte den rehabilitering de behöver

Många som insjuknat i depression får inte den rehabilitering de behöver, enligt en uppföljningsstudie om den arbetsföra befolkningen i Finland. Ur individens perspektiv innebär detta förlorade år i arbetslivet samt nedsatt funktionsförmåga och livskvalitet, och ur samhällets perspektiv att utgifterna för arbetsförmåga och arbetslöshet samt kostnaderna inom hälso- och sjukvården och socialvården ökar.

Resultaten visade på brister i rehabiliteringssystemet när det gäller att möta behovet av rehabilitering på grund av depression. Nästan 40 procent av dem som deltog i studien och som i den 13-åriga uppföljningen hade uppvisat minst medelsvår depression hade aldrig fått rehabilitering på grund av depression trots behov, eller så hade rehabiliteringen varit otillräcklig. I synnerhet personer som var invalidpensionerade eller arbetslösa och fick grunddagpenning hade blivit utan den rehabilitering de behövde. Psykoterapi och nöjdheten med hälso- och sjukvårdstjänsterna i det egna bostättningsområdet hade samband med upplevelsen av att ha fått tillräcklig rehabilitering.

Källa: Koskenvuo K, Mattila K, Koskenvuo M. Masennuksen koettu kuntoutustarve väestössä. Health and Social Support (HeSSup) -tutkimuksen tuloksia. Helsinki: Kela, Työpapereita 104, 2016.

Motion är nyttigt när det gäller att minska depression

Nästan en fjärdedel av finländarna har i något skede av livet haft depressionssymtom som har inverkat negativt på arbetsförmågan. En studie som genomfördes i samarbete mellan FPA, Jyväskylä universitet och Helsingfors universitet visade att motion som ung vuxen och i medelåldern rentav halverade risken för att i senare ålder insjukna i depression som kräver läkemedelsbehandling. Forskningsmaterialet bestod av tvillingar, vilket också gjorde det möjligt att beakta både genetiska faktorer och miljöfaktorer vid tolkningen av resultaten. Fysisk aktivitet kan enligt studien minska depression bland den arbetsföra befolkningen avsevärt.

Källa: Waller K, Kaprio J, Korhonen T, Tuulio-Henriksson A, Kujala U. Persistent leisure-time physical activity in adulthood and antidepressant use; a follow-up study among twins. *Journal of Affective Disorders* 2016; 200:172-177.

7. FPA:s tjänster

Medborgarna bidrar till att utveckla FPA

Under de tre senaste decennierna har man i Finland strävat efter att öka öppenheten inom den offentliga förvaltningen och främja medborgarnas möjligheter till deltagande och påverkan i den offentliga förvaltningen även när det inte är val. Även FPA har velat stärka kundernas delaktighet när det gäller utvecklingen av tjänsterna.

Studien har undersökt hur kunderna/medborgarna deltar i utvecklingen av FPA:s verksamhet. Enligt studien deltar kunderna/medborgarna i utvecklingen av FPA:s verksamhet till stor del utan att veta om det, eftersom mycket av utvecklingsarbetet sker utifrån insamlade kunddata. Dessutom lyssnar FPA på medborgarnas åsikter genom såväl kundrespons som olika enkäter. Det interaktiva utvecklingsarbetet kommer främst till uttryck genom kundråd, olika användbarhetstestningar och särskilt den forskning som syftar till att utveckla rehabiliteringstjänsterna.

Källor: Korpela T. Kansalaiset Kelan toimintaa kehittämässä? Kansalaisten tavat ja mahdollisuudet osallistua Kelan toiminnan kehittämiseen. Helsinki: Kela, Työpapereita 110, 2016.

Korpela T. Miten kansalaiset voivat osallistua Kelan toiminnan kehittämiseen? Kelan tutkimusblogi 20.12.2016:

8. Den sociala tryggheten i en globaliserad värld

Projektet Muuttuva Salo granskar följderna av plötsliga strukturomvandlingar

Forskningsprojektet Muuttuva Salo undersöker hur den plötsliga strukturomvandlingen påverkar välbefinnandet. Sedan Nokia stängde sin fabrik är det alltså svårt att få arbete i Salo, eftersom det inte har uppstått lika många nya arbetstillfällen för att ersätta dem som försvann. Enligt de experter som intervjuades i undersökningen skulle återsysselsättning kunna främjas effektivare om finansieringen från Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (EGR) användes på ett mer innovativt sätt än i nuläget. Finansieringen borde också kunna användas för åtgärder som i dagsläget inte är möjliga enligt lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagservice.

Experterna ansåg att i synnerhet inriktningen och användningen av stödet tål att utvecklas, men också bedömningen och uppföljningen på både nationell och EU-nivå. Även om det delvis var svårt

att nå de uppsagda kunde man tack vare EGR-finansieringen erbjuda dem fler och mer individuella tjänster än vad som hade varit möjligt utan finansieringen.

Källa: Ylikännö M, Pallasvuo S, Kehusmaa S. Äkillisen rakennemuutoksen Salo. Yhteiskuntapoliittikka 2016; 81 (3): 323–331.

Publikationer utgivna i FPA:s vetenskapliga serier 2016

1. Merja Merikoski ja Hannes Enlund.
Biologisten lääkkeiden käyttöönnotto ja käyttö Suomessa. Terveysturvan käytäntöjä ja näkökulmia
Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 142
Publicerad 16.2.
2. Elina Turunen, Päivi Tillman ja Nico Maunula
Yöpyminen sairaanhoidon matkalla. Sairausvakuutuksen yöpymiskorvaukset ja potilashotellitoiminta Suomessa sekä katsaus potilashotellitoimintaan ja tutkimuskirjallisuuteen muissa Pohjoismaissa
Sosiaali- ja terveysturvan raportteja 1
Publicerad 7.3.
3. Anna-Liisa Salminen, Sinikka Hiekkala ja Jan-Henry Stenberg, toim.
Etäkuntoutus
erillisjulkaisu
Publicerad 25.4.
4. Anita Haataja, Ilpo Airio, Miia Saarikallio-Torp ja Maria Valaste, toim.
Laulu 573 566 perheestä. Lapsiperheet ja perhepolitiikka 2000-luvulla
Teemakirja 15
Publicerad 16.6.
5. Tuuli Pitkänen, Jonna Levola, Jouni Turunen, Teemu Kaskela ja Antti Holopainen
Aivotoiminnan häiriöiden yhteydessä yleisesti koetut psykososiaaliset vaikeudet. PARADISE24-kyselyn tutkimusperusta
Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 143
Publicerad 30.9.
6. Miika Vuori, Annamari Tuulio-Henriksson, Iris Sandelin, Heidi Nissinen ja Ilona Autti-Rämö
Kelan monimuotoiseen perhekuntoutukseen ohjautuminen ja perheenjäsenten kuntoutustoiveet
Sosiaali- ja terveysturvan raportteja 2
Publicerad 24.10.
7. Jaakko Harkko, Tuula Lehikoinen, Sarita Lehto ja Mika Ala-Kauhaluoma
Onko osa nuorista vaarassa syrjäytyä pysyvästi? Nuorten syrjäytymisriskit ja aikuisuuteen siirtymistä tukeva palvelujärjestelmä
Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 144
Publicerad 12.12.

Nätpublikationer

1. Johanna Perkiö
Suomalainen perustulokeskustelu ja malli
Työpapereita 85/2016
Publicerad 11.1.
2. Visa Pitkänen ja Piia Pekola
Valinnanvapaus ja kilpailu terveystaloudessa. Kansainväliset käytännöt, talousteoria ja empiiriset tutkimukset
Työpapereita 86/2016
Publicerad 25.2.
3. Jurgen De Wispelaere
Jokaisen oma tulo? Universaalinen perustulon poliittinen analyysi
Työpapereita 87/2016
Publicerad 9.3.
4. Pekka Martikainen, Mike Murphy, Heta Moustgaard and Janne Mikkonen
Changes in the household structure of the Finnish elderly by age, sex and educational attainment in 1987–2035
Työpapereita 88/2016
Publicerad 11.3.
5. Vesa-Pekka Juutilainen, Miia Saarikallio-Torp ja Anita Haataja
Perhevapaat 2013 -väestökysely. Tiedonkeruu, aineiston edustavuus ja perustietoja vastaajista
Työpapereita 89/2016
Publicerad 16.3.
6. Päivi Tillman ja Nico Maunula
Sairausvakuutuksen matkakorvaukset liittyvät etenkin erikoissairaanhoidon
Työpapereita 90/2016
Publicerad 18.3.
7. Riikka Lämsä, Kaija Appelqvist-Schmidlechner ja Annamari Tuulio-Henriksson
Oma väylä -kuntoutuksen arkikäynnit. Väliraportti
Työpapereita 91/2016
Publicerad 24.3.
8. Mikko Forss, Markus Kanerva ja Ohto Kanninen
Mitä voimme oppia maailmalla järjestetyistä perusturvaan liittyvistä kokeista? Katsaus kenttäkoeasetelmiin
Työpapereita 92/2016
Publicerad 26.4.

9. Pertti Koistinen, Arja Kurvinen ja Henna Luoma-Halkola
Perustulon työllisyysvaikutukset. Asiantuntijahaastatteluihin ja verrannollisiin esimerkkeihin perustuva arvio
Työpapereita 93/2016
Publicerad 26.4.
10. Nea Vänskä, Kirsi Pollari ja Salla Sipari
Lasten osallistumista ja toimijuutta vahvistavat kuntoutuksen hyvät käytännöt kirjallisuudessa. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus
Työpapereita 94/2016
Publicerad 28.4.
11. Visa Pitkänen ja Piia Pekola
Asiakkaiden näkemykset valinnanvapaudesta. Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen fysioterapian asiakkaille tehdyn kyselyn tulokset
Työpapereita 95/2016
Publicerad 17.5.
12. Katariina Hinkka, Mikko Niemelä, Ilona Autti-Rämö, Heikki Palomäki, Heikki Pärnänen ja Jukka Vänskä
Sairauspoissaolotarpeen määrittäminen. Kyselytutkimus lääkäreille
Työpapereita 96/2016
Publicerad 1.6.
13. Ulla Härkönen, Minna Muhonen, Kaija Matinheikki-Kokko ja Salla Sipari
Psykofyysinen fysioterapia kuntoutusmuotona. Kuntoutuksen vaikutukset ja hyödyt asiakas- ja ammattilaiskokemusten sekä kirjallisuuskatsauksen valossa
Työpapereita 97/2016
Publicerad 20.6.
14. Minna Muhonen, Ulla Härkönen, Kaija Matinheikki-Kokko ja Salla Sipari
ABR-kuntoutus lapsiperheen arjessa. Arviointitutkimus Advanced Biomechanical Rehabilitation -kuntoutuksen vaikuttavuudesta ja hyödyistä asiakaskokemusten ja kirjallisuuskatsauksen pohjalta kuvattuna
Työpapereita 98/2016
Publicerad 21.6.
15. Kaija Matinheikki-Kokko, Ulla Härkönen, Minna Muhonen ja Salla Sipari
Tanssi- ja liiketerapia kuntoutusmuotona. Kuntoutuksen vaikutukset ja hyödyt kirjallisuuskatsauksen, asiakaskokemusten ja ammattilaisten kokemusten valossa
Työpapereita 99/2016
Publicerad 23.6.
16. Sari Miettinen, Marja Sirkkola ja Sari Rämö
Sopeutumisvalmennuksen työnjako
Työpapereita 100/2016
Publicerad 27.6.

17. Mikko Niemelä, Hanna Pajula, Mikko Kapanen ja Olli Kangas
Kelan toimistojen lakkauttaminen ja arviot Kelan palveluista. Kuvailevat tulokset
Työpapereita 101/2016
Publicerad 11.8.
18. Päivi Tillman ja Jani Miettinen
Kelan matkakorvausten kohdentuminen vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisiin kuljetuksiin oikeutetuille. Rekisteritutkimus Oulusta vuodelta 2013
Työpapereita 102/2016
Publicerad 25.8.
19. Anna-Marie Paavonen ja Anna-Liisa Salminen
Kelan ja Ohjaamoiden yhteistyö. Selvitys Kelan roolista nuorten matalan kynnyksen palveluissa
Työpapereita 103/2016
Publicerad 2.9.2016
20. Karoliina Koskenvuo, Kari Mattila ja Markku Koskenvuo
Masennuksen koettu kuntoutustarve väestössä. Health and Social Support (HeSSup) -tutkimuksen tuloksia
Työpapereita 104/2016
Publicerad 13.9.
21. Auli Karttunen, Petra Kokko, Mikko Jaakonsaari ja Kristiina Kahur
Lääkinnällisen kuntoutuksen luokittelun nykytila. Toimintakyvyn yhteys laitos- ja avomuotoisen kuntoutuksen kustannuksiin
Työpapereita 105/2016
Publicerad 28.9.
22. **From idea to experiment. Report on universal basic income experiment in Finland**
Working papers 106/2016
Publicerad 13.10.
23. Päivi Tillman ja Kasimir Kaliva
Kuka ei tilaa taksimatkaansa Kelan tilausvälityskeskuksesta? Rekisteriselvitys sairausvakuutuksen korvaamista taksimatkoista vuonna 2015
Työpapereita 107/2016
Publicerad 17.10.
24. Jani Miettinen, Katri Aaltonen ja Jaana E. Martikainen
Lääkemääräysten alkuperän määrittäminen terveydenhuollon käyntitietojen avulla. Menetelmäraportti Oulu-hankkeessa käytetystä algoritmista
Työpapereita 108/2016
Publicerad 1.11.
25. M. Azhar Hussain and Olli Kangas
Is a handful of old tricks better than a sackful of new ones? Generations of research and post-retirement poverty in the European Union

Working papers 109/2016
Julkaistaan joulukuussa 2016.

26. Kela ja valtion ravitsemusneuvottelukunta
Korkeakouluopiskelijoiden ruokailusuositus. Terveyttä ruoasta
Uudistettu sähköinen versio 2016.
Erillisjulkaisu
Publicerad 1.2.
27. Folkpensionanstalten och statens näringsdelegation
Rekommendation om måltider för högskolestuderande. Mat ger hälsa
Omarbetad elektronisk version 2016 (v. 1.01 7.3.2016)
Erillisjulkaisu
Publicerad 18.3.

Ytterligare information och beställningar:

De senaste forskningsrönen finns på forskningsavdelningens webbsidor på adressen www.kela.fi/tutkimus.

Aktuell diskussion kan föras i forskningsbloggen (på finska) på adressen www.kela.fi/tutkimusblogi.
Det går också att följa forskningen vid FPA på Twitter: twitter.com/kelantutkimus och på
SlideShare: www.slideshare.net/kelantutkimus.

Samtliga publikationer i serierna och största delen av de övriga publikationerna är tillgängliga gratis på forskningsavdelningens webbplats. Beställning av tryckta publikationer: julkaisut@kela.fi.

Helsingfors 2017

ISSN 0355-4996

Kela|Fpa